ਜੇਠ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 551

ਮਈ 2019

2/- ਰੁਪਏ

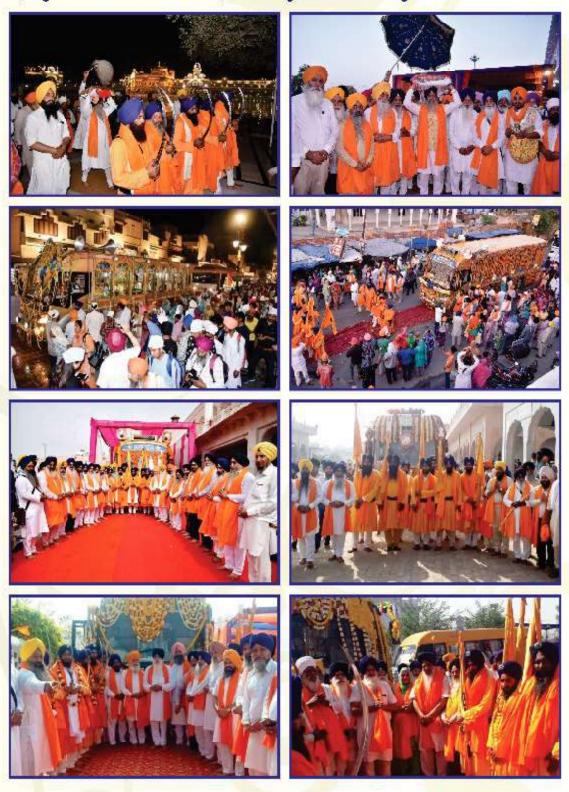
ਮਾਸਿਕ

गुग्दुभाग गासर

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਅ

Φ

ੴਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ

ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ

ਗ੍ਰਰਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਜ਼ਟ

ਜੇਠ	ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ੫੫੧
ਅੰਕ ਪ	ਜਿਲਦ ੯੬
ਮਈ	૨૦૧੯

(ਸੰਪਾਦਕ	ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਐਸੋਸੀਏਟ ਸੰਪਾਦਕ	ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ 'ਵਕਤਾ'

ਦੇਸ਼	<u>ਸਹਾਇਤਾ</u> ਵਿਦੇਸ਼
ਸਾਲਾਨਾ ੨੦/-	ਸਾਲਾਨਾ ੫੦੦/-
ਲਾਈਫ਼ ੨੦੦/-	(ਹਵਾਈ ਡਾਕ)

Website: www.sgpc.net E-mail: gurdwaragazette@gmail.com info@sgpc.net

Phone: 0183-255 3956-60, Ext. 254

ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੇਨਤੀ

ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਬਿਰਧ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਭਵਨ', ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਨਜ਼ਦੀਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਸ਼ਹੀਦ') ਵਿਖੇ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਵਨ ਬਿਰਧ ਸਰੂਪ ਲੈ ਕੇ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੋ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬਿਨੈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਬਿਰਧ ਸਰੂਪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ।

ਗੁਰੂ-ਪੰਥ ਦਾ ਦਾਸ, ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ਕੇਂਦਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਕ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਨੰ: ਲ. ਸ. ਵ. (ਲਾਇਬ)-੬੮/੧੦੨੫੮ ਮਿਤੀ ੨੦-੬-੬੭ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ।

ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈੱਟ ਪ੍ਰੈੱਸ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਈ **ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ** ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਤੇ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਨੇ ਛਪਵਾ ਕੇ ਦਫ਼ਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਪੀ 2/-ਰੁਪਏ

ਤਤਕਰਾ

ਲੇਖ	ਪੰਨਾ		
ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ,			
ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ,			
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮਰਯਾਦਾ	8		
ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ	ч		
ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ	2		
ਸੰਪਾਦਕੀ	₹		
ਚਾਲੀ ਮੁਕਤੇ	90		
-ਡਾ. ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਠ			
ਫ਼ਤਹਿ ਸਰਹਿੰਦ	93		
-ਪ੍ਰੋ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ			
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖ਼ਬਰਨਾਮਾ	੨੩		
ਕਾਰਵਾਈ ਬਜਟ ਇਜਲਾਸ	ર્ફ		
English Section			
Historical Events	133		

- S. Surjit Singh 'Gandhi'

136

Sri Guru Gobind Singh Ji

ੴ ਸਤਿਗੂਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮਰਯਾਦਾ ਮਹੀਨਾ ਦੇਨ

λοιο, μο		
* ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੨-੦੦ ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ	
* ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ	੨-੦੦ ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ	
* ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ	੩-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ	
* ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੪-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ	
* ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ	੪–੩੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ	
* ਪਹਿਲੀ ਅਰਦਾਸ	੫-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ	
* ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ	੬-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ	
* ਦੂਸਰੀ ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ	੬–੧੫ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ	
* ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੋ ਦਰੁ, ਰਹਰਾਸਿ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਸੂਰਜ ਛਿਪਣ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ੁ	ਾਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।	
* ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ	੧੦-੩੦ ਵਜੇ ਰਾਤ	
* ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੧੦-੪੫ ਵਜੇ ਰਾਤ	
* ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੧੧–੦੦ ਵਜੇ ਰਾਤ	
* ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਪਤੰ	ੀ ਤਕ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨ ਹੁੰਦਾ	
ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।		

- * ਰਾਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਕ ਘੰਟਾ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਫਾਈ ਆਦਿ ਉਪਰੰਤ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਧਾਲੁ, ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- * ਇਸ਼ਨਾਨ ਸਮੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਬੜੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਰਸ-ਭਿੰਨੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ਼ਨਾਨ ਆਦਿ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਵਿਛਾਈਆਂ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸਜਾ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਦੀ ਦੇਗ ਵਰਤਦੀ ਹੈ।
- * ਫਿਰ ਤਿੰਨ–ਪਹਿਰੇ ਦੀ ਚੌਂਕੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- * ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਛੱਤ ਅਤੇ ਗੁੰਬਦ ਵਿਚ ਹਰ ਵਕਤ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਰੀ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਕ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ/ਲੇਖਕ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਲਈ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ :

ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ-੧੪੩੦੦੬ ਫੋਨ : ੦੦੯੧-੧੮੩-੨੫੫੩੯੫੭,੫੮,੫੯

16 ਮਈ ਤੋਂ 15 ਜੂਨ ਤਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ

੧੬ ਮਈ	(B)	ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਲਾਹੌਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਦੁਰਾਨੀ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਅਹਿਲਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਮਾਨ ਤੇ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਲੈਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤੀ। (੧੬–੫–੧੭੬੪)
		ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਸਰਵਿਸ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ। (੧੬–੫–੧੯੩੯)
	(B)	ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਮੰਨ ਲਈ। (੧੬–੫–੧੯੪੬)
੧੭ ਮਈ		ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ।
		(92-4-9代て9)
੨੨ ਮਈ		ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਯਾਤਰੀ ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੈਨੇਡਾ) ਪੁੱਜੇ। (੨੨-੫-੧੯੧੪)
੨੩ ਮਈ		ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨੂਹ ਦੇ ਰੰਘੜਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖ
੨੫ ਮਈ		ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। (੨੩-੫-੧੬੯੯) ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰਾਮ ਦੱਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਫ਼ਦ
२५ महा		ਚੱਕ ਨਾਨਕੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ) ਵਿਖੇ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ
		ਜੀ ਪਾਸ ਆਇਆ ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਗ਼ਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਜਬਰੀ
		ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। (੨੫–੫–੧੬੭੫)
੨੬ ਮਈ	(B)	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨ
		ਦਿਨ ਅਸਹਿ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। (੨੬-੫-੧੬੦੬)
	(M)	ਸਿੱਖ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਅਕਾਲੀ' ਤੇ 'ਪ੍ਰਭਾਤ' ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ
		ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ । (੨੬-੫-੧੯੬੦)
੨੭ ਮਈ		ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ
c .		ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ। (੨੭–੫–੧੯੮੪)
੨੯ ਮਈ		ਮੁਗ਼ਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਦੂਣਾਂ ਜਜ਼ੀਆ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। (੨੯-੫-੧੭੧੧)
੧ ਜੁਨ	(0)	ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਕੋਹਿਨੁਰ ਹੀਰਾ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।(੧–੬–੧੮੧੩)
(ijo	(M)	ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਸਤਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜੈਤੋ ਵੱਲ ਰਵਾਨਾ
	(••1)	ਹੋਇਆ। (9–੬–੧੯੨੪)
	(ੲ)	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣੀਆਂ।
		(9-É-9代8て)
	(H)	ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ੧੧ ਸਿੱਖ
		ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। (੧–੬–੧੯੮੪)
੨ ਜੂਨ		ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਲਤਾਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। (੨-੬-੧੮੧੮)
੩ ਜੂਨ		ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਣ–ਐਲਾਨਿਆ ਕਰਫਿਊ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। (੩–੬–੧੯੮੪)
		$M_{\text{C-MO},10\text{M}}$ M_{C}

9,09.11	0, 1	E	110 (1101) 2015)
===== ੪ ਜੂਨ	(<u>B</u>)	ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ੧੨੦ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਅਰ	
	(M)	ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਡੱਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਵਧੀਕੀਅ	(੪–੬–੧੯੮੪) ਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ।
			(8-٤-9だてク)
ਪ ਜੂਨ		ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਨੂੰ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਬਾਹਵਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਭੁੰਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।	
੬ ਜੂਨ	(g)	ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ, ਅ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ।	ਜਾਇਬ ਘਰਾਂ 'ਤੇ
	(M)	ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਵਹੀਰਾਂ ਘੱਤ ਵਿ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਵਿ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਏ ਗਏ।	ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਟੁੱਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਟੁੱਤਾ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ (੬–੬–੧੯੮੪)
੭ ਜੂਨ		ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਰੋ ਨੇ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲ ਚਾਲੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ	। ਰਸਤੇ ਵਿਚ
੯ ਜੂਨ	(g) ४८।	ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਏ ਗਏ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਕੱਢ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਹੀ ਦਿਨ ਹੋਰ ਕਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ	ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ
	(M)	ਪਿੰਡ ਵਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ	਼ ਕਰ [ੇ] ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
੧੦ ਜੂਨ	(g)	ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਅਠਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਹੋਇਆ।	(੯-੬-੧੭੨੬) ਤੋਂ ਜੈਤੋ ਵੱਲ ਰਵਾਨਾ (੧੦-੬-੧੯੨੪)
	(M)	ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਲੰਡਨ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਅ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਵੱਡੇ–ਵੱਡੇ	ਾਂ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਵਿ <u>ਚ</u>
੧੧ ਜੂਨ		ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਉੱਪਰ ਵਜੋਂ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਫ਼ੌਜੀ ਛਾਉਣੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੇ ਬੈਰਕਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਮਾਰਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।	ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਰੋਸ
੧੨ ਜੂਨ	(8)	ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਖ਼ਾਲਸਾ' ਅ	ਖ਼ਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। (੧੨-੬-੧੯੬੦)
	(M)	ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪੁਰ-ਅਮਨ ਜਲੂਸ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਸਿੰਘ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅ ਹੋ ਗਏ।	ਨੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ,
੧੩ ਜੂਨ		ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ	
੧੪ ਜੂਨ		ਡਾਕਟਰ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋਏ ਫ਼ੌਜੀ 'ਪਦਮ ਸ੍ਰੀ' ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।	

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ:

ਹਰਿ ਜੇਠਿ ਜੁੜੰਦਾ ਲੋੜੀਐ...

ਹਰਿ ਜੇਠਿ ਜੁੜੰਦਾ ਲੋੜੀਐ ਜਿਸੂ ਅਗੈ ਸਭਿ ਨਿਵੰਨਿ॥ ਹਰਿ ਸਜਣ ਦਾਵਣਿ ਲਗਿਆ ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਈ ਬੰਨਿ॥ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਉਨ ਲਗੈ ਨਾਹੀ ਸੰਨਿ॥ ਰੰਗ ਸਭੇ ਨਾਰਾਇਣੈ ਜੇਤੇ ਮਨਿ ਭਾਵੰਨਿ॥ ਜੋ ਹਰਿ ਲੋੜੇ ਸੋ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜੀਅ ਕਰੰਨਿ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਸੇਈ ਕਹੀਅਹਿ ਧੰਨਿ॥ ਆਪਣ ਲੀਆ ਜੇ ਮਿਲੈ ਵਿਛੁੜਿ ਕਿਉ ਰੋਵੰਨਿ॥ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਪਰਾਪਤੇ ਨਾਨਕ ਰੰਗ ਮਾਣੰਨਿ॥ ਹਰਿ ਜੇਠੂ ਰੰਗੀਲਾ ਤਿਸੂ ਧਣੀ ਜਿਸ ਕੈ ਭਾਗੂ ਮਥੰਨਿ॥੪॥

(ਪੰਨਾ ੧੩੩)

ਜਿਸ ਹਰੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਸਿਰ ਨਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੇਠ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਜੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਹਰੀ ਸੱਜਣ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗੇ ਰਹੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ (ਜਮ ਆਦਿਕ) ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਅੱਗੇ ਲਾ ਲਏ (ਭਾਵ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗਿਆਂ ਜਮਾਂ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ)। ਲੋਕ ਹੀਰੇ, ਮੋਤੀ ਤੇ ਲਾਲ ਆਦਿਕ ਕੀਮਤੀ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੌੜ-ਭੱਜ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ ਧਨ ਦੇ ਚੋਰੀ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਭੀ ਤੌਖ਼ਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀਰੇ ਮੋਤੀ ਆਦਿਕ ਵਾਂਗ ਐਸਾ ਕੀਮਤੀ ਧਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੁਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਜਿਤਨੇ ਭੀ ਕੌਤਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, (ਨਾਮ-ਧਨ ਦੀ ਬਰਕਤਿ ਨਾਲ) ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪਿਆਰੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। (ਇਹ ਭੀ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ) ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜੀਵ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਸ ਪ੍ਰਭ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ (ਆਪਣੀ ਸਿਫ਼ਤਿ-ਸਾਲਾਹ ਦੀ ਦਾਤਿ ਦੇ ਕੇ) ਆਪਣਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ (ਜਗਤ ਵਿਚ) ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। (ਪਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉੱਦਮ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ) ਜੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉੱਦਮ ਨਾਲ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜੀਵ ਉਸ ਤੋਂ ਵਿਛੁੜ ਕੇ ਦੁਖੀ ਕਿਉਂ ਹੋਣ? ਹੇ ਨਾਨਕ! (ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦੇ) ਆਨੰਦ (ਉਹੀ ਬੰਦੇ) ਮਾਣਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਾਥ ਮਿਲ ਜਾਏ । ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਭਾਗ ਜਾਗੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਠ ਮਹੀਨਾ ਸੁਹਾਵਣਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ-ਮਾਲਕ ਮਿਲਦਾ ਹੈ॥੪॥

मंथास्त्री...

ਇਤਿਹਾਸਕ ਹੋਣਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸਮਾਗਮ

ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ੫੫੦ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੂਰਬ ਸੰਬੰਧੀ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮੱਚੀ ਗਰ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ। ਗਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਪ੫੦ਵੇਂ ਪਕਾਸ਼ ਪਰਬ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਿਥੇ ੨੨ ਅਤੇ ੨੩ ਨਵੰਬਰ ੨੦੧੮ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੂਰਬ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਸਲਤਾਨਪਰ ਲੋਧੀ ਤੋਂ ਗਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਖ਼ਾਲਸਈ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਣ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਗਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵੀ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ, ੳਥੇ ਹੀ ਨਵੰਬਰ ੨੦੧੯ ਵਿਚ ਸਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅਜਰਬਾਈਜਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਾਕੂ, ਦੁਬਈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਮਾਗਮ ਤੇ ਇਕੱਤਰਤਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਅੰਦਰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ, ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੂਰਬ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀਂ ਯਾਦਗਾਰ ਵਜੋਂ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਤ ਘਾਟ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬਹੁ-ਮੰਤਵੀ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਮੰਜ਼ਲੀ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਅਸਥਾਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਥਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜੂਬਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਥੋਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਵਿਖੇ ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੂਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਪ੫੦ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੂਰਬ ਮੌਕੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ੧੨ ਨਵੰਬਰ ੨੦੧੯ ਨੂੰ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨਗੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ੮ ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ੧੨ ਨਵੰਬਰ ੨੦੧੯ ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ। ੮ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਅੰਤਰ

ਧਰਮ ਸੰਵਾਦ ਸੰਮੇਲਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨਗੇ। ੯ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਢਾਡੀ, ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ੩ ਜੋਨਾਂ ਮਾਝਾ, ਮਾਲਵਾ ਤੇ ਦੁਆਬਾ ਅੰਦਰ ਇਨਾਮੀ ਢਾਡੀ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ੯ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੀ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁਸਤਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ੧੦ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਸਤਰੀ ਸੰਮੇਲਨ, ੧੧ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ੧੦੧ ਸਿੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਰਾਗ ਦਰਬਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ੧੦ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸਿੱਖ ਸੰਮੇਲਨ ਅਤੇ ੩ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ੫੫੦ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਅੰਦਰ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸਬੰਧੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਾਪਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਹੀਰ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਯੋਗ

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਮਾਸਿਕ ਪਰਚਾ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਨਿਰੰਤਰ ਆਪ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਧੀਆ ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਰੰਗਦਾਰ ਛਪਾਈ ਕਾਰਨ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਖਰਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਆਪ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਯਥਾ–ਸ਼ਕਤਿ ਮਾਇਆ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਸਹਾਇਤਾ (ਮਾਇਆ) ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹਾਇਤਾ ਭੇਜਣ/ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਖੇਚਲ ਕਰਨ।

ਸਹਾਇਤਾ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਜਾਂ ਮਨੀਆਰਡਰ ਰਾਹੀਂ **ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ** ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪਤੇ 'ਪੁਰ ਭੇਜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਹਾਊਸ 'ਤੇ ਨਕਦ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। –ਸੰਪਾਦਕ

ਚਾਲੀ ਮੁਕਤੇ

–ਡਾ. ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਠ*

'ਮੁਕਤਾ' ਪਦ ਬਹੁਅਰਥੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਧਾਰਨ ਅਰਥ ਹਨ: ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ, ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਜਨਮ–ਮਰਨ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਆਦਿ। ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਅਤਿ–ਉੱਚ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਪਰਮ ਪੁਰਖਾਂ ਲਈ 'ਮੁਕਤਾ' ਪਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਕਤਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਾਰਿਕ ਕਾਰ–ਵਿਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ, ਦੁਨਿਆਵੀ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ੍ਰੀਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਮੁਕਤ/ਮੁਕਤਾ ਕੌਣ ਹੈ ਸੰਬੰਧੀ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ:

ਕਵਨੁ ਸੁ ਗੁਪਤਾ ਕਵਨੁ ਸੁ ਮੁਕਤਾ॥ ਕਵਨੁ ਸੁ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਜੁਗਤਾ॥ ਕਵਨੁ ਸੁ ਆਵੈ ਕਵਨੁ ਸੁ ਜਾਇ॥ ਕਵਨੁ ਸੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ॥੧੨॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਗੁਪਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤਾ॥ (ਪੰਨਾ ੯੩੯)

– ਜਿਹ ਘਟਿ ਸਿਮਰਨੁ ਰਾਮ ਕੋ ਸੋ ਨਰੁ ਮੁਕਤਾ ਜਾਨੁ॥

ਤਿਹਿ ਨਰ ਹਰਿ ਅੰਤਰੁ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਸਾਚੀ ਮਾਨੁ॥੪੩॥ (ਪੰਨਾ ੧੪੨੮)

ਪ੍ਰਭੂ–ਨਾਮ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਅਤੇ ਹਉਮੈਂ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿਚ ਜਕੜੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਕਦੇ ਵੀ 'ਮੁਕਤੀ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੁਕਤੇ ਨਹੀਂ ਅਖਵਾ ਸਕਦੇ:

ਹਉਮੈ ਪੈਖੜੂ ਤੇਰੇ ਮਨੈ ਮਾਹਿ॥

ਹਰਿ ਨ ਚੇਤਹਿ ਮੁੜੇ ਮੁਕਤਿ ਜਾਹਿ॥੬॥

(थँहा ११८६)

ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਸਦੀਵੀ ਪ੍ਰਭੂ-ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗ਼ਮੀ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਰਕੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਦੁਸ਼ਮਣ ਕੋਈ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ 'ਮੁਕਤੇ' ਹਨ:

ਹਰਖੁ ਸੋਗੁ ਜਾ ਕੈ ਨਹੀ ਬੈਰੀ ਮੀਤ ਸਮਾਨਿ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨਿ ਰੇ ਮਨਾ ਮੁਕਤਿ ਤਾਹਿ ਤੈ ਜਾਨਿ॥੧੫॥ (ਪੰਨਾ ੧੪੨

ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ– ਸਿਮਰਨ ਨਾਲ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤਨ ਅਤੇ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦਾ ਸੇਵਕ, ਗੁਰੂ–ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਆਪ ਤਾਂ ਭਵ ਸਾਗਰ ਤੋਂ ਤਰਦਾ ਹੀ ਹੈ, ਨਾਲ–ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਸੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਉਧਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ:

> ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਆਰਾਧਿਆ ਬਿਨਸੀ ਮੇਰੀ ਪੀਰ॥ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਭੁ ਸੀਤਲੁ ਭਇਆ ਪਾਇਆ ਸੁਖੁ ਬੀਰ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ ਸੌਵਤ ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਾਗਿਆ ਪੇਖਿਆ ਬਿਸਮਾਦੁ॥ ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਿਆ ਤਾ ਕਾ ਅਚਰਜ ਸੁਆਦੁ॥੨॥ ਆਪਿ ਮੁਕਤੁ ਸੰਗੀ ਤਰੇ ਕੁਲ ਕੁਟੰਬ ਉਧਾਰੇ॥

^{*}ਪਿੰਡ ਕੈਲੇ ਕਲਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗਰਦਾਸਪਰ।

ਸਫਲ ਸੇਵਾ ਗੁਰਦੇਵ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਦਰਬਾਰੇ॥੩॥

(ਪੰਨਾ ੮੧੪)

ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਾਲਵੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਚਲੇ ਗਏ। ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਠਹਿਰਾਓ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਆਪ ਜੀ ਦੀਨੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੂੰ 'ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਾ' ਲਿਖ ਕੇ, ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਸੂਬਾ ਸਰਹਿੰਦ ਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਨੇ ਵਿਚ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਚੌਧਰੀ ਲਖਮੀਰ ਅਤੇ ਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ ਕਿ, 'ਗੁਰੂ ਜੀ, ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਬਾਗ਼ੀ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਉ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਵੀ ਖ਼ੈਰ ਨਹੀਂ।" ਲਖਮੀਰ, ਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਤਖ਼ਤ ਮੱਲ ਤਿੰਨ ਭਰਾ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਨਿਰਭੈਤਾ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਠਹਿਰਾਉ ਆਪਣੇ ਚੁਬਾਰੇ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਭਰਾ ਭਾਈ ਰਾਇ ਜੋਧ ਦੇ ਪੌਤਰੇ ਸਨ ਜਿਸ ਨੇ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ, ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ੨੫੦ ਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸਦਕਾ, ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਭਰਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਪੌਤਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਜੰਗ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ, ਇੱਥੇ ਆਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਭਰਾ ਝਟਪਟ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧੰਨ-ਭਾਗ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਰੱਜ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ।

ਸੂਬਾ ਸਰਹਿੰਦ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਫ਼ੌਜ ਲੈ ਕੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪਾਣੀ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਵੇਖ ਕੇ, ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਖਿਦਰਾਣੇ ਦੀ ਢਾਬ ਲਾਗੇ ਟਿਕਾਣਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਅਜੇ ਕੁਝ ਮੀਲ ਪਿੱਛੇ ਹੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮਾਝੇ ਦੀ ਸੰਗਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਆਣ ਮਿਲੀ। ਇਹ ਉਹੀ ਸਿੰਘ ਸਨ ਜੋ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਘੇਰੇ ਸਮੇਂ, ਔਖੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਦਾਵਾ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਚਾਲੀ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਖ਼ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਭਾਗ ਕੌਰ ਨੇ ਵੰਗਾਰਿਆ ਤੇ ਉਹ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਪੁੱਜੇ। ਇਹ ਚਾਲੀ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਦਿੱਤੇ ਬੇਦਾਵੇ ਨੂੰ ਮੁੜਵਾ/ਪੜਵਾ ਕੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਿਦਰਾਣੇ ਦੀ ਢਾਬ ਨੇੜੇ ਮੌਰਚੇ ਲਾ ਕੇ ਝਾੜੀਆਂ 'ਤੇ ਚਾਦਰਾਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਝਾੜੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਈਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਅਤੇ ਕਛਹਿਰੇ ਇਉਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣ ਲੱਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਤੰਬੂ ਹੋਣ। ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਟਿੱਬੀ 'ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਤੀਰ ਚਲਾ ਕੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਤੀਰਾਂ, ਬੰਦੂਕਾਂ ਦੀ ਖੂਬ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਗੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਤੀਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਿੰਘ ਤੇਗਾਂ ਲੈ ਕੇ ਪੈ ਗਏ। ਵੈਰੀਆਂ ਕੋਲ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤਿਹਾਈ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੈਰੀ ਦੀ ਫੌਜ ਪਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਇਧਰ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਅਪਣੀ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਫ਼ੌਜ ਮਰਨ ਲੱਗੀ। ਬਚਾਅ ਕੇ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਮੁਗਲ ਪਿਛਾਂਹ ਹਟਦੇ ਗਏ। ਅੰਤ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਖ਼ਤਮ ਹੋਇਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਪੁੱਜੇ। ਵੈਰੀ ਫ਼ੌਜ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਮਰੀ ਪਈ ਸੀ। ਪਰ ਸਿੰਘ ਕੇਵਲ ਚਾਲੀ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿੰਘ ਲੱਭ-ਲੱਭ ਕੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰ ਦਿੱਤੇ, 'ਇਹ ਮੇਰਾ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰੀ, ਇਹ ਮੇਰਾ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰੀ' ਆਦਿ। ਮਾਤਾ ਭਾਗ ਕੌਰ ਵੀ ਲੜਦੀ-ਲੜਦੀ ਡੂੰਘੀ ਫੱਟੜ ਹੋਈ ਪਈ ਸੀ। ਸਿੰਘਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਵਾਸ ਅਜੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਪੱਟਾਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖ ਕੇ, ਮੂੰਹ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ, ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਪਾਇਆ। ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ

ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ। ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋਇਆ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮਹਾਂ ਸਿੰਘਾ! ਮੂੰਹੋਂ ਮੰਗ, ਜੋ ਮੰਗਦਾ ਏਂ, ਤੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥੀ ਸਿੰਘ ਮੈਦਾਨ-ਏ–ਜੰਗ ਵਿਚ ਸੱਚੇ ਸੁਰਬੀਰ ਬਣ ਕੇ ਜੁਝੇ ਹੋ।" ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ:

"ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ! ਆਪ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੱਭੇ ਆਸਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਅਰਜ਼ ਹੈ, ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀਓ! ਜੇਕਰ ਤ੍ਰੱਠੇ ਹੋ, ਮਿਹਰਾਂ ਦੇ ਘਰ 'ਚ ਆਏ ਹੋ ਤਾਂ ਬੇਦਾਵਾ ਪਾੜ ਦਿਉ! ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਟੁੱਟੀ ਗੰਢ ਦਿਉ ਜੀ।"

ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜਾਣੀ-ਜਾਣ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਟੁੱਟੇ ਸਿੱਖ ਇਕ ਦਿਨ ਮੁੜ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਾਤਾ ਜੋੜਨਗੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬੇਦਾਵੇ ਵਾਲਾ ਕਾਗਜ਼ ਪਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਪੂਰਨ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਮਨੋਭਾਵ ਵਿਚ ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਵਾਸ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਹੱਥੀਂ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਮਾਈ ਭਾਗ ਕੌਰ ਜੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਤਕ ਰਹੇ। ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ 'ਮੁਕਤੇ' ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਢਾਬ ਅੱਜ ਤੋਂ ਮੁਕਤਸਰ ਅਖਵਾਏਗੀ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ

ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਰਕਟ ਸ਼ਾਰਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅੱਗਾਂ ਲੱਗਣ ਦੀਆਂ ਦੁੱਖਦਾਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਵੀ ਅਗਨ ਭੇਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾ–ਵੱਸ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਜਾਵਟੀ ਲੈਂਪ, ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਆਦਿ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ। ਸਰਕਟ ਸ਼ਾਰਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਦ ਕੋਈ ਦੱਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੇਵੱਸੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰ ਕੇ ਛੂਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਈ ਵਾਰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨੂੰ ਛਪਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸਈ ਟਿਕਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਗੁਰੂ-ਘਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਪੂਰਵਕ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਏ.ਸੀ., ਕੁਲਰ, ਪੱਖੇ, ਲਾਈਟਾਂ, ਧੁਫ, ਦੀਵਾ-ਬੱਤੀ ਆਦਿ ਤਦ ਤੱਕ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤਕ ਕੋਈ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਾਲਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੇ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਬੰਦ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਬਿਜਲਈ ਉਪਕਰਣ, ਧਫ, ਦੀਵਾਬੱਤੀ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗਰਦਆਰੇ ਅੰਦਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਮੱਚੀ ਫਿਟਿੰਗ ਆਦਿ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਖ-ਆਸਣ ਵਾਲੇ ਪਲੰਘ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬੱਲਬ, ਪੱਖੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਯੰਤਰ ਦੀ ਫਿਟਿੰਗ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮੀ, ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਨ੍ਹੇਰੀਆਂ ਆਦਿ ਚੱਲਣ ਸਮੇਂ ਅਕਸਰ ਤਾਰਾਂ ਸ਼ਾਰਟ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਗਰਦਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ 'ਚ ਲਿਆ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਦਬ-ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ।

ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਫ਼ਤਹਿ ਸਰਹਿੰਦ

-ਪ੍ਰੋ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ*

ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਜੰਗਾਂ-ਯੁੱਧਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬੜਾ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਹੈ ਤਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਮੋੜ 'ਪਰ, ਪੜਾਵ 'ਪਰ ਜਾਂ ਠਹਿਰਾਵ 'ਪਰ ਯੁੱਧ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੁੱਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਖੇਤਰ ਤੇ ਪਰਿਪੇਖ ਬੇਸ਼ੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਕ ਗੱਲ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹਰ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਸੀ 'ਸੈਨਾਪਤੀ' (ਆਗੂ) ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਯੁੱਧਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੁੱਧਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ, ਐਸੇ ਯੋਧੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਅਮਰ ਹੋ ਗਏ। ਪਰ ਤਾਰੀਖ਼ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰੀ ਸੈਨਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ, ਕਾਇਰਤਾ ਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਵਰਤਾਰੇ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਯੁੱਧਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੀ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।

ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਚੌਖੇ ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਘੋਖ ਕੇ ਯੁੱਧਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਹਨ: ਜ਼ਰ, ਜ਼ੋਰੂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਤਕਰੀਬਨ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤਕ ਇਹ ਸਹੀ ਵੀ ਹਨ। ਪਰ ਇਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਅਕਸਰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ 'ਧਰਮ' (ਇਨਸਾਫ, ਹੱਕ, ਇਖ਼ਲਾਕ ਜਾਂ ਸਵੈਮਾਨ)। ਸੱਚ ਤੇ ਨਿਆਏ ਲਈ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਲੜੇ ਗਏ ਯੁੱਧ ਹੀ 'ਧਰਮਯੁੱਧ' ਕਹਿਲਾਏ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਰਾਮਾਇਣ, ਮਹਾਂਭਾਰਤ, ਸਿਕੰਦਰ ਮਹਾਨ ਦੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ, ਯੂਰਪੀ ਲੜਾਈਆਂ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਦੇ ਯੁੱਧ, ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ, ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ, ਦੋਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਪਿੱਛੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਰ, ਜ਼ੋਰੂ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਹੀ ਸਨ। ਪਰ ਹੈਨਿਬਲ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ, ਆਪਣੇ ਸਵੈਮਾਨ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਸੀ। ਲਿਓਨਾਇਡਸ ਦਾ ਆਪਣੇ ੩੦੦ ਸਪਾਰਟਨ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਯੁੱਧ ਤੇ ਬਲਿਦਾਨ, ਅਣਖ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਯੁੱਧ ਸੀ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਵਧ ਕੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇ ਯੁੱਧ ਧਰਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਨ, ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ–ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸਨ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਸਵੈ–ਸੁਤੰਤਰ ਸੋਚਣੀ ਲਈ ਸਨ। ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਨਾਸ਼ ਲਈ ਸਨ। ਇਹ ਯੁੱਧ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਧਰਮ–ਯੁੱਧ ਸਨ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯੁੱਧਾਂ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, 'ਧਰਮ', ਸਵੈਮਾਨ, ਅਣਖ ਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਖਿਆਲੀ। ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ, ਅੱਜ ਤਕ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਾਲੋਂ ਨਿਖੇੜ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ, ਤਸੀਹੇ ਸਹਿਣਾ ਤੇ ਯੁੱਧ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਣ ਗਏ। ਪੰਚਮ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ੧੩੬ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਮੋੜ ਲਿਆਂਦਾ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ–ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਕ ਨਵਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਰੰਭ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਇਸੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਮੋੜ ਦੀ ਉਪਜ ਅਖਵਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਮੀਰੀ–ਪੀਰੀ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ

^{*#}੨, ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ, ਪੰਪ ਹਾਉਸ, ਅੰਧੇਰੀ ਈਸਟ, ਮੰਬਈ। ੪੦੦੦੯੩

ਆਦਿ ਕਾਰਨ ਮੁਗ਼ਲ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਹੋਂਦ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਧਿਆ ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਯੁੱਧ ਹੋਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਹੀ ਖ਼ੂਨ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਨਿਵੇਕਲੀ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸੰਤ-ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਫਲਸਫ਼ਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਨਾ ਵਕਤੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਰਾਸ ਆਈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਾਤ-ਅਭਿਮਾਨੀਆਂ ਨੂੰ। ਹਾਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਇਕੱਲਿਆਂ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਸ ਮਹਾਨ ਪੁਰਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਆਪਣੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ ਤੇ ਆਪਣੀ ਗ਼ੁਲਾਮ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਕੂਮਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਬਣ ਗਏ। ਆਪ ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੁੱਧ ਕੀਤੇ ਤੇ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੇਵ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪ ਕਦੇ ਵੀ ਹਮਲਾਵਰ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਈ, ਪਰ ਜ਼ਾਲਮ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪਚਾਪ ਸਹਿਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਭੰਗਾਣੀ ਦੇ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬੀਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪ ਗੁਰਦੇਵ ਪਿਤਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਤੇ ਸੁਯੋਗ ਸੈਨਾਪਤੀ ਵਾਲੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਭਰਪੂਰ ਰੂਪ 'ਚ ਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਸਰੀਰਿਕ ਸੂਰਬੀਰਤਾ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੁਝ ਜੰਗਾਂ ਜਿੱਤ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਗਵਾਈ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਇਕ ਮੁਕਾਮ 'ਤੇ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋ ਕੇ ਭਟਕ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸੈਨਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ, ਸੂਝ-ਬੂਝ ਤੇ ਦੂਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੈ ਜੋ ਇਖ਼ਲਾਕ ਦੇ ਸਦਾ ਜੇਤੂ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਮਿੱਟ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਲੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨਾਲ ਦਸ ਲੱਖ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਇਸ ਸਪਿਰਿਟ ਦਾ ਜਿਊਂਦਾ-ਜਾਗਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ, ਚਮਕੌਰ ਦੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਲੜੇ ਜਾਣ ਤਕ ਅਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮਗਰੋਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ, ਆਪ ਗੁਰੂ-ਪਰਵਾਰ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸਾਵੇਂ ਚਮਕੌਰ ਦੇ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਧਰਮ ਜੇਤੂ ਰਿਹਾ ਤੇ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਸਤ ਮਿਲੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਬਰ ਤੇ ਸਿਦਕ ਦੇ ਜੋ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦਿੱਤੇ, ਜੋ ਤਸੀਹੇ ਝੱਲੇ ਤੇ ਜੋ ਕਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਉਸ ਦੀ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਮਿਸਾਲ ਮਿਲਣਾ ਨਾਮਮਕਿਨ ਹੈ।

ਹੁਣ ਪੰਥ ਦੀ ਵਾਰੀ ਸੀ ਤੇ ਪੰਥ ਨੇ ਵੀ ਹੱਸਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਪਣਾ ਆਪਾ ਗੁਰੂ-ਚਰਨਾਂ ਪਰ ਅਰਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਜੋ ਸ਼ੈਅ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਅਗਵਾਈ, ਇਕ ਸਫ਼ਲ ਸੈਨਾਪਤੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ। ਸਾਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚੋਂ ਐਸੇ ਗਿਣੇ-ਚੁਣੇ ਨਾਂ ਹੀ ਮਿਲਣਗੇ ਜੋ ਇਸ ਕਸੌਟੀ 'ਤੇ ਖਰੇ ਉਤਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਤੇ ਨਿਵੇਕਲੀ ਥਾਂ ਹੈ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਹੁਮੁੱਲੀ ਚੋਣ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਐਸੇ ਸਮੇਂ ਸਾਂਭਿਆ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੰਥ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਸ਼ਖ਼ਸੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਐਸੇ ਸਮੇਂ ਬੇ-ਆਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੌਮ ਭਟਕ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਛਤਰ-ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਕੀਤਾ, ਫ਼ੌਜਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਤੇ ਲਾਮਬੰਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਿੱਖ

ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਮਾਸੂਮ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦੇ ਦੋਖੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਆ ਰਹੇ ਜ਼ੁਲਮੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ।

ਮਾਧੋਦਾਸ ਤਪੱਸਵੀ ਦਾ ਸਿੰਘ ਸਜਣਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੰਥ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਬੜੀ ਹੀ ਆਤਮਿਕ ਗੁਹਜਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਸਰਹਿੰਦ ਫਤਹਿ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਧੋਦਾਸ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਸਜਾ ਕੇ ਜਥੇਦਾਰ ਥਾਪਣਾ ਇਕ ਰੂਹਾਨੀ ਖੇਡ ਤੇ ਪੰਥ ਦੇ ਵਾਲੀ ਦਾ ਬੜਾ ਹੀ ਸੋਚਿਆ-ਸਮਝਿਆ ਤੇ ਠਰੰਮੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਫੈਸਲਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਫ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪੰਥਕ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਤੇ ਦੂਰ-ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੰਥ ਦੇ ਮੰਨੇ-ਪ੍ਰਮੰਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿਚ "ਇਕ ਨਕਾਰੇ ਅਹਿੰਸਾਤਮਕ ਬੈਰਾਗੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤ' ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਇਕ ਸੱਚਾ ਗੁਰਸਿੱਖ ਤੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ, ਜੋਧਿਆਂ ਦੀ ਕੌਮ ਦੇ ਆਗੂ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦੇਣਾ ਇਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ ਹੀ ਸੀ।" ਵਾਕਈ ਇਹ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਨਾਂਦੇੜ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਪਰ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਕ ਬੈਰਾਗੀ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਆਪ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਆਤਮਿਕ ਅਨੰਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੇ ਅਮੁੱਲੀ ਭੇਟ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਚਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੱਖਰ ਸਾਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ:

ਹਉ ਮਨੁ ਅਰਪੀ ਸਭੁ ਤਨੁ ਅਰਪੀ ਅਰਪੀ ਸਭਿ ਦੇਸਾ॥ ਹੳ ਸਿਰ ਅਰਪੀ ਤਿਸ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਪਭ ਦੇਇ ਸਦੇਸਾ॥ (ਪੰਨਾ ੨੪੭)

ਇਕ ਵਾਰੀ ਆਪਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨ-ਕਮਲਾਂ 'ਪਰ ਵਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਂ ਦੁੱਖ, ਤਕਲੀਫਾਂ, ਤਸੀਹੇ ਤੇ ਮੌਤ ਵੀ ਉਸ ਮਰਜੀਵੜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਦਕ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡੁਲ੍ਹਾ ਸਕੀ। ਗੁਰਦੇਵ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਖਸ਼ੇ ਪੰਜ ਤੀਰ, ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ, ਇਕ ਨਗਾਰਾ ਦੇ (ਮਜ਼ਬੂਤ) ਸ਼ਸਤਰ ਭੰਡਾਰ ਤੇ ਵੀਹ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਫ਼ੌਜ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਸੈਨਾਪਤੀ ਵਕਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਹਕੂਮਤ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਲਈ, ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਸੰਜੋਅ ਕੇ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੀਹ ਸਿੰਘਾਂ ਤੋਂ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਤਕ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਫ਼ੌਜ ਤਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਕੋਈ ਜਮਾਂਦਰੂ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਵਾਲਾ ਸ਼ਖ਼ਸ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰ–ਜੁਆਨੀ ਵਿਚ ਮੂੰਹ ਮੌੜ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਵੱਸ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਔਖੇ ਤੇ ਕਰੜੇ ਤਪਾਂ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿਚ ਸਾੜ ਕੇ ਜਿਸਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਤਮਿਕ ਉੱਚਾਈ ਤਕ ਅਪੜਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਆਪਾ ਵਾਰਨ ਤਕ ਦੇਰ ਨਾ ਲਾਈ, ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਸਰੀ ਜਮਾਂਦਰੂ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੇ ਖਿਨ ਵਿਚ ਪਛਾਣ ਲਿਆ।

ਦਿੱਲੀ ਤਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਕਈ ਔਕੜਾਂ, ਤਕਲੀਫਾਂ ਸਹਾਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੁੱਜ ਗਏ ਤੇ ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਝੇ, ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਭੇਜੇ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਝੜਪ ਸੋਨੀਪਤ ਵਿਚ ਹੋਈ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸਮਾਣਾ ਤੇ ਸਢੌਰਾ ਫਤਹਿ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਜਲਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ

ਜਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸਰਹਿੰਦ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਮੁਗ਼ਲੀਆ ਕਾਲ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਸਰਹਿੰਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਸ ਵਿਉਂਤਬੰਦ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨੀਹਾਂ ਵਿਚ ਚਿਣ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਗੁਰੂ ਮਾਰੀ ਸਰਹਿੰਦ' ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਮ ਲੋਕੀਂ ਵੀ ਡਰੇ ਸਹਿਮੇ ਰਹਿੰਦੇ ਤੇ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਦੱਖਣ ਤੋਂ ਤੁਰਨ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣੀ ਸੀ, ਇਕ ਅਣਜਾਣਾ ਡਰ ਹਰ ਪਾਸੇ ਪਸਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਆਪ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਪਰੋਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਡੀਂਗਾਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮਾਰ ਲਵੇ, ਪਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਪਾਪੀ ਕੇ ਮਾਰਨ ਕੋ ਪਾਪ ਮਹਾਂਬਲੀ ਹੈ' ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਸਮਾਣੇ, ਸਢੌਰੇ, ਸੋਨੀਪਤ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਅੰਦਰ ਸੜਦਾ–ਭੁੱਜਦਾ ਰਿਹਾ। ਹਰ ਸਮੇਂ ਇਕ ਆਤੰਕ ਜਿਹਾ ਸਰਹਿੰਦ 'ਪਰ ਛਾਇਆ ਰਹਿੰਦਾ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਲਤੀਫ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਧੀ–ਅੱਧੀ ਰਾਤੀਂ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੀਂਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਬੁੜਬੁੜਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, "ਬੰਦਾ ਆਇਆ, ਬੰਦਾ ਆਇਆ।" ਇਹੋ ਹਾਲ ਸੁੱਚਾ ਨੰਦ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਦਰਬਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸੀ।

ਮਾਲਵੇ ਤੇ ਮਾਝੇ ਦੇ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਹਰ ਪਾਸਿਓਂ ਆਏ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੇ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਬੜੇ ਹੀ ਠਰੰਮੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰੀਆਂ ਅਰੰਭ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਦੇਵ ਪਿਤਾ ਦੇ ਚਲਾਣੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦਾ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਐਸਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਥ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਅਗਵਾਈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਹੁ–ਰੀਤਾਂ ਤੈਅ ਕਰਨੀਆਂ ਸਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਹੁਕਮ, ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਸਰਬ–ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਆਪ ਦੂਰ–ਅੰਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹੀ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਪੰਥ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਮਕਸਦ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਸਰਹਿੰਦ 'ਪਰ ਚੜ੍ਹਾਈ ਇਕ ਐਸਾ ਮਕਸਦ ਸੀ ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਥ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਦਾ, ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮਿਆਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਸਦਾ ਲਈ ਪੰਥ ਨੇ ਸ਼ਬਦ–ਗੁਰੂ ਤੇ ਯੋਗ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਹਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮਲਾਲ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਏ।

ਇਸ ਲਈ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਫ਼ੌਜ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਵੱਖ–ਵੱਖ ਦਸਤਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਕੋਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ੧੫ ਹਜ਼ਾਰ ਤਨਖ਼ਾਹਦਾਰ ਫ਼ੌਜ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਗਾਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਦੇ–ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਤਕਰੀਬਨ ੩੫–੪੦ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਨਾਲ–ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਦਾਦ ਵਿਚ ਘੋੜੇ, ਹਾਥੀ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ੫੭ ਤੋਪਾਂ ਵੀ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੋਲ ਤਕਰੀਬਨ ੧੦ ਹਜ਼ਾਰ ਸਿੱਖ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਐਨ ਜੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਧਾੜਵੀ ਤੇ ਲਟੇਰੇ ਮੈਦਾਨ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ।

ਯੁੱਧ–ਕਲਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਜੇ ਇਸ ਜੰਗ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਜਮਾਂਦਰੂ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਸਾਫ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵੱਡਾ ਯੁੱਧ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਾਂਦੇੜ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਤਕ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਹੋਏ ਟਾਕਰੇ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਮਿਆਰ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਮਾਣਾ ਤੇ ਸਢੌਰਾ ਦੀ ਫਤਹਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ ਹਾਲੇ ਤਕ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਿਆਰ ਦਾ ਸੈਨਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਟੱਕਰਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਸੀ, ਇਥੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸੀ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ੁਲਮ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਵਿਚ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਠੀ-ਭਰ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੈਨਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਾਂਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਜੋ ਆਪਣੇ ਬਾਹੂਬਲ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਧਾਰਨ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਤੇ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਘੋੜਿਆਂ ਤੇ ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਦੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸ਼ਸਤਰਾਂ, ਤੋਪਾਂ, ਹਾਥੀਆਂ ਤੇ ਘੋੜਿਆਂ ਦੇ ਅਮੁੱਕ ਭੰਡਾਰ ਨਾਲ। ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸੀ ਧਰਮ ਤੇ ਅਧਰਮ ਵਿਚ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸੀ ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ ਸਿੰਘ ਸਜੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਯੁੱਧ ਨਾ ਹਾਰਨ ਵਾਲੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਵਿਚ ਜਿਸ ਦੀ ਸੈਨਿਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਤੇ ਸਟੀਕ ਅਗਵਾਈ ਦਾ ਲੋਹਾ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਮੰਨਦੀ ਸੀ।

੧੨ ਮਈ ੧੭੧੦ ਈ: ਨੂੰ ਖ਼ਾਲਸਈ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸਰਹਿੰਦ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵਿੱਥ 'ਤੇ ਚੱਪੜਚਿੜੀ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਇਸ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਲਾਗੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਬਿਰਛਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇਕ ਛੋਟੀ ਛੰਭ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਟਿੱਬਾ ਵੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਕ ਸੈਨਾਪਤੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰੀ ਭੁੱਲ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਹੀ ਭਾਂਪ ਲਿਆ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਛੰਭ ਅਤੇ ਟਿੱਬੇ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਸਮੇਂ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਦਰ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਵਾਕਈ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸੈਨਾਵਾਂ ਸਿਰਫ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਮਾਤ ਖਾ ਗਈਆਂ। ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਤੇ ਟਿੱਬਾ ਆਪਣੀ ਉਚਾਈ ਕਾਰਨ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਸੈਨਾਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਸੈਨਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਸਪਾਟ ਮੈਦਾਨ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਵੇਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਦੱਸੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਕੋਲ ਤਾਕਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਬੜੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੈਨਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਵੱਡੀ ਗ਼ਲਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਰਹਿੰਦ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਸਿੱਖ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਖ਼ਾਲਸਈ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੇ ਹਰ ਕਦਮ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਉਸ ਦੇ ਸੂਹੀਏ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਯੁੱਧ–ਕਲਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਿੱਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਅਗਲੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਹਮਲਾਵਰ ਕੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਦੋ ਰਸਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ–ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਜਿੱਤ ਲਵੇ ਤੇ ਦੂਜਾ, ਉਸ ਦਾ ਪਾਸਾ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵੀ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੁੜ ਉਸ ਕੋਲ ਬਚਾਅ ਦਾ ਰਸਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਚਾਅ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੇ ਬਚਾਅ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਹਮਲਾਵਰ ਨੀਤੀ। ਐਸਾ ਫੈਸਲਾ ਇਕ ਬੇਧੜਕ ਜਮਾਂਦਰੂ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਵਾਲਾ ਸੈਨਾਪਤੀ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਈ ਫ਼ੌਜ ਦਾ ਬੜਾ ਹੀ ਸੂਖਮ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰ ਕੇ ਸੈਨਾ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ ਤੇ ਫ਼ੌਜ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਗਾਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਈ ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕਮਾਨ ਹੇਠ ਮਝੈਲ ਤੇ ਦੁਆਬੀਏ ਸਿੰਘ, ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਮਲੇਰਕੋਟਲਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਈ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤੈਨਾਤ ਕੀਤਾ। ਤੀਸਰੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕਮਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹੋਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਛੋਟੇ–ਛੋਟੇ ਦਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਦਾਦ ਧਾੜਵੀਆਂ ਤੇ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਦੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੰਡਾ ਮੱਲ (ਸੁੱਚਾ ਨੰਦ ਦਾ ਭਤੀਜਾ) ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਆਏ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਜੇਕਰ ਉਹ ਭੱਜਣਾ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬ ਨਾ ਹੋ ਸਕਣ। ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਰਾਤ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਇਕ ਛੋਟਾ ਦਸਤਾ ਕਈ ਵਾਰੀ ਜੈਕਾਰੇ ਗਜਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦੀ ਫ਼ੌਜ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਹ ਹਮਲਾ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਕੱਚੀ ਨੀਂਦਰੇ ਬਾਰਬਾਰ ਜਗਾ ਕੇ ਜੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਥਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਅਚੁਕ ਨੀਤੀ ਸੀ। ਚੌਥੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਦਸਤੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਕਟ ਸੈਨਾ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਟਿੱਬੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਦਰ ਬਣਾਇਆ।

ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤੋਪਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਜੜਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਸਿੱਖ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਸੀ। ਇਹ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦੀ ਤੀਜੀ ਵੱਡੀ ਗ਼ਲਤੀ ਸੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਤੋਪਾਂ ਇੱਕੋ ਪਾਸੇ ਜੜ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਸਿੱਖ ਉਸ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸਿਓਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੇ ਤੋਪਾਂ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਦੋ ਪਾਸੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨਨ ਦੋ ਤਰਫਾ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਕੋਲ ੨੦੦ ਹਾਥੀ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਦੀਵਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਮਝਣ ਲੱਗਾ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਰਹਿੰਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਯੁੱਧ ਅਰੰਭ ਹੋਇਆ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਰਾਤ ਦੀ ਕੱਚੀ ਨੀਂਦਰ ਟੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਬਦਹਵਾਸ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਖ਼ਾਲਸਈ ਫ਼ੌਜ ਤਾਜ਼ਾ ਦਮ ਸੀ। ਹਮਲੇ ਲਈ ਹਾਲੇ ਜੈਕਾਰੇ ਹੀ ਗੂੰਜੇ ਸਨ ਕਿ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦੇ ਤੋਪਚੀਆਂ ਨੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹੀ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਦਾਗ ਦਿੱਤਾ। ਗੋਲੇ ਜ਼ੰਜੀਰੀ ਸਨ ਤੇ ਸਿੱਖ ਫ਼ੌਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸੀ। ਬਹੁਤੇ ਗੋਲੇ ਤਾਂ ਦਰੱਖ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਅੜ ਕੇ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਖ਼ਾਲਸਈ ਸੈਨਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋਇਆ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਕੁਝ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਕ ਦਸਤਾ ਇਕ ਉਚੇਚੇ ਕੰਮ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਸਤੇ ਨੇ ਤੋਪਚੀਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਹੱਲੇ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਤੋਪਾਂ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਰ ਲਈਆਂ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਆਪਣੇ ਇਸ ਗ਼ਲਤ ਫੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲੇ ਹੱਲੇ ਵਿਚ ਹੀ ਮਾਤ ਖਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਸ ਦਸਤੇ ਨੇ ਹੁਣ ਹਾਥੀਆਂ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤਕ ਸਫਲ ਵੀ ਰਹੇ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਤੋਪਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਅਕ ਦੀਵਾਰ ਤੋੜ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਯੁੱਧ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਦੂਰ-ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਦਾ ਹੀ ਕਮਾਲ ਸੀ। ਆਹਮਣੇ-ਸਾਹਮਣੇ ਦਾ ਯੁੱਧ ਬੜਾ ਹੀ ਘਮਾਸਾਨ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਡੁਲ੍ਹਦੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਲਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਦੁਪਹਿਰ ਚੜ੍ਹਨ ਤਕ ਗਰਮੀ ਆਪਣੀ ਅਤਿ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਜਾਨਾਂ ਹੂਲ ਕੇ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਮੁਗ਼ਲ ਆਪਣੀ ਤਾਦਾਦ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਭਾਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਠੀਕ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਉਮੀਦ ਮੁਤਾਬਿਕ ਗੰਡਾ ਮੱਲ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ

ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਤ ਹੁਣ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਬਦਤਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਧਾੜਵੀ ਜੋ ਲੁੱਟ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ, ਥਿੜਕ ਗਏ ਤੇ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਨੂੰ ਪਿੱਠ ਦਿਖਾ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ। ਸੂਰਜ ਢਲਣ ਲੱਗਾ ਸੀ, ਕਈ ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਜੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਲੜਾਕੇ ਭੁੱਖੇ, ਤਿਹਾਏ ਸਨ ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥੱਕ-ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਬਿਨੌਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਟਿੱਬੇ 'ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋਲ ਆਏ ਤੇ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਯੁੱਧ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਕ ਉੱਘੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਖ਼ਾਲਸਾ ਜੀ! ਇਹੋ ਸਮਾਂ ਹੁਣ ਜਿੱਤ ਦਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਪਲਾਂ ਦੀ ਖੇਡ ਬਾਕੀ ਹੈ।" ਇਹ ਵੀ ਯੁੱਧ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਇਕ ਅਟੱਲ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀਆਂ ਸੈਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਮੁਮਕਿਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਯੁੱਧ ਠਹਿਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਬਰਾਬਰੀ ਵੇਲੇ ਜੋ ਦੂਜੇ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਪਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੜ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਜੇਤੂ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭੱਥੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਦਾ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਹੋਇਆ ਇਕ ਤੀਰ ਕੱਢ ਕੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦੀ ਸੈਨਾ ਵੱਲ ਚਲਾਇਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰਸਤਾ ਬਣਾਇਆ। ਨਾਲ ਹੀ ਬਚੀ ਸੰਕਟ ਸੈਨਾ ਲੈ ਕੇ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਇਹ ਵਾਕਈ ਸਝ-ਬਝ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਦਾਨ-ਏ–ਜੰਗ ਵਿਚ ਕਿਸ ਵੇਲੇ ਕਿੱਥੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਆਪਣੀ ਸੈਨਾ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪ ਹਾਥੀ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਲੜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੈਨਾ ਜੰਗ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵੇਖ ਕੇ ਆਪ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਖ਼ਾਲਸਈ ਫ਼ੌਜਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ 'ਬੰਦਾ ਆਇਆ, ਬੰਦਾ ਆਇਆ' ਦੀਆਂ ਧੁੰਮਾਂ ਪੈ ਗਈਆਂ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਤਕ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਮੁਗ਼ਲ ਸੈਨਾ ਲਈ ਇਕ ਖੌਫ, ਇਕ ਆਤੰਕ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਬਣ ਚੱਕੇ ਸਨ। 'ਬੰਦਾ ਆਇਆ' ਦਾ ਹੳਆ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹਾਰਦੀ ਫ਼ੌਜ ਨੰ ਜਿਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਜਿੱਤ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ ਤੇ ਹੋਇਆ ਵੀ ਠੀਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਖ਼ਾਲਸਈ ਫ਼ੌਜ ਬਹੁਤ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਮੁਗ਼ਲ ਸਿਪਾਹੀ ਪਿਛਾਂਹ ਹਟਣ ਲੱਗੇ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦਾ ਪੱਤਰ ਸਮੰਦ ਖਾਨ ਤੇ ਸਿਪਾਹ ਸਲਾਰ ਅਬਦਲ ਸਮਦ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤੇ ਅੰਤ ਭਾਈ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘੋੜੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ, ਹਾਥੀ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦਾ ਸਿਰ ਵੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਮਾਸਮ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਰਦਿਆਂ ਹੀ ਬਚੀ ਮੁਗ਼ਲ ਫੌਜ ਭੱਜ ਖਲੋਤੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਈ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਫੈਸਲਾਕੰਨ ਜਿੱਤ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਰਹੀ ਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਹਕੁਮਤ ਨੂੰ ਕਰਾਰੀ ਸੱਟ ਵੱਜੀ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਫ਼ੌਜ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜੰਗ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਯੁੱਧ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮਿਆਂ ਲਈ ਸੈਨਿਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੇ ਅਮਿਟ ਪੂਰਨੇ ਪਾਏ। ਪਰ ਸਿਰਫ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਸੈਨਾਪਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਮੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਅਕਸਰ ਜਿੱਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸੈਨਾਵਾਂ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਪਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਸਿੱਖ ਫ਼ੌਜਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਗਰਦੇਵ ਪਿਤਾ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਾਬਤੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਖਾਲਸਈ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਸਰਹਿੰਦ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।

ਉਸ ਦਿਨ ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਇਕ ਔਖੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਰ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਅਜ਼ਮਾਇਆ ਸੀ। ਖ਼ਾਲਸਈ ਸੈਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਆਗ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਆਗ ਦੀ ਹੁਕਮ ਅਦਲੀ ਦਾ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸੋ ਆਮ ਫ਼ੌਜਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪ–ਮੁਹਾਰੀ ਹੋ ਕੇ ਲੱਟ–ਮਾਰ ਕਰਨ ਵੱਲ ਨਾ ਝਕ ਕੇ ਇਸ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਖਾਸ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਈ। ਪਰ ਉਸ ਦਿਨ ਖ਼ਾਲਸਈ ਫ਼ੌਜ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਦਕ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਈ ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਥੇਦਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਇਕ ਨਵੀਂ ਮਿਸਾਲ ਵੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ। ਹਣ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਵਾਕਈ ਖ਼ਾਲਸਾ ਬਿਖਰੇਗਾ ਨਹੀਂ। ਪੰਥ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗਰ ਗੁੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਹਕਮ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਸਰਪਸਤੀ ਵਿਚ ਜਿਉਣ ਦਾ ਢੰਗ ਸਿਖ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਉਸ ਨੇ ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਭਵਿੱਖ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਵਾਕਈ ਸ੍ਰੀ ਗਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਇੱਕਜਟ ਕਰਨ ਤੇ ਸਰਹਿੰਦ ਜੈਸੀ ਫ਼ਤਿਹ ਤੋਂ ਕੌਮ ਨੂੰ ਮੜ ਸਰਜੀਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਗਰਦੇਵ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਹਮੱਲੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਫਲਤਾ ਸੀ। ਖ਼ਾਲਸਈ ਸੈਨਾ ਸਰਹਿੰਦ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਈ। ਸੁੱਚਾ ਨੰਦ ਸਹਿਤ ਹੋਰ ਦੋਖੀਆਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਲੇਕਿਨ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਹਕਮ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਏ ਸਿਰਫ ਮੁਗ਼ਲ ਅਫਸਰਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਹਿਲ ਤੇ ਘਰ ਢਾਏ ਗਏ ਜੋ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਮਹਿੰਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਫ਼ਤਹਿ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਕਈ ਹੋਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਖਲਿਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ 'ਲੋਹਗੜ੍ਹ' ਰੱਖਿਆ। ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਫਤਹਿ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਤੇ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਸਦਰ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਹਸਤੀ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਖ਼ਾਲਸਈ ਸਿੱਕਾ ਢਾਲਿਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ਾਲਸਾ ਰਾਜ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਫ਼ਤਹਿ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਫ਼ਤਹਿ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਇਕ ਸੱਚੇ ਸਿੱਖ ਦਾ ਸਬਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਗੁਰੂ-ਚਰਨਾਂ 'ਪਰ ਹੀ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਕਿਆਂ 'ਪਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਹ ਸਿੱਕਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਢਾਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਕਿਆਂ 'ਪਰ ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਇਬਾਰਤ ਸੀ:

ਸਿੱਕਾ ਜ਼ਦ ਬਰ ਹਰ ਦੋ ਆਲਮ ਤੇਗ਼ਿ ਨਾਨਕ ਵਾਹਿਦ ਅਸਤ ਫ਼ਤਿਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਿ–ਸ਼ਾਹਾਨ ਫ਼ਜ਼ਲਿ ਸੱਚਾ ਸਾਹਿਬ ਅਸਤ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਗਜ਼–ਪੱਤਰਾਂ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਖ਼ਾਲਸਈ ਮੋਹਰ ਵੀ ਢਾਲੀ ਗਈ ਤੇ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਫ਼ਤਹਿ ਤੋਂ ਨਵਾਂ ਸੰਮਤ ਵੀ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਫਤਹਿ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯੁੱਧ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਾਫ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੰਗਾਰ ਸਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਗੇ, ਗਊਆਂ ਵਾਂਗ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਸਰਕਾਰ ਚੌਕੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋ ਗਈ, ਪਲਟਵਾਰ ਵੀ ਕੀਤੇ ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਲੜਾਕਿਆਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ

ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ। ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਹਾਲੇ ਜੰਗੀ ਸਿਖ਼ਲਾਈ ਤੇ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਹੀ ਰਹੇ, ਹਾਂ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਸਾਜਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਸਰਕਾਰੀ (ਇਸਲਾਮੀ) ਖੌਫ਼ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਸਾਫ ਨਜ਼ਰ ਆਈ। ਸੰਨ ੧੭੦੪ ਈ: ਦਾ ਮਿਲਿਆ–ਜੁਲਿਆ ਹਮਲਾ ਇਸੇ ਦਾ ਲਖਾਇਕ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਖ਼ਲਾਕੀ (ਧਾਰਮਿਕ) ਤੌਰ 'ਤੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੋ ਟੂਕ ਜੇਤੂ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਖਿੰਡ ਕੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਹ ਅਜਿੱਤ ਸਨ। ਪਰ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਫ਼ਤਿਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਕਰਾਰੀ ਸੱਟ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਹੌਰ ਤਕ ਸਰਹਿੰਦ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਬਾ ਸੀ ਜੋ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਨੇਸਤੋਨਾਬਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਸਨ ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਖਿਅਤ ਅਥਵਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸਿਖ਼ਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਫਤਹਿ ਉਦੋਂ ਤਕ ਅਜਿੱਤ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਾਲਮ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਉੱਪਰ ਇਕ ਨਵਨਿਯੁਕਤ ਜਰਨੈਲ ਦੀ ਫਤਹਿ ਸੀ ਜੋ ਹਾਲੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਕ ਕਿਸੇ ਜੀਵ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਗਦਾ ਸੀ। ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਜਿੱਤ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਾਲਮ ਹਕਮਤ 'ਤੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਜਿੱਤ ਸੀ ਤੇ ਇਹ ਇਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲੀ ਜਿੱਤ ਵੀ ਸੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮੁਗ਼ਲ ਸਰਕਾਰ ਬੌਖ਼ਲਾ ਗਈ। ਪਰ ਹਾਲੇ ਉਹ ਕੁਝ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦੀ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਮਹਿੰਮ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰੀ ਹਿੰਦਸਤਾਨ ਵਿਚ ਫੈਲਣ ਲੱਗੀ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਛੱਤਰ-ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਫਲੇ ਫਲੇ ਪਰਾਤਨ ਭਾਰਤੀ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ ਨਿਜ਼ਾਮ 'ਤੇ ਕਰਾਰੀ ਸੱਟ ਮਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰ, ਕਿਰਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਟਕ ਮਾਤਰ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਇਥੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਪਰਨ ਬਿੳਰੇ ਲਈ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਲੇਖ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਪਰ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਫ਼ਤਹਿ ਤੇ ੳਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀਆਂ ਮਹਿੰਮਾਂ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚਨੌਤੀ ਬਣ ਗਈਆਂ। ਸਰਕਾਰ ਹੱਥ ਧੋ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈ ਗਈ ਤੇ ਅਖ਼ੀਰ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਨ ੧੭੧੫ ਈ: ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਲੱਗਭਗ ੭੫੦ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਜਨ ੧੭੧੬ ਈ: ਵਿਚ ਬੜੇ ਤਸੀਹਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਵੀ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਪਕਰਣ ਹੈ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਲਾਸਾਨੀ ਕਾਂਡ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਮਗ਼ਲਾਂ ਨੇ ਜਿਸਮਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸ ਉਹ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਦਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਗਏ ਉਹ ਅਮਿਟ ਸੀ। ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਐਸੀ ਮਜ਼ਬਤ ਅਗਵਾਈ ਕੌਮ ਨੂੰ ਨਾ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ ਨਿਸਚੈ ਹੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੁੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਾਅਰਕਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰ ਹੀ ਐਸਾ ਬੇਜੋੜ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਅਗਾਂਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ 20-੮੦ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਪੰਥ ਨੇ ਜਿਤਨੇ ਔਖੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਜੋ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਨੇ ਆਪ ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਥਾਪੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਹੀ ਪਾਏ ਸਨ। ਰੂਹਾਨੀ ਤਾਕਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਆਪ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਰਹ-ਰੀਤਾਂ, ਸੰਗਠਨ ਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਸਾਕਾਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਰਹਿੰਦ ਪਹਿਲਾ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ. ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਮਲਾਵਰ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾ ਕੇ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਮਾਸੂਮ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦੇ ਦੋਖੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੇ ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਦੇ ਅਜਿੱਤ ਹੋਣ ਦੀ ਗ਼ਲਤਫਹਿਮੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਯੁੱਧ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਹੋਰ ਵੀ ਬੜੀ ਬਹਾਦਰੀ ਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਲੜੇ ਤੇ ਜਿੱਤੇ ਗਏ ਪਰ ਸਰਹਿੰਦ ਦਾ ਇਹ ਯੁੱਧ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚ ਅਮਰ ਕਰ ਗਿਆ। ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਨਾ ਹਾਰਨ ਵਾਲੀ ਸਪਿਰਿਟ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਦਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ।

(ਮਈ ੨੦੧੦ ਦੇ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿਚੋਂ)

ਦੋ-ਸਾਲਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਇਤਿਹਾਸ, ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਦੋ–ਸਾਲਾ ਕੋਰਸ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੀਡੀਅਮ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਾਖ਼ਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੋਰਸ ਦੇ ਸਲੇਬਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਠ ਸਮੱਗਰੀ ਮੁਫ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

- * ਘੱਟੋ–ਘੱਟ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਹਰ ਧਰਮ, ਹਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਘਰ ਬੈਠੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਕੋਰਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- * ਦਾਖ਼ਲਾ ਫੀਸ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ 100/– ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ 30 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਜਾਂ 20 ਪੌਂਡ (ਯੂ.ਕੇ.) ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਮੁਦਰਾ ਵਿਚ 1500/– ਸੌ ਰੁਪਏ ਹੈ, ਜੋ ਸਕੱਤਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਾਮ ਪੁਰ ਭੇਜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਾਂ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- * ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਤੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 5100/–, 4100/– ਤੇ 3100/– ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ 80% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਵੀ 1100/– ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਲਈ ਪਤਾ, ਇੰਚਾਰਜ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ। ਫੋਨ: 0183-2553962, 2553956-59, ਐਕਸ: 322, ਫੈਸਕ: 0183-2553919

E-mail: sikhstudiescc@gmail.com Web: www.pvcsgpc.org

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖ਼ਬਰਨਾਮਾ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਆਲਮਗੀਰ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਸੰਗਤ ਅਰਪਣ

ਭਾਈ ਨਿਗਾਹੀਆ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਚ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ -ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ

ਲੁਧਿਆਣਾ-ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਛਰਨ-ਛੋਹ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਆਲਮਗੀਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਸੁੰਦਰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਅੱਜ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੁੰਜ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਅਰਪਣ ਕੀਤ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਤਨ, ਮਨ ਤੇ ਧਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸੁੰਦਰ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਸਫਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਬਾਬਾ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਨਿਗਾਹੀਆ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਫੋਟੋ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਚ ਲਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਰਦਆਰਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਆ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸੋਝੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਤਿ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੈੱਡ ਗੁੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਬਾ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਕਾਰਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਬਾਬਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਆਲਮਗੀਰ ਤੇ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲ੍ਹਾ, ਬਾਬਾ ਹਰਭਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰਸੇਵਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੋਟੀਆਂ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਸ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀ, ਬੀਬੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸ. ਕੰਵਲਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ, ਸ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਸ. ਮਹੇਸ਼ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ, ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੋਖੀ, ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਡੰਗ, ਸ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਸੰਗੋਵਾਲ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਦ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਲਏ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਸਾਮ ਦੇ ਪਿੰਡ ਛਾਪਰਮੁਖ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਲਈ 10 ਲੱਖ ਦੀ ਦੇਵੇਗੀ ਸਹਾਇਤਾ– ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਕਾਬ ਗੰਜ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਲਿਟਰੇਚਰ ਹਾਊਸ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਸੰਗਰੂਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੱਜ ਇਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕਿਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ੫੫੦ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੂਰਬ ਦੇ ਮੁੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਪਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ–ਵੱਖ ਭਾਰਤੀ ਭੁਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਛਾਪਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸਾਮ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਛਾਪਰਮੁਖ 'ਚ ਸਥਿਤ ਗਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ੧੦ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਸਥਿਤ ਭਾਈ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਧਾਰਮਿਕ ਸਕੂਲ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਹਰਮੋਨੀਅਮ ਦੇਣ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ੫੫੦ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੂਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਚੌਣਵੀਆਂ ਪਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ–ਵੱਖ ਭਾਰਤੀ ਭੁਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਨਵਾਦ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤ ਤੱਕ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪਿਆ ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਹਿਤ ਮਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਕਾਬ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲਿਟਰੇਚਰ ਹਾਉਸ ਸਥਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ੫੫੦ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੂਰਬ ਨੂੰ ਮੂਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ੫੦ਫੀਸਦੀ ਰਿਆਇਤੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਸੈਂਟਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਇਕ–ਇਕ ਕਾਪੀ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਮੌਰੂ ਗਾਉਂ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ) ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੂੰਥੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗਰ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਪਿਪਲਾਨੀ ਭੋਪਾਲ (ਮੱਧਪ੍ਰਦੇਸ਼) 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗਤਕਾ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ 'ਗਤਕਾ ਕਿੱਟਾਂ' ਦੇਣ ਅਤੇ ਪਲਵਾਮਾ 'ਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ੧ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੫੦ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਗਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੀ ੨੦ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸੰਤ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵੀ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸਭ ਦੀ ਰਾਇ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਲਵਾਨ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸ. ਸੁਖਵਰਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ, ਸ. ਰਾਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਹਿਣੀਵਾਲ, ਸ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਸ. ਤੇਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਪੀਆਣਾ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ ਤੇ ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੀ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਏ., ਮੈਨੇਜਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭਲਵਾਨ, ਸ. ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਠਰੂ, ਸ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੰਗਾਲ, ਸ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ-ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਮੇਰਠ-ਕਰਨਾਲ ਹਾਈਵੇ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲੀ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨ ਟਰੱਕ ਚਾਲਕ ਦੀ ਦਾਹੜੀ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦਫ਼ਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦਾ ਕੋਝਾ ਯਤਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਕਸਰ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਜੇਕਰ ਸਿੱਖ ਟਰੱਕ ਚਾਲਕ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਕੇ। ਇਹ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਜਸਮਸ਼ੇਦਪੁਰ ਵਿਚ ਇਕ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਦਭਾਗਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਸਤਾਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ–ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਮੂਲ ਮੰਤਰ 'ਤੇ ਨਾਚ ਦੀ ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਨਿੰਦਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸਾਊਥ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਚਿਲੀ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸੈਨਟਿਆਗੋਂ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਨਾਥ ਕੋਵਿੰਦ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਦੇ ਗਾਇਨ 'ਤੇ ਨ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਪੇਜ 'ਤੇ ਪਾਈ ਗਈ ਇਸ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਮਗਰੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਦਭਾਗਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਅਤੇ ਜਪੂਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ

ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਉੜੀ ਦੇ ਗਾਇਨ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨ੍ਰਿਤ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਰਵਾਇਤਾਂ, ਮਰਯਾਦਾ ਤੇ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪੁੱਜੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਾਨਯੋਗ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਪੇਜ 'ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਗਾਇਨ 'ਤੇ ਨਾਚ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। *੨ ਅਪ੍ਰੈਲ*

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਗਠਿਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਵਿਰਾਸਤੀ ਯਾਦਗਾਰਾਂ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਰੱਖ਼ਤਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਵਿਰਾਸਤੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਵਿਨਾਸ਼ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਸਬੂ–ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਡਾ. ਸਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਰਾਵਲ ਸਿੰਘ ਆਰਕੀਟੇਕਟ, ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ ਸਲਾਰਗੰਜ ਮਿਊਜੀਅਮ ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਸ. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਐਕਸੀਅਨ ਇਮਾਰਤੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਰਾਸਤੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਹੋਣਗੇ।ਡਾ. ਰਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਬ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਅਤੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਨਵੀਂ ਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਵਿਰਾਸਤੀ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਸਤੂਆਂ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਰੱਖ਼ਤਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੋੜ੍ਹੀਵਾਲਾ ਘਾਟ ਉਤਰਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ੫੫੦ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੀਰੀ 'ਚ ਪੈਂਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੋੜ੍ਹੀਵਾਲਾ ਘਾਟ ਤ੍ਰਿਕੁਨੀਆ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਬਾਬਾ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਕਾਰਸੇਵਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਭਰਵਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕੁਹਾੜਕਾ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੂਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ, ਜਦਕਿ ਕਥਾਵਾਚਕ ਗਿਆਨੀ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਾੳਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸੀ ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਬਾਰੇ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ੫੫੦ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੂਰਬ ਮੌਕੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਸਜਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਸਮੇਂ ਭਰਵੇਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਉਥੇ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ੫੫੦ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਰਬ ਸਮੇਂ ਸਲਤਾਨਪਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਨਵੰਬਰ ੨੦੧੯ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਪੁੱਜਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਬਾਬਾ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਯ.ਪੀ. ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਾਪੜ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਭਾਈ ਬ੍ਰਿਜਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਭਾਈ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਵੀਸ਼ਰ ਭਾਈ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਪਚਾਰਕ ਭਾਈ ਕਰਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗਰਪੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਗਰ-ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਗਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੋਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ੧੬੧ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਬਾ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹਜ਼ੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਪੀਲੀਭੀਤ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਸਿਆਮ ਸਿੰਘ ਰੀਠਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੱਥਰ ਸਾਹਿਬ ਲੇਹ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਲਿਆ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੱਥਰ ਸਾਹਿਬ ਲੇਹ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ -ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ– ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੱਥਰ ਸਾਹਿਬ ਲੇਹ ਵਿਖੇ ਰੈਨੋਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦਖ਼ਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਛੇੜਛਾੜ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਿਚ ਮੋਹਰੀ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਝਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੌਮ ਅੰਦਰ ਰੋਸ ਤੇ ਰੋਹ ਵਧੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਮਾਨਯੋਗ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਫ਼ੌਜ ਮੁਖੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਤੁਰੰਤ ਦਖਲ ਦੇਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰ ਮਨੁੱਖੀ ਵੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੱਥਰ ਸਾਹਿਬ ਲੇਹ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੰਗਤੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਉਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੮ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਦੁੱਖ ਭੰਜਨੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਪਾਵਨ ਸਰੋਵਰ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਲਿਆ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਇਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੀ ਗਈ ਪਸਤਕ ਵਿਚ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦੁਖਭੰਜਨੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵਿਲਕੋ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ ਮੁੰਬਈ ਵੱਲੋਂ ਛਾਪੀ ਗਈ ਇਕ ਪਸਤਕ ਵਿਚ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦੁਖ ਭੰਜਨੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਧਾਗੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਮੰਨਤ ਮੰਗਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਥੇ ਸਥਿਤ ਪਾਵਨ ਸਰੋਵਰ ਨੂੰ ਵੀ ਝੀਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੂਨ ੧੯੮੪ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ੳਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਗਲਤ ਟਿਪਣੀਆਂ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਦਰਜ਼ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਰਲਗਡ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਝੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕਤਾ ਨੂੰ ਛੁਟਿਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਝੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਜ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਲਈ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸਰੋਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਮਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰੰਤੂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੂਚੇਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਲੌਂਗੇਵਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੀ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ 'ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਗਲਤ ਛਪਾਈ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਦਭਾਗਾ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇਕ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ ਵਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਤੋੜ–ਮਰੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਅੰਦਰ ਰੋਸ ਤੇ ਰੋਹ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਵਾਰ–ਵਾਰ ਕਰਨੀਆਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਾਕਾ ਜ਼ਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਰਦਾਸ ਸਮਾਗਮ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ੧੩ ਅਪ੍ਰੈਲ ੧੯੧੯ ਨੂੰ ਜ਼ਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਸਾਕੇ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਅਰਦਾਸ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਅਰਦਾਸ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜ਼ਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਜ਼ਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਸਾਕੇ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕੁਹਾੜਕਾ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਾਵਨ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸਰਵਣ ਕਰਵਾਇਆ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਖੂਨੀ ਸਾਕੇ ਲਈ ਬਰਤਾਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਖ਼ੂਨੀ ਸਾਕਾ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ–ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਸ਼ਰਮਨਾਮ ਕਾਰਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਮਨੁੱਖਤਾ ਮਾਰੂ ਕਾਰੇ ਲਈ ਬਰਤਾਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅਰਦਾਸ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਸ. ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵਡ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੀ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਨਪੁਰ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾਕੋਹਨਾ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਡੈਂਟ, ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਬੀ, ਸ. ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਖੀ ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸਮੇਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਸਟਾਫ਼ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ।

ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਦਿਆਲਿਆਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਨਿੰਦਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ– ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਦਿਆਲਿਆਂ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਇਹ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਫੈਸਲਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ–ਬੋਲੀ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ–ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਸੰਗਠਨ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਲਿਆਂ 'ਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਮਨਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਨਾਲ–ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ–ਬੋਲੀ ਸਬੰਧੀ ਜਨਰਲ ਹਾਉਸ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤਾ

ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਦਵਾਉਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। *੧੩ ਅਪ੍ਰੈਲ*

ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਪਿੱਪਲ ਮਾਜਰਾ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ 'ਤੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਪ੍ਰਗਾਇਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਿੰਡ ਪਿੱਪਲ ਮਾਜਰਾ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਅਗਨ ਭੇਟ ਹੋਣ ਨੂੰ ਮੰਦਭਾਗਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅਦਬ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ ਚੇਤੰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਭਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਰਮੀ ਦਾ ਮੌਸਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਰਕਟ ਸ਼ਾਰਟ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਫਿਰ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਹੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਜਗਨਨਾਥ ਪੂਰੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਦੀਪਤ ਮਹਾਪਤਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਏ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਜਗਨਨਾਥ ਪੂਰੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ -ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਪਤਰਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ– ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਪਹੁੰਚੇ ਜਗਨਨਾਥ ਪੁਰੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਦੀਪਤ ਮਹਾਪਾਤਰਾ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਗਨਨਾਥ ਪੁਰੀ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਉਲੀ ਮੱਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਜਲਦ ਹੀ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਗਨਨਾਥ ਪੁਰੀ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਉਥੇ ਸਥਾਪਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਗਨਨਾਥ ਪੁਰੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਕੇ. ਸਾਹੂ, ਸ. ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਾਲ ਹੱਟਸ ਉੜੀਸਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਪਤਰਾ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵਡ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ ਤੇ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ ਨੇ ਸਿਰੋਪਾਓ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਾਡਲ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਪਤਾਰਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ। ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਥੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ

ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਥੋਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਤਾਰੀਫ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂਵਾਲ, ਸ. ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੋਮੀ ਤੇ ਸ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਇਸੇ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਉੜੀਸਾ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਉਲੀ ਮੱਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਸਬੰਧੀ ਜਗਨਨਾਥ ਪੂਰੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੇ ਉੜੀਸਾ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

੧੯ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਰੀ

ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ- ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ੧੨ ਨਵੰਬਰ ੨੦੧੯ ਨੂੰ ਮਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ੫੫੦ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਰਬ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਬ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਮਹਾਂਪਰਖਾਂ, ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਦਲਾਂ ਅਤੇ ਸਭਾ-ਸਸਾਇਟੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਰਵੀਂ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਗਤ ਗਰ ਸ੍ਰੀ ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਸਰਬਸਾਂਝੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੫੦ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਰਬ ਵੀ ਸਮੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵੱਲੋਂ ਇਕਜਟਤਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਥੇ ੧੨ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੰਡਾਲ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਥੇ ਹੀ ੮ ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਖ–ਵੱਖ ਸਮਾਗਮ ਵੀ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਸਤਰੀ ਸੰਮੇਲਨ, ਢਾਡੀ ਦਰਬਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਨਾਮੀ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਗਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਗ ਦਰਬਾਰ, ੧੦੧ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ, ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਸੰਮੇਲਨ, ਅੰਤਰ ਧਰਮ ਸੰਵਾਦ ਸੰਮੇਲਨ ਅਦਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮਾਗਮ ਉਲੀਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ੧੨ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਬਿਆਂ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੌਮੀ ਸੈਮੀਨਾਰ, ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ, ਵਿਚਾਰ ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪਸਤਕਾਂ ਛਪਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪੇਂਟਿੰਗ ਵਰਕਸ਼ਾਪ, ਧਾਰਮਿਕ ਮਕਾਬਲੇ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਾਰ ਸਮਾਗਮ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਬੰਧੀ ਸਟਿੱਕਰ, ਬੈਜ ਆਦਿ ਵੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਚ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ, ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ, ਸ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਰਮੂੰਵਾਲਾ, ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ, ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਿੱਤ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਬਾਬਾ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਰਖੋਵਾਲ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਇੰਦੌਰ, ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾਕੋਹਨਾ, ਸ. ਗੁਰਮਤਿ ਸਿੰਘ ਰਾਏਪੁਰ, ਬੀਬੀ ਕਮਲੇਸ਼ ਕੌਰ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨਪੁਰ, ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਮਤਾ ਸਾਹਿਬ, ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਖਨਊ, ਬਾਬਾ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਨਿੱਕੇਘੁੰਮਣ, ਸ. ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਬਿਦਰ, ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੀਫ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ, ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਪਕੁਲਪਤੀ ਗੁਰੂ ਕਾਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਬਾਬਾ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਨਿਰਮਲਾ ਖੁੱਡਾ ਕੁਰਾਲਾ, ਭਾਈ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾੜਾ ਸਾਹਿਬ, ਮਹੰਤ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਯਮੁਨਾਨਗਰ, ਸ. ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧਾਮਪੁਰ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ ਆਦਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੫੦ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਾਇਰੀ ਸੰਗਤ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਬਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਭੂਰੀਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਸਿੰਘ ਬਿਧੀਚੰਦ ਸੰਪਰਦਾ, ਬਾਬਾ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ, ਬਾਬਾ ਸਬੇਗ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਸਰਜਨ ਸਿੰਘ ਧੇਵਾ, ਸ. ਖਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਸ. ਸਖਵਰਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੰਨ, ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਵਣਵਾਲਾ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਪੀਆਣਾ, ਸ. ਰਾਮਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਹਿਣੀਵਾਲ, ਸ. ਪਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀ, ਸ. ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਲੋਹੀਆ, ਸ. ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਜੱਫਰਵਾਲ, ਸ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਡੋਗਰਾਂਵਾਲਾ, ਬੀਬੀ ਗਰਪੀਤ ਕੌਰ ਰਹੀ, ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਵਾਤ, ਸ. ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ ਕਲਾਰ, ਸ. ਗਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹ, ਸ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਸ. ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ, ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰ ਖਾਂ, ਬੀਬੀ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਾਲਰਾ, ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣਾ, ਸ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਫਰਵਾਲ, ਬਾਬਾ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਕਰਨਾਲ, ਬਾਬਾ ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜਵੱਦੀ ਟਕਸਾਲ, ਬਾਬਾ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਗਵਾਨ, ਬਾਬਾ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਕੰਬਲੀਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਰਮਲ ਕਟੀਆ ਜੋਹਲਾ, ਬਾਬਾ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਅਨੰਦਪਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਬਾ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਸੇਵਾ ਸਸਾਇਟੀ, ਬਾਬਾ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਮਧਾਨ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਬਾ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰਗੜ, ਬਾਬਾ ਗਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਫਗਵਾੜਾ, ਸ. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਸਤਆਣਾ, ਮਾਸਟਰ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਫਰੋਟ, ਬਾਬਾ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਜੰਡ ਸਾਹਿਬ, ਹਜ਼ਰ ਸਾਹਿਬ ਸੰਪਰਦਾ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਾ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਮਦਮੀ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ, ਬਾਬਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਲੋਵਾਲ, ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਹਲਾ, ਬਾਬਾ ਘੋਲਾ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਬਾ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਗਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸਲਤਾਨਪਰ ਲੋਧੀ, ਬਾਬਾ ਨਾਗਰ ਸਿੰਘ ਹਰੀਆਂ ਵੇਲਾਂ, ਬਾਬਾ ਗਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਆਲੋਵਾਲ, ਬਾਬਾ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾੜਾ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਬਾ ਸਬੇਗ ਸਿੰਘ ਰਾਜਿਸਥਾਨ, ਬਾਬਾ ਗੱਜਣ ਸਿੰਘ ਤਰਨਾ ਦਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ, ਬਾਬਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਾਨਕ ਝੀਰਾ ਬਿਦਰ, ਬਾਬਾ ਸਰਜਨ ਸਿੰਘ ਪਿਹੇਵਾ, ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਮੱਲੜੀ ਹਰਿਆਣਾ, ਬਾਬਾ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਨਾਨਕਸਰ, ਮਹੰਤ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗੋਨੇਆਣਾ, ਬਾਬਾ ਗਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਠੱਠਾ, ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮੋਹਾਲੀ, ਬਾਬਾ ਰੋਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰਾੜਾ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਬਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲਕਪੁਰ, ਬਾਬਾ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਸਤੂਆਣਾ, ਬਾਬਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਬਾਬਾ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਮਨਿਹਾਲਾ, ਸ. ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਧਾਮਪੁਰ, ਬਾਬਾ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ, ਬਾਬਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡਾਪਿੰਡ, ਬਾਬਾ ਦਇਆ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਸਿੰਘ ਸਭਾ, ਭਾਈ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਿੱਠਾ ਟਿਵਾਣਾ, ਜਥੇਦਾਰ ਦਲਬਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਿਸਥਾਨ, ਬਾਬਾ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁਸੇ, ਬਾਬਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰੋਪੜ, ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ, ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਗੱਜਣ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਦਰਾਜਕੇ, ਬਾਬਾ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਿਰਮਲੇ, ਭਾਈ ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਹਨੂਮਾਨਗੜ੍ਹ, ਬਾਬਾ ਜਸਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਬਖ਼ਸ਼ੀਸ ਸਿੰਘ ਮਖੂ, ਭਾਈ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੀ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾਕੋਹਨਾ,ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਇੰਜ: ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਕੱਤਰ ਸਿੰਘ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਪੀ.ਏ., ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਭਰਾ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੨੦ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ 'ਚ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਥਾਪਿਤ

ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਧੂਰਕੋਟ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ ਦਾ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ 'ਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ- ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ 'ਚ ਅੱਜ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਧੁਰਕੋਟ ਅਤੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀਸ਼ਰ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਤਸਵੀਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਮਾਨ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਨਿਭਾਈ, ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਜ਼ਰੀ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਧਰਕੋਟ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ ਦੀ ਪੰਥਕ ਦੇਣ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਿਥੇ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਧਰਕੋਟ ਨੇ ਪਪ ਸਾਲ ਗਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲੇ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਸੈਂਕੜੇ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਹੀ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਰਾਹੀਂ ਵੱਡਮੱਲੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਜੋਗੀ ਨੇ ੨੦ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਚ ਚਿੱਤਰ ਸਸ਼ੋਭਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ੳਤਸ਼ਾਹਤ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੋਹਾਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਗੁਰੂ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਵਿਛੋਆ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੂੰਘਾ, ਸ. ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਰਾਈਆਂ ਵਾਲਾ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸ. ਸੁਖਵਰਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵੱਡ, ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਧੂਰਕੋਟ, ਬਾਬਾ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ, ਕਵੀਸ਼ਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਏ., ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੀ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਇੰਜ: ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾਕੋਹਨਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਨਪੁਰ, ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ. ਸਕੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਲੂਘੁੰਮਣ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂਵਾਲ, ਸ. ਕਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਿਆਮਪੁਰ, ਸ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਖੀ, ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਏ., ਬਾਬਾ ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਕੀ ਬੇਰ, ਭਾਈ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਮਸਤ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜਦੀ ਸੰਗਤ ਲਈ ਨਵੀਂ ਸਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ

ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਨਿਵਾਸ ਬਣਨ ਨਾਲ ਸੰਗਤੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਵਿਸਥਾਰ- ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ– ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਲਈ ਪੁੱਜਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਾਪੜਾਂ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਅਕਾਲੀ ਬਾਗ ਵਾਲੀ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਗਤ ਨਿਵਾਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੫੦ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 'ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਨਿਵਾਸ' ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਰਦਾਸੀਏ ਭਾਈ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਰੰਭਤਾ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਅਧਿਆਤਮਕ ਅਸਥਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇਥੇ ਪੁੱਜਦੀ ਸੰਗਤ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਵਾਂ ਯਾਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਜਲਦ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਸੰਗਤ ਦੀ ਆਮਦ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਸੰਗਤ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਮਰੇ ਉਸਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਨਿਵਾਸ ਬਣਨ ਨਾਲ ਸੰਗਤੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾਕੋਹਨਾ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵੱਡ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸ. ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਰਾਈਆਂ ਵਾਲਾ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੀ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਇੰਜ: ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾਕੋਹਨਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ.

ਸੂਚਕ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੰਦਰ ਲਿਖਣ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਇਤਰਾਜ਼

ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਸੋਧ ਲਈ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਪੱਤਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਟੀ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਾਈਪਾਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸੂਚਕ ਬੋਰਡ ਉੱਪਰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੰਦਰ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਨ ਮੰਦਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਰਵਾਇਤਾਂ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇਸ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿਚ ਰੋਸ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੋਈ ਮੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਭ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸਕਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਜਿਥੇ ਇਹ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਸਥਿਤ ਹੈ ਵਿਖੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਗਹਿਰੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਟੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦੀ ਮੌਲਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵੀ ਵਿਗਾੜਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੋਰਡ ਲਗਾਉਣ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਅਗਾਊਂ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੰਦਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਇਹ ਬੋਰਡ ਸਥਾਨਕ ਮਜੀਠਾ ਰੋਡ ਬਾਈਪਾਸ 'ਤੇ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਹਿੱਥ ਵਿੱਖੇ ਹਰ ਬੁੱਧਵਾਰ ਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿੱਰ ੧੨ ਵਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਸੰਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਭਿਲਾਖੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿੱਥ ਵਿੱਖੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਨ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰ ਵਾਲੇ ਬਣਨ। ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਵੇਖੋ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਮਹੀਨਾ ਵੈਸਾਖ (ਅਪ੍ਰੈਲ ੨੦੧੯) ਪੰਨਾ ੪੭

ਪ) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦ (ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

9	ਦਸਵੰਧ ਦਫਾ ੮੫	५०००००००
Q	ਦਸਵੰਧ ਦਫਾ ੮੭	น £30000
3	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	38000000
8	ਵਿਕਰੀ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਸਟਾਕ	£0000
ч	ਆਮਦਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	90000
٤	ਕਿਰਾਇਆ ਕੁਆਰਟਰ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨ	300000
2	ਜਾਇਦਾਦ ਗੁ: ਪਿੰਡ ਕੰਗਮਾਈ,ਪਿੰਡ ਝੱਜੀਆਂ, ਗੁ: ਕਪੂਰਗੜ੍ਹ, ਠੱਠਾ ਜੀਰਾ,	
	ਬਦਰਾ ਬਰਨਾਲਾ, ਅਤੇ ਚੀਮਾ ਸੰਗਰੂਰ (ਆਦਿ)	£00000
t	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ	
	(ਹਰਿਆਣਾ) ਗੁ:ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਫਾ ੮੫ ਤੋਂ	8200000
ť	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ	
	(ਹਰਿਆਣਾ) ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	₹4000000
90	ਕਿਰਾਇਆ ਕਮਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	40000
99	ਗੋਲਕ ਗੁ:ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	24000
٩२	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਚੌਥੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ	
	(ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	
	(ਵਸੂਲੀ ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਸੈਕਸ਼ਨ ੮੫ ਤੋਂ)	9400000
93	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਚੌਥੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ	
	(ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	
	(ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਾਸੋਂ)	80000000
98	ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਤ ਆਦਿ	24000
	ਆਮਦਨ	223240000
૧ય	ਕਰਜ਼ਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ	0
95	ਕਰਜ਼ਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਾਸਤੇ)	0
92	ਵਸੂਲੀ ਵਾਪਸੀ ਕਰਜ਼ਾ ਦੂਜੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ (ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਘੁੱਕੇਵਾਲੀ,	
	ਗੁ:ਲਸ਼ਕਰੀ ਕੋਟਾਂ, ਗੁ:ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਸੂਲੀਸਰ ਕੋਟ ਧਰਮੂ ਪਾਸੋਂ)	9240000

ਜੋੜ ਕਰਜ਼ਾ:- ੧੨੫੦੦੦੦ ਜੋੜ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ:- ੭੨੫੦੦੦੦੦ ਬੱਚਤ ਵਿੱਚੋਂ:- ੦

ਕੁੱਲ ਜੋੜ:- 2੨੫੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼ ਜਨਰਲ ਵਿਭਾਗ ੨੦੨੫੦੦੦੦

गुर	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
2	 ਤਨਖ਼ਾਹ ਇੰਸਪੈਕਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ	2200000
3	ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਮੇਤ ਖ਼ਰਚਾ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨ	9É00000
8	ਸਬ–ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	9400000
ч	ਸਬ-ਆਫਿਸ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	£00000
Ę	ਸਬ–ਆਫਿਸ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ	600000
2	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	300000
ᠸ	ਟੈਲੀਫੋਨ ਦਫ਼ਤਰ	300000
ᠸ	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਦਫ਼ਤਰ	900000
90	ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਫ਼ਤਰ (ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਫੁਟਕਲ)	2000000
99	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	400000
٩२	ਦਰੀਆਂ ਅਤੇ ਗਲੀਚੇ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ	300000
93	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	800000
98	ਇੰਟਰਨਲ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	9400000
૧ય	ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਛਪਾਈ	400000
9£	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	£40000
92	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	t 400000
95	ਖ਼ਰਚ ਜਨਰਲ ਸਮਾਗਮ	200000
94	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਤੇ ਬੀਮਾ ਆਦਿ)	4900000
20	ਪਬਲੀਸਿਟੀ	3400000
29	ਖ਼ਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	900000
22	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ ਤੇ ਦਫ਼ਤਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਵਾਸ	900000
23	ਵੱਟਾ ਖਾਤਾ ਘਸਾਈ ਆਦਿ	9000000
28	ਤਨਖ਼ਾਹ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ	2500000
่วน	ਵਰਦੀਆਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਸੇਵਾਦਾਰ, ਹੈਲਪਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਆਦਿ)	9220000
ર્ટ્	ਫੁਟਕਲ (ਕਿਰਾਇਆ ਰਿਕਸ਼ਾ, ਫੋਟੋ ਸਟੇਟ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਦਿ)	200000
マク	ਗੁ: ਸੁਧਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਸੇਵਕ ਫੰਡ	0
マセ	ਟੈਲੀਫੋਨ ਇੰਟਰਨਲ	200000
੨੯	ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਫੰਡ	840000
30	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਗੁ: ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨ	300000
39	ਪੰਥਕ ਮੁਕੱਦਮਾਤ	920000
32	ਕੁਆਰਟਰ ਸਟਾਫ਼ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਭਾਈ ਚਾਨਣਾ ਸਿੰਘ	400000
33	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਲ)	600000
	ਬੀਮਾ ਸਾਬਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਲ)	400000
่อุน	ਬੀਮਾ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ (ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਲ)	600000
ર્ક	ਇਨਾਮ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	40000
32	ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	4400000
	ਗਰਾਊਂਡ ਰੈਂਟ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	30000
	ਇੰਸ਼ਰੈਂਸ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਕੈਸ਼	40000
	ਖ਼ਰਚ ਜਮੀਨ ਗੁ: ਪਿੰਡ ਕੰਗ ਮਾਈ	200000
89	ਸਬ-ਆਫਿਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ, ਹਰਿਆਣਾ।	4000000

ਗੁਰ	ਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	ਜੇਠ (ਮਈ) 201
82	ਕੰਪਿਊਟਰ ਖ਼ਰਚ	2000000
	ਇੰਟਰਨੈੱਟ (ਨਵੀਂ ਵੈਬਸਾਈਟ ਡਿਵਲਮੈਂਟ)	9000000
	ਕਿਰਾਇਆ ਕੋਠੀ	C
	ਅਥਾਰਟੀ ਅੰਡਰ 'ਦ' ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜ਼ਸ ਐਕਟ ਅਤੇ	
	ਸ:ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	C
	੍ਰ ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚ:–	892000000
8ಕ	ਵਾਪਸੀ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ	
	ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ)	93400000
82	ਵਾਪਸੀ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ (ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)	4000000
8¢	ਕਰਜ਼ਾ ਗੁ: ਸੂਲੀਸਰ ਕੋਟ ਧਰਮੂ	C
೪੯	ਵਾਪਸੀ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	
	(ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿੱਤਾ)	0
น๐	ਵਾਪਸੀ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ	
	ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿੱਤਾ)	C
	ਜੋੜ ਕਰਜ਼ਾ (ਵਾਪਸੀ ਤੇ ਅਦਾਇਗੀ):-	৭੮੫००००
	ਜੋੜ:–	834400000
ਭਾਗ	ਖ਼ਰਚ	
ਸਹਾ	ਇਤਾ	
9	(ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ	
	ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬੇ	3000000
2	(ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰਾਂ (ਹਰਿਆਣਾ)	900000
₹	ਸਹਾਇਤਾ ਤੂਫਾਨ ਤੇ ਭੁਚਾਲ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਫੰਡ	9200000
8	ਸਹਾਇਤਾ/ਇਮਾਰਤ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ	
	ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਐਂਡ ਰੀਸਰਚ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ (ਹਰਿਆਣਾ)	£0000000
น	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼	200000
ξ	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਰਲਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	
	ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਬੈਂਕ ਲੋਨ ਵਾਸਤੇ)	£000000C
2	ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ	
	ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਐਂਡ ਰੀਸਰਚ ਅਤੇ 200 ਬੈਡਜ਼ ਹਸਪਤਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	0
ᠸ	ਗਰੀਬ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ	3300000
ť	ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ, ਅੰਬਾਲਾ	4000000
90	ਸਹਾਇਤਾ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਹਸਪਤਾਲ ਟਰੱਸਟ	
	ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	C
	ਜੋੜ:-	<u> </u> 9É400000
ਭਾਗ	ਖ਼ਰਚ	
ਪੂੰਜੀ	ਗਤ ਖ਼ਰਚ	
9	ਸਮਾਨ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਬ ਆਫਿਸ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	900000
Q	ਸਮਾਨ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਦਫ਼ਤਰ	3000000
_	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਸਟਾਕ	400000
₹		

गुर	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	35	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
น	 ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ		
٤	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕ	ਲ ਸਾਇੰਸਜ਼	
	ਐਂਡ ਰੀਸਰਚ ਅਤੇ ੭੦੦ ਬੈਡਜ਼ ਹਸਪਤਾਲ	ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਇਮਾਰਤ)	0
2	ਸਮਾਨ ਕੰਪਿਊਟਰ		2000000
t	ਸਮਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ		400000
ť	ਸਮਾਨ ਸਬ ਆਫਿਸ ਹਰਿਆਣਾ		400000
90	ਸਮਾਨ ਇੰਟਰਨੈੱਟ (ਕੰਪਿਊਟਰ)		900000
99	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨਵੇਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ		30000000
٩२	ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ		0
93	ਖ੍ਰੀਦ ਜਮੀਨ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ		0
98	ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ		22000000
૧ય	ਠੇਕਾ ਵਾਪਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਠੱਠਾ ਸਾਹਿਬ	ਪਾ: ਛੇਵੀਂ, ਜ਼ੀਰਾ,	
	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ		0
		ਜੋੜ (ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚ):–	928100000
		ਵੱਡਾ ਜੋੜ:–	224000000
		ਬੱਚਤ:-	0
		ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	<i>ว</i> २४०००००

É) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯−੨੦ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:−

9500000

੧. ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ							
9	ਵਸੂਲੀ	ਦਫ਼ਾ	tч	ਦੇ	ਗੁਰਦੁਆਰਾ	ਸਾਹਿਬਾਨ	ਤੋਂ

2	ਸੂਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ		£800000
Э	ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੁਕਾਨ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ	<u>5</u> .	£00000
		ਜੋੜ:-	2£000000
		ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ:-	0
		ਵੱਡਾ ਜੋੜ:–	2£000000
ਭਾਰ	ਾ ਖ਼ਰ ਚ		
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼		t000000
Ş	ਹਿੱਸਾ ਖ਼ਰਚ ਦਫ਼ਤਰ		4000000
3	ਸਮਾਨ, ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਏ.ਸੀ. ਆਦਿ		£00000
8	ਪਬਲੀਸਿਟੀ		20000
ч	ਛਪਾਈ ਪੁਸਤਕਾਂ		t00000
Ę	ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਲੇ		40000
2	ਰਾਇਲਟੀ		40000
ᠸ	ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਜ, ਲਿਖਾਈ, ਛਪਾਈ ਅ	ਅਤੇ	
	ਹੋਰ ਪੁਰਾਤਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਆਦਿ		2000000
ť	ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍	ਮੁਰਾਤਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	800000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	80	ਜੇਠ (ਮਈ) 201
 ੧੦ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ, ਫੁਟਕਲ ਅਤੇ ਮਿਹ	ਨਤਾਨਾ	
੧੧ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾ	ਾਫਲ	t00000
੧੨ ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ਼		300000
੧੩ ਟੈਲੀਫੋਨ		40000
੧੪ ਕਾਰ ਖ਼ਰਚ		920000
੧੫ ਕੰਪਿਉਟਰ (ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ ਕੈਮਰੇ)) ਅਤੇ ਕੰਪਿਉਟਰੀਕਰਨ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	2400000
9੬ ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਖਰੜੇ (ਸਿੱਪ	ਰ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ <u>)</u>	40000C
੧੭ ਦਫ਼ਤਰ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਤੇ ਸੀਲਿੰਗ ਮ	ਆਦਿ	9300000
	ਜੋੜ:-	₹000000
	ਬੱਚਤ:-	C
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:−	2000000
੨. ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	ਫੰਡ	
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ਵਸੁਲੀ ਦਫ਼ਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ	ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	4000000
੨ ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਪ	ਾਵਨ ਸਰੂਪ	9 ੯ 40000
੩ ਸੁਦ	S	22800000
੪ ਫੁਟਕਲ ਅਤੇ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸ	ਜਰੂਪ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋ <mark>ਂ</mark> ਸਹਾਇਤਾ	400000
ਪ ਜਿਲਦਬੰਦੀ		480000
੬ ਗੋਲਕ (ਪ੍ਰੇਮ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ	ਸਾਹਿਬ)	£0000
	ਜੋੜ	£3000000
	ਬੱਚਤ ਵਿਚੋ ਂ	C
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	£3000000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		
੧ ਹਿੱਸਾ ਖ਼ਰਚ ਦਫ਼ਤਰ		9000000
੨ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼		£000000
੩ ਪਬਲੀਸਿਟੀ		9000000
੪ ਸਮਾਨ		9200000
ਪ ਰੈਕ ਤੇ ਗਧੇਲੇ ਬਿਰਧ ਸਰੂਪ		9400000
੬ ਛਪਾਈ ਤੇ ਕਾਗਜ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸ	ਰੂਪ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ	
ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ		95000000
੭ ਜਿਲਦਬੰਦੀ		££00000
੮ ਤਨਖ਼ਾਹ ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ		4000000
੯ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚਾਰ ਭੇਟਾ		9000000
੧੦ ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ		2400000
(ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)		
੧੧ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		200000
੧੨ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਰੱ	íਡੀ	2000000
੧੩ ਰਾਇਲਟੀ		20000
੧੪ ਟੈਲੀਫੋਨ		24000
੧੫ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫ	v	2500000

गुर	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	89	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
<u>۾</u>	ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ਼ (ਜਿਲਦਬੰਦੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ)		800000
92	ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਰਯਾ	ਦਾ ਅਨੁਸਾਰ	
	ਛਪਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰੈਸ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.)	_	24000000
95	ਫੁਟਕਲ		३ 44000
		ਜੋੜ:-	€3000000
		ਬੱਚਤ:-	0
		ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	€3000000
₹.ए	ਰਮ ਅਰਥ ਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ		
ਭਾਗ	ਅਾਮਦਨ		
9	ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	(ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ)	92900000
Q	ਵਸੂਲੀ ਦਫ਼ਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	(ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ)	££00000
3	ਸੂਦ		4000000
8	ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਪਾਸੋਂ		2000000
		ਜੋੜ:-	₹9000000
		ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ:-	0
		ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	₹900000
ਭਾਗ	ਂ ਖ਼ਰਚ		
9	ਧਰਮ ਅਰਥ		94400000
Q	ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ		£00000
3	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		200000
8	ਪੈਨਸ਼ਨ		200000
ч	ਫੁਟਕਲ		930000
		ਜੋੜ:-	₹9000000
		ਬੱਚਤ:-	0
		ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	₹900000
8.	ਜਨਰਲ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼		
ਭਾਗ	ਅਾਮਦਨ		
9	ਸੂਦ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ		20000
Q	ਜ਼ਮੀਨ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਤੇ ਮਾੜੇ ਖੁਰਦ		30000
		ਜੋੜ:-	90000
		ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ:-	0
		ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	90000
	ਂ ਖ਼ਰਚ		
9	ਜ਼ਮੀਨ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਤੇ ਮਾੜੇ ਖੁਰਦ		900000
		ਜੋੜ:-	900000
		ਬੱਚਤ:-	0
		ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	90000
ч.	ਦਸਤਕਾਰੀ ਫੰਡ		
ਭਾਗ	ਅਮਦਨ		
9	ਸੂਦ		20000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	82	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
 ੨ ਕੰਡਮ ਸਮਾਨ, ਘਸਾਈ, ਕਿ:ਇਮਾਰ	ਤ ਤੇ ਫੁਟਕਲ	0
,	ੂ ਜੋੜ:–	20000
	ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ:-	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	20000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		
੧ ਕਿਰਾਇਆ ਇਮਾਰਤ, ਘਸਾਈ, ਬਿ	ਲ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਫੁਟਕਲ	20000
	ਜੋੜ:–	20000
	ਬੱਚਤ:-	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	20000
੬. ਯਾਤਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿ	ਸਤਾਨ	
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ਆਮਦਨ (ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ)		900000
੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ		400000
	ਜੋੜ:–	9400000
	ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ:-	₹00000
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	4800000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		
੧ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼		8320000
੨ ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ਼		£0000
੩ ਖ਼ਰਚ (ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ, ਤੇਲ ਖ਼ਰਚ, ਸ		900000
	ਜੋੜ:-	4800000
	ਬੱਚਤ:-	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	4800000
੭ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ		
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	0 5.	
੧ ਵਸੂਲੀ ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ -	ਸਾਹਬਾਨ ਤ	9200000
੨ ਸੂਦ	<u> </u>	8000000
	ਜੋੜ:-	9É00000
	ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ:- ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	0
	ਵਰਾ ਜੜ:-	9600000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		21000000
੧ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼ ੨ ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ਼		чооооо Эоооо
0 0	ىن ئ بىلى	200000
੩ ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਤੇ ਸੌਤਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ੪ ਸਹਾਇਤਾ	i, Ô 404,0	4000000
ס עמווכטי	ਜੋੜ:-	2000000
	ਜੜ ਬੱਚਤ:-	97200000 97200000
	ਬਚਤ ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	9600000
	£9. ∐5	1500000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	83	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
 ੮. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਨਰਲ (ਸਸ	ਪੈਂਸ)	
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	,	
੧ ਸੂਦ		93000
<u> </u>	ਜੋੜ:–	93000
	ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ:-	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	93000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		
੧ ਸਹਾਇਤਾ ਗੁ:ਸ੍ਰੀ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਾਹੌ	ਹੋਰ	93000
	ਜੋੜ:–	93000
	ਬੱਚਤ:-	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:–	93000
੯ ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੌਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ		
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ਆਮਦਨ		200000
੨ ਸੂਦ		9€28000
•	ਜੋੜ:-	2328000
	ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ:-	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	2328000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		
੧ ਸਹਾਇਤਾ		200000
	ਜੋੜ:–	200000
	ਬੱਚਤ:-	2928000
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	5358000
੧੦. ਸ੍ਰ: ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ ਟਰੱਸਟ ਫ	डेंड	
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	ਤੇ ਜੋੜ	93000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		
੧ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸਮੇਂ ਟਰੈਕਟ, ਪੂੰਜੀ, ਬੱਚਤ	ਤੇ ਜੋੜ	000EP
99. ਬਾਬਾ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ		
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ਸੂਦ ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ ਤੇ ਜੋੜ		44000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		
੧ ਵਜ਼ੀਫਾ(੧) ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਅ	ਾਂ ਬੱਚਤ ਤੇ ਜੋੜ	44000
੧੨ ਸ੍ਰ. ਜੈ ਸਿੰਘ ਖੋਸਲਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ		
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ਸੂਦ ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ ਤੇ ਜੋੜ		t00
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		
੧ ਵਜ਼ੀਫਾ (੧) ਬੱਚਤ ਤੇ ਜੋੜ	5	t00
੧੩. ਸ੍. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਟਰੱਸਟ ਫੰ	:इ	

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	88	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ਸੁਦ ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ ਤੇ ਜੋੜ		9000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		
੧ ਜੀਵਨ ਸ੍ਰ:ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲੁਆ ਬੱਚਤ ਤੇ ਜੋੜ		90000
98. ਗਿਆਨੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ		
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ਸੂਦ ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ ਤੋਂ		5500
	ਜੋੜ:–	5500
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ:-	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	2200
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		
੧ ਗੁ: ਬੀਬੀ ਵੀਰੋ ਜੀ ਝਬਾਲ ਤੇ ਜੋੜ	_	5500
	ਜੋੜ:-	5500
	ਬੱਚਤ:–	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	2200
੧੫. ਮਾਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ		
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ਸੂਦ ਤੇ ਜੋੜ 		4000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		
੧ ਬੱਚਤ ਤੇ ਜੋੜ	<u> </u>	4000
੧੬. ਸਵ: ਸ੍ਰ: ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਚ	ਰਿਨ ਕਰ ਟਰਸਟ ਫਡ	
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		24000
੧ ਸੂਦ ਤੇ ਜੋੜ		25000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ ੧ ਵਜ਼ੀਫਾ (੧) ਤੇ ਜੋੜ		26000
੧੭.ਸਵ:ਮਾਸਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ਼ ਫਲਾਇੰ	ਪੰਗ ਧਕੂਐਵ ਟਰੱਧਟ ਟੰਵ	25000
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	con Jama Couc ea	
੧ ਸੁਦ		23000
(ŋc	ਜੋੜ:-	23000
	ਬੱਚਤ ਵਿਚੋ ਂ :-	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	5 <u>\$</u> 000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		11111
੧ ਸਹਾਇਤਾ ਗਰੀਬ ਸਿੱਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ	(ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ) ਲਈ	23000
•	ੇ ਜੋੜ:-	23000
	ਬੱਚਤ:-	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:–	23000
੧੮. ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ		
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਫਾ ੮੫, ਜਨਰਲ ਬੋ	ਰਡ ਫੰਡ ਅਤੇ	
ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ		2000000
-		

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	84	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019,
੨ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ		0
੩ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ		0
8 ਸੁਦ		8000000
-	ਜੋੜ:-	9900000
	ਸ਼ੁੱਚਤ ਵਿਚੋਂ:-	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	9900000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		((
੧ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹ:	ਤਾਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ	2000000
੨ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਸਹਾ		0
੩ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼		3200000
੪ ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ਼		200000
ਪ ਸਮਾਨ		23330
ੂੰ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖ਼ਰਚੇ/ਇਸ਼	।ਤਿਹਾਰ	90000
	ਤੂਰ ਜੋੜ:−	9000000
	ਬੱਚਤ: –	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	9900000
੧੯. ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨ		(() ()
(ਰੀਟਾਇਰਮੈੈਂਟ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ		
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	red ne do)	
9	ੀ ਸਰਮ ਮਜ਼ਾਰ ਕਮੇਟੀ	
ਸਮੁੰਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਫਾ		25300000
ਮਜੂਰ ਗੁਰਦੁਆਰ ਮਜਰਕਾਨ ਦਵ ੨ ਸੁਦ	C4 2 epoi	92000000
ų gc	ਜੋੜ:–	340000000
	ਜੜ.− ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ:−	0
	ਕਚਤ ।ਵਚ .− ਵੱਡਾ ਜੋੜ:−	
	ਵਰਾ ਜੜ	25000000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ ੦ ਜੋਹੜੀ ਭਾਜਨਾਵਾ ਪ੍ਰਯੰਧਤ ਤਹਿਤੀ	, , , , , , , , , , , , , , , , , , , 	
 ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸਮੁੰਹ ਗੁ:ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ 	•	
ਸਮੂਹ ਗੁ.ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮ਪ ਦ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖ਼ਾਹ		2=000000
์ ดู้คิเรต ล คิดเพ. ค. ลูงลเด	<u>_</u>	20000000
	ਜੋੜ:− - *	340000000
	ਬੱਚਤ:-	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-	2€0000000
੨੦. ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਤੇ ਰਲੀਫ਼ ਫੰਡ		
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	¬. c	
੧ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸੈਕਸ਼ਨ ੮	ਪ ਤ ਸਹਾਇਤਾ	
ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਅਤੇ ਰਲੀਫ ਫੰਡ		33000000
੨ ਸੂਦ	_	£000000
	ਜੋੜ:-	3£000000
	ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ:-	0
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:–	3£000000

ਗੁਰ	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
ਭਾਗ	 II ਖ਼ਰਚ	
9	ਸਹਾਇਤਾ ਜੋਧਪੁਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਹੇ ਕੈਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਲਈ	900000
Ş	ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ਹੀਦ ਤੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ	800000
3	ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਲਈ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਫੀ.	ਸ ਆਦਿ ੯੦੦੦੦੦
8	ਧਰਮੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ	2000000
ч	੧੯੮੪ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ	ਦੇ
	ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ।	300000
Ę	ਸ਼ਹੀਦੀ ਰਲੀਫ਼ ਫੰਡ	2000000
	ਜੋੜ:-	३੯ 00000
	ਬੱਚਤ:-	0

੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦ (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-

₹000000

ਭਾਗ	ਅਾਮਦਨ	
9	ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਫਾ ੮੫ ਤੋਂ	24000000
Q	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	4200000
Э	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਕੂਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	924000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ	
	ਗੁ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਸੈਕਸ਼ਨ ੮੫ ਤੋਂ (ਇਮਾਰਤਾਂ)	80000000
ч	ਵਿਸ਼ੇਸ ਸਹਾਇਤਾ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ	92000000
ξ	ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ	9000000
2	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸੀ:ਸੈ: ਸਕੂਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	0
t	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗਰਲਜ਼ ਸੀ:ਸੈ:ਸਕੂਲ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	0
ť	ਹਾਕੀਵਿੰਗ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ	
	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸੈਕਸ਼ਨ-੮੫ ਤੋਂ	9000000
90	ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	£0000
99	ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	99444000
٩२	ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਕਰਜਾ ਵੱਖ–ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ	0
93	ਜਨਰਲ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ,	
	ਪਟਿਆਲਾ	9000000
98	ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	2400000
૧ય	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਬੁਢਲਾਡਾ (ਮਾਨਸਾ)	4000000
9٤	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਨਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ	2400000
92	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ, ਮਟੂੰਗਾ, ਮੁੰਬਈ	4000000
	ਆਮਦਨ ਜੋੜ:–	₹28000000
	ਬੱਚਤ ਵਿੱਚੋਂ:-	0
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	₹28000000

ਗੁ	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
ਰਟੀ	ਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ	
9	ਹਿੱਸਾ ਖ਼ਰਚ ਦਫ਼ਤਰ	8200000
Q	ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ 'ਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	4000000
3	ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸੀ:ਸੈ: ਸਕੁਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	
8	ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ	20000000
ч	ਖ਼ਰਚ ਹਾਕੀ ਵਿੰਗ (ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ, ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ)	9000000
٤	ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਜ਼ੂਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਤਨਾਖ਼ਹਾਂ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ)	99444000
	ਜੋੜ	40 <i>2</i> ८४०००
ਸਹਾ	ਇਤਾ	
9	ਸਹਾਇਤਾ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ ਪੰਜਾਬ	3000000
2	ਸਹਾਇਤਾ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ ਹਰਿਆਣਾ	2400000
3	ਸਹਾਇਤਾ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ ਹਿਮਾਚਲ	400000
	ਜੋੜ ਸਕੂਲਜ਼/ਕਾਲਜ਼ਿਜ਼ (ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼)	500000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਕਾਲਜ਼ਿਜ਼ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ)	
	(ੳ) ਤ੍ਰੈ-ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	8400000
	(ਅ) ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ	2000000
	(ੲ) ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡੁਮੇਲੀ, ਕਪੂਰਥਲਾ	8000000
	(ਸ) ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਗਰਲਜ਼ ਕੋਟਾਂ (ਲੁਧਿਆਣਾ)	993£8000
	(ਹ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾ:ਕਾਲਜ ਡਰੌਲੀ ਕਲਾਂ (ਜਲੰਧਰ)	300000
	(ਕ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਗਰਲਜ਼ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ	3,00000
	(ਖ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਵੋਮੈਨ ਝਾੜ ਸਾਹਿਬ	000000
	(ਲੁਧਿਆਣਾ)	8800000
	(ਗ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)	2020000
	(ਘ) ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਨੀਸਿੰਗ ਕਰਨਾਲ (ਹਰਿਆਣਾ)	9240000
	(ਙ) ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਸਕੂਲ ਤੇ ਕਾਲਜ ਸਤਲਾਣੀ ਸਾਹਿਬ (ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) (ਚ) ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਭਦੌੜ (ਬਰਨਾਲਾ)	₹₹₹₹ ₹₹₹₹
	(ਛ) ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ (ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ)	2700000 2700000
	(ਜ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪੰਜੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ (ਹਰਿਆਣਾ)	8200000
	(ਝ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ	8200000
	ਕਰਹਾਲੀ ਸਾਹਿਬ (ਪਟਿਆਲਾ)	4000000
	(ਞ) ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਗਰਲਜ਼ ਫਾਰ ਐਜ਼ੁਕੇਸ਼ਨ	400000
	ਧਾਮੋ ਮਾਜਰਾ (ਪਟਿਆਲਾ)	8000000
	(ਟ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਪਿੰਡ ਆਕੜ (ਪਟਿਆਲਾ)	3É40000
	(ਠ) ਭਾਈ ਬਹਿਲੋਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ, ਫਫੜੇ ਭਾਈ ਕੇ (ਮਾਨਸਾ)	3950000
	(ਡ) ਦਸਮੇਸ਼ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਹਾਇਰ ਐਜੁਕੇਸ਼ਨ, ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ,	2 (2 2 2 2
	ਨਾਭਾ ਸਾਹਿਬ (ਮੁਹਾਲੀ)	300000
	(ਢ) ਮਾਤਾ ਗੁਜ਼ਰੀ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਕਰਤਾਰਪੁਰ (ਜਲੰਧਰ)	400000
	(ਣ) ਬਾਬਾ ਅਜੈ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਗਰਲਜ਼ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ	-
	(ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)	9400000
	(ਤ) ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਗਹਿਲ (ਬਰਨਾਲਾ)	35,0000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	85	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
=====================================	ਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ (ਬਠਿੰਡਾ)	8385000
.,	ਨ ਕੌਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ, ਰੋਪੜ	3£00000
(ਧ) ਮਾਤਾ ਸਾਹਿ	ਹਬ ਕੌਰ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ, ਬਠਿੰਡਾ	2400000
(ਨ) ਭਾਈ ਸੰਗ	ਤ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਬੰਗਾ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ	8000000
(ਪ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ	ਂ ਕਾਲਜ ਮੋਗਾ	9400000
	ੀ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਲੌਂਗੋਵਾਲ (ਸੰਗਰੂਰ)	2000000
	ਨ ਦੇਵ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)	2000000
	ਜੋੜ ਕਾਲਜ਼ਿਜ਼ (ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ):-	904992000
ਪ ਸਹਾਇਤਾ ਸਕਲ	ਜ਼ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ)	
	ਭਾਲਸਾ ਸੀ: ਸੈ: ਸਕੂਲ ਮੋਗਾ (ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ)	9259000
	ਹੇ ਹਿੰਬੰਦ ਸਿੰਘ ਸੀ:ਸੈ:ਸਕੂਲ ਖੰਨਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ (ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ)	8022000
	ਸਾ ਸੀ:ਸੈ: ਸਕੂਲ ਹਰਿਆਣਾ (ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ)	
(ਗੁਾਂਟ ਇਨ		2800000
. ~	ਈ ਸਕੂਲ, ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ (ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) (ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ)	9代90000
	ਾਨਕ ਸੀ:ਸੈ: ਸਕੂਲ ਤਖ਼ਤੂਪੁਰਾ, ਮੋਗਾ (ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ)	900000
	ਾਮਦਾਸ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸੀ:ਸੈ:ਸਕੂਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	(2000)
(ਕ) ਨ੍ਹਾਂ ਗੁਊ (ਗੁਾਂਟ ਇਨ		£300000
` ~	ਾਨਕ ਗਰਲਜ਼ ਸੀ:ਸੈ:ਸਕੁਲ, ਘਿਉ-ਮੰਡੀ,	220000
_	ਰ (ਗ੍ਰਾਂਟ ਇਨ ਏਡ)	£980000
., .,	:ਸੈ:ਸਕੂਲ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਠੱਠਾ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)	00000P
	.ਸ.ਸਰੂਲ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਹਨ (ਤਰਨ ਤਰਨ) ਗ ਬਹਾਦਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸੀ:ਸੈ:ਸਕੁਲ, ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ	(000000)
(ਘ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ		490£300
, ,	ਸਰ) ਂ ਕੰਨਿਆ ਸੀ:ਸੈ:ਸਕੁਲ, ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ (ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)	4-10C300 to8228t
		(084486
	ਨਕ ਸਕੂਲਜ਼ (ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ)	
	ੁ ਸ਼ਾਹ ਪਬਲਿਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਟਾਂਡਾ ਰਾਮ ਸਹਾਏ →	2520200
(ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁ		3C28300
	ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਦਿਆਲਪੁਰਾ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)	9200000
	ਾਨਕ ਅਕੈਡਮੀ, ਜਲੰਧਰ ਰੋਡ, ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)	<u>น</u> ร์วร์000
	ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਰੱਤੋਕੇ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)	9800000
	ਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਪਬਲਿਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਛੇਹਰਟਾ ਸਾਹਿਬ	
(ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ		3900000
	ਨੀ ਪਬਲਿਕ ਸੀ: ਸੈ: ਸਕੂਲ ਪੱਟੀ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)	£40000
	ਗ ਬਹਾਦਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ	
(ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁ		2000000
	ਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਜੰਡ ਸਾਹਿਬ (ਰੋਪੜ)	8£00000
	ਦਰੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕੰਨਿਆ ਮਹਾਂਵਿਦਿਆਲਾ ਡਰੋਲੀ ਭਾਈ (ਮੋਗਾ)	9200000
	ਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਥੇਹੜੀ ਸਾਹਿਬ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ	
ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸ		9400000
	ੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਕੋਟ ਸ਼ਮੀਰ (ਬਠਿੰਡਾ)	900000
(ਛ) ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਸੀ	:ਸੈ:ਸਕੁਲ ਕਪਾਲ ਮੋਚਨ ਯਮੁਨਾਨਗਰ (ਹਰਿਆਣਾ)	9900000

V,	EM.O. OITE	86	HO (HCI) 2013)
	 (ਜ) ਸੰਤ ਮੋਹਨ	ਸਿੰਘ ਮਤਵਾਲਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੁਲ ਤਿਰਲੋਕੇਵਾਲਾ,	
	ਸਿਰਸਾ (ਹ	<u> </u>	2240000
	(ਝ) ਦਸਮੇਸ਼ ਪ	ਬਲਿਕ ਸਕੁਲ ਮਾਣੁੰਕੇ (ਲੁਧਿਆਣਾ)	9400000
		ਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੁਲ ਮਾਹਿਲਪੁਰ (ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ)	0
		।ਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੁਲ, (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਾਧਿਅਮ)	
	ੱ ਪੰਨਾ (ਲੁਧਿ	<u> </u>	2200000
		ਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਬਜ਼ੀਦਪੁਰ (ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ)	930000
		ਬਲਿਕ ਸਕੁਲ ਗੁਰਪਲਾਹ ਸਾਹਿਬ, ਉਨਾ (ਹਿ:ਪ੍ਰ:)	920000
		ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)	900000
		ਟ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੌਵਾਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੁਲ ਸ਼ੇਰਪੁਰ (ਸੰਗਰੁਰ)	900000
		ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਜਲਾਲਾਬਾਦ (ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ)	240000
		ਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ	
	(ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	_	0
	(ਦ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹ	ਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਰਮਦਾਸ (ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)	300000
		ਮਰਜਨ ਦੇਵ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਬਾਰਠ ਸਾਹਿਬ (ਪਠਾਨਕੋਟ)	990000
		ਾਨਕ ਅਕੈਡਮੀ ਓਠੀਆਂ, ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)	9320000
	(ਪ) ਸੰਤ ਬਾਬਾ	ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਬੱਲੋ ਬਦਿਆਲਾ, ਬਠਿੰਡਾ	900000
	(ਫ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰ	ਾਮਦਾਸ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਗੌਲਡਨ ਟੈਂਪਲ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੫ ੧੦੦੦੦
	(ਬ) ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪ	ਭਲਿਕ ਸਕੂਲ ਟਾਹਲੀਆਣਾ ਰਾਏ ਕੋਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ	900000
	(ਭ) ਬਾਬਾ ਅਜਾ	ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਨਾਭਾ (ਪਟਿਆਲਾ)	9850000
		ਗ ਬਹਾਦਰ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਛਾਜਲੀ (ਸੰਗਰੂਰ)	480000
	(ਯ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹ	ਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਸੀ:ਸੈ:ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਕੋਟਾਂ	
	(ਲੁਧਿਆਣਾ)		0
		ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸੀ:ਸੈ:ਸਕੂਲ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)	900000
	(ਲ) ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ	ਪਬਲਿਕ ਸੀ:ਸੈ:ਸਕੂਲ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਠੱਠਾ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)	9340000
		ਜੋੜ ਸਕੂਲ, (ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ):-	੯੮੦ ੭੪੮੪੮
	0 0 0	ਕੁੱਲ ਜੋੜ, ਸਹਾਇਤਾਵਾਂ:-	20代9七色七8七
		ਅਦਾਰੇ (ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ)	9000000
		ਾ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਤੇ ਟਰਾਫੀਆਂ	400000
		ਸਾਈ ਖੇਡਾਂ/ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ	
	ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ		8000000
		ਸਾਈ ਖੇਡਾਂ/ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ	
	ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ		2000000
		ਅਦਾਰਿਆਂ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ	
		ਂ ਕਾਲਜ ਤੇ ਸਕੂਲਜ਼ ਂ 2.2	9400000
	ਸਜੂਦਾ ਸਕੂਲਾ, ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਣ, ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ,	NON2#0N2
			4042 <i>E</i> 942
		ਸ਼ਾਹਨ ਫੰਡ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ) ਚਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ (ਖ਼ਾਲਸਾਈ ਯੁਵਕ ਮੇਲਾ)	900000
•	ดิเกนเว นเลฟ,	ਚਾਰ ਸੁਕਾਬਲ (ਸ਼ਾਲਸਾਣ। ਯੁਵਕ ਸਲਾ) ਜੋੜ:-	000000
		ਜੜ:-	て802て942

ク セ ぜ

90

99

٩२

93 98

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

ਕਰਜਾ

੧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ

੨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਚੌਥੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ), ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ

30000000 ਜੋੜ:-30000000 ਵੱਡਾ ਜੋੜ:-₹28000000 ਬੱਚਤ:-ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-

₹28000000

੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੋਲਡਨ ਆਫ਼ਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ ਗੁਰਦੁਅਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

9	ਕਾਗਜ਼	3200000
Q	ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ/ਪਲੈਨਿੰਗ	340000
3	ਪਲੇਟ ਮੇਕਿੰਗ	9É40000
8	ਛਪਾਈ	£000000
น	ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ	8000000
٤	ਕੰਪੋਜਿੰਗ/ਸਕੈਨਿੰਗ	340000
2	ਸੁਦ ਬੈਂਕਾਂ	940000
ᠸ	ਫੁਟਕਲ (ਵਿੱਕਰੀ ਰੱਦੀ ਆਦਿ)	9800000
ቲ	ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ.	990000
	ਜੋੜ:-	५००००००

ਜੋੜ:-

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚ

9	ਤਨਖ਼ਾਹ	94400000
Ş	ਕਾਗਜ਼	23000000
3	ਛਪਾਈ	220000
8	ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ (ਫਿਲਮਾਂ)	900000
ч	ਪਲੇਟਾਂ	9000000
ξ	ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ	9200000
2	ਤੇਲ–ਸ਼ਿਆਹੀ	900000
t	ਕੈਮੀਕਲ	£00000
ť	ਬਿੱਲ, ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਸਮਾਨ	2000000
90	ਬਿੱਲ ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ	80000
99	ਫੁਟਕਲ	t0000
92	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	24000
93	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	2000
98	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	20000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	uq	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019
 ੧੫ ਪ੍ਰੋਟੈਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸ ਖ਼ਰਚ		30000
੧੬ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		33000
੧੭ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ		900000
੧੮ ਮਰੰਮਤਾਂ ਸਮਾਨ		
੧੯ ਹਿੱਸਾ ਖ਼ਰਚ ਦਫ਼ਤਰ		9300000
੨੦ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ		
੨੧ ਬੋਨਸ		
੨੨ ਜਨਰੇਟਰ ਮੁਰੰਮਤ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ		900000
੨੩ ਲਿਫਟ ਮੈਨਟੇਨੈਂਸ		
੨੪ ਈ.ਐੱਸ.ਆਈ. (ਦਫ਼ਤਰੀ ਹਿੱਸਾ)		940000
੨੫ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		24000
੨੬ ਤਨਖ਼ਾਹ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਟੈ		
੨੭ ਤਨਖ਼ਾਹ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਫ਼	ਤਰੀ ਸਟਾਫ਼	£00000
੨੮ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ		90000
੨੯ ਬਿਲਡਿੰਗ ਮੁਰੰਮਤ ਤੇ ਕਿਰਾਇਆ		4000
੩੦ ਈ.ਡੀ. ਚਾਰਜਿਜ਼		900000
੩੧ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		240000
੩੨ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ.		250000
	ਜੋੜ:-	य३यय००००
੩੩ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚ		
ੳ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		900000
ਅ) ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ		200000
ੲ) ਨਵਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ		
ਸ) ਘਸਾਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	_	9940000
	ਜੋੜ:-	9840000
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	чч00000
ਰਾਮਸਰ ਰੋਵ	'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹਿ , ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	o9だ-20
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ਕਾਗਜ਼		300000
੨ ਛਪਾਈ		3000000
੩ ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ		2200000
੪ ਬਲਾਕ		
ਪ ਫੁਟਕਲ (ਵਿੱਕਰੀ ਰੱਦੀ ਆਦਿ)		900000
੬ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	_	200000
	ਜੋੜ :-	£300000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		
ਰੂਟੀਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ		
9 ਕਾਗਜ਼		

ਗੁਰ	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	य२	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
== ⊋	 ਛਪਾਈ		800000
3	ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ		400000
8	ਤਨਖ਼ਾਹ		8£00000
ч	ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸ	<i>ਟਾ</i> ਫ਼	200000
٤	ਹਿੱਸਾ ਖ਼ਰਚ ਦਫ਼ਤਰ		£00000
2	ਕਿਰਾਇਆ		
t	ਬਿਜਲੀ		900000
۴	ਤੇਲ ਸਿਆਹੀ		26000
90	ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ		24000
99	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		2000
92	ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ		9000
93	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		9000
98	ਫੁਟਕਲ		94000
	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ		94000
9٤	ਟੈਲੀਫੋਨ		94000
92	ਬੋਨਸ		
	ਏ.ਡੀ. ਖ਼ਰਚ		40000
	ਈ.ਐੱਸ.ਆਈ.		900000
	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		94000
	ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ		94000
	ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ਼		90000
	ਟਾਈਪ ਸਿੱਕਾ		
	ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ (ਦਫ਼ਤਰੀ ਸਟਾਫ਼ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕ	(ਮੇਟੀ)	300000
રય	ਆਡਿਟ ਫੀਸ		20000
		ਜੋੜ:-	੯੨੫੦੦੦੦
ર્ટ્	ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚ		
	ੳ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		20000
	ਅ) ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ		
	ੲ) ਨਵੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ		
	ਸ) ਘਸਾਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	_	30000
		ਜੋੜ:-	40000
		ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	€300000

੧੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿਗ ਪ੍ਰੈਸ, (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯ -੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

9	ਛਪਾਈ	9400000
Q	ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ	9400000
3	ਕਾਗਜ਼	9940000

੪ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ੫ ਫੁਟਕਲ (ਵਿੱਕਰੀ ਰੱਦੀ ਆਦਿ) ਜੋੜ :- ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	830000 #20000 10000 800000
ਪ ਫੁਟਕਲ (ਵਿੱਕਰੀ ਰੱਦੀ ਆਦਿ) ਜੋੜ :- ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	8300000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	830000
ਰੂਟੀਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ	
- ੧ ਤਨਖ਼ਾਹ	900000
੨ ਛਪਾਈ	
੩ ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ	300000
੪ ਕਾਗਜ਼	9400000
ਪ ਬਿਜਲੀ ਰੌਸ਼ਨੀ	940000
੬ ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ	940000
੭ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ	90000
੮ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	£000
੯ ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	9000
੧੦ ਹਿੱਸਾ ਖ਼ਰਚ ਦਫ਼ਤਰ	600000
੧੧ ਫੁਟਕਲ	40000
੧੨ ਵਰਦੀਆਂ	80000
੧੩ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ	90000
੧੪ ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ਼	930000
੧੫ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	20000
੧੬ ਪ੍ਰਫੈਸ਼ਨਲ ਖ਼ਰਚ	90000
੧੭ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	300000
ਜੋੜ:-	2Ét0000
੧੮ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚ	
<mark>ੱ</mark> ਉ) ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	200000
ਅ) ਖ੍ਰੀਦ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਏ. ਸੀ. ਆਦਿ	80000
ੲ) ਸਮਾਨ ਦਫ਼ਤਰ	30000
ਸ) ਘਸਾਈ	240000
ਜੋੜ:-	ય⊋0000
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	£500000
੧੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ (ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯−੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:−	ਾਹਪੁਰ
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
१	390000
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	
੩ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	50000
੪ ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ	80000

800000

ਪ ਛਪਾਈ

ਗੁਰ	<i>ਾਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</i>	นุย	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
<u>=</u>	 ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ		800000
2	ਕਾਗਜ਼		800000
ᠸ	ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨ		920000
ᠸ	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ		34000
90	ਵ ਫੁਟਕਲ		34000
99	ਸਹਾਇਤਾ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	ਤੋਂ)	900000
92	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੰਜੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ		920000
		ਜੋੜ:-	8000000
ਭਾਗ	ਂ ਖ਼ਰਚ		
ਰੁਟੀ	ਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ		
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ਼		9É0000
Q	ਤਨਖ਼ਾਹ ਦਫ਼ਤਰੀ ਸਟਾਫ਼		580000
Э	ਲੰਗਰ		830000
8	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ		80000
ч	ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਮੁਰੰਮਤ		80000
ξ	ਫੁਟਕਲ		£0000
2	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		84000
∀	ਦਫ਼ਤਰ		94000
ť	ਆਡਿਟ ਫੀਸ		20000
90	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		2000
99	ਟੈਲੀਫੋਨ		90000
92	ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ		
93	ਕਾਗਜ਼		840000
98	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		90000
૧ય	ਛਪਾਈ		980000
٩ ٤	ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਰੌਸ਼ਨੀ		£0000
	ਜਨਰੇਟਰ ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ		
	ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ਼		980000
	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ		95000
	ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ		£0000
29	ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ	_	30000
	0.0	ਜੋੜ:-	乳たりた000
55	ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚ		
	ੳ) ਜਾਇਦਾਦ		30000
	ਅ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		32000
	ੲ) ਨਵਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ		£0000
	ਸ) ਨਵੀਂ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ	5	
		ਜੋੜ:- 	922000
		ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	8000000

੧੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ (ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

	•	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਜਨਰਲ ਵਿਭਾਗ	3020994
Q	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	9੮੬੩੨
3	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਦਫ਼ਤਰ	575385
8	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	૪ ੯૨૧૦૫
ч	ਖ਼ਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	またって
ξ	ਵਰਦੀਆਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਸੇਵਾਦਾਰ, ਹੈਲਪਰ ਅਤੇ ਡਰਾਇਵਰ ਆਦਿ।)	まただ8代ク
2	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਲ)	9889248
abla	ਬੀਮਾ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ (ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਲ)	੬ ੪੫੧੯੮
ť	ਸਹਾਇਤਾ/ਇਮਾਰਤ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼	
	ਐਂਡ ਰੀਸਰਚ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ (ਹਰਿਆਣਾ)	9400000

੧੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯ (ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

	ਹਨ ਲਿਖ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-	
		ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਮੇਤ ਖ਼ਰਚ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨ	99200000
Ş	ਸਬ-ਆਫ਼ਿਸ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਰੋਪੜ)	2400000
3	ਸਬ–ਆਫ਼ਿਸ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ	3000000
8	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਦਫ਼ਤਰ	924000
ч	ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਫ਼ਤਰ (ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ)	<i>tt</i> 0000
٤	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	400000
2	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	600000
abla	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਤੇ ਬੀਮਾ ਆਦਿ)	200000
ť	ਖ਼ਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	24000
90	ਵਰਦੀਆਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਸੇਵਾਦਾਰ, ਹੈਲਪਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਆਦਿ)	800000
99	ਅਥਾਰਟੀ ਅੰਡਰ 'ਦ' ਪੇਮੈਂਟ ਆਫ ਵੇਜਜ਼ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸ: ਕਮਿਸ਼ਨਰ,	
	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	૨૧૬૫૪રૂ
92	ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	
	(ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿੱਤਾ)	9400000
93	ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ,	
	ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਦਿੱਤਾ)	9000000
98	ਸਹਾਇਤਾ/ਇਮਾਰਤ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼	
	ਐਂਡ ਰੀਸਰਚ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ (ਹਰਿਆਣਾ)	34000000
૧ય	ਠੇਕਾ ਵਾਪਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਠੱਠਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾ: ਛੇਵੀਂ,	
	ਜ਼ੀਰਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	900000

98) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈੱਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭–੧੮ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

੧ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

੧ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼

€૦੭੮੫੫

੨. ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ

੧ ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ਼ (ਜਿਲਦਬੰਦੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ)

30000

੩ ਧਰਮ ਅਰਥ

੧ ਧਰਮ ਅਰਥ

258900

94) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈੱਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮–੧੯ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

੧ ਯਾਤਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

੧ ਖ਼ਰਚ (ਵੀਜ਼ਾ ਫੀਸ, ਤੇਲ ਖ਼ਰਚ, ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਆਦਿ)

300000

੧੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭−੧੮ (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–	
	, i	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ 'ਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	332900
Ş	ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡੁਮੇਲੀ, ਕਪੂਰਥਲਾ	242000
Э	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਵੋਮੈਨ	
	ਝਾੜ ਸਾਹਿਬ (ਲੁਧਿਆਣਾ)	9380000
8	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)	2024000
ч	ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਨੀਸਿੰਗ ਕਰਨਾਲ (ਹਰਿਆਣਾ)	てつつれをつ
٤	ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਭਦੌੜ (ਬਰਨਾਲਾ)	9803940
2	ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ (ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ)	£00000
t	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪੰਜੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ (ਹਰਿਆਣਾ)	224000
۴	ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਗਰਲਜ਼ ਫਾਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਧਾਮੋ ਮਾਜਰਾ	
	(ਪਟਿਆਲਾ)	900000
90	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਪਿੰਡ ਆਕੜ (ਪਟਿਆਲਾ)	9224000
99	ਭਾਈ ਬਹਿਲੋ ਖ਼ਾਲਸਾ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ, ਫਫੜੇ ਭਾਈ ਕੇ, (ਮਾਨਸਾ)	9924000
92	ਦਸਮੇਸ਼ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਹਾਇਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ,	
	ਨਾਭਾ ਸਾਹਿਬ (ਮੋਹਾਲੀ)	92£4000
93	ਮਾਤਾ ਗੁਜ਼ਰੀ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਕਰਤਾਰਪੁਰ (ਜਲੰਧਰ)	230000
98	ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਗਹਿਲ (ਬਰਨਾਲਾ)	250000
૧ય	ਬੀਬੀ ਸ਼ਰਨ ਕੌਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ, (ਰੋਪੜ)	290000
9٤	ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਬੰਗਾ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ	894000
92	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੀ:ਸੈ:ਸਕੂਲ ਖੰਨਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ (ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇੰਨ-ਏਡ)	395000
95	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸੀ:ਸੈ:ਸਕੂਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇੰਨ-ਏਡ)	902t9 ३ É

9 ك		9२१४०००
20	ਮਾਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਰੱਤੋਕੇ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)	280000
29	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ	
	ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ (ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ)	304000
22	ਖ਼ਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਜੰਡ ਸਾਹਿਬ (ਰੋਪੜ)	824000
23	ਦਸਮੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਗੁਰਪਲਾਹ ਸਾਹਿਬ ਊਨਾ (ਹਿ:ਪ੍:)	330000
28	ਬਾਬਾ ਅਜੈ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)	੬ ੪੩੩੩੩

੧੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮−੧੯ (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨਸਾਰ ਪਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:−

	ਹੈ ਹਿਲ੍ਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-	
		ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਤ੍ਰੈ-ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	2000000
Q	ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡੁਮੇਲੀ, ਕਪੂਰਥਲਾ	੯੨੫੦੦੦
3	ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਗਰਲਜ਼ ਕੋਟਾਂ (ਲੁਧਿਆਣਾ)	੯ 400002
8	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡਰੌਲੀ ਕਲਾਂ (ਜਲੰਧਰ)	£80000
ч	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਵੋਮੈਨ	
	ਝਾੜ ਸਾਹਿਬ (ਲੁਧਿਆਣਾ)	9380000
٤	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)	3000000
2	ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਭਦੌੜ (ਬਰਨਾਲਾ)	400000
abla	ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ (ਫਿਰੋਜਪੁਰ)	£00000
ť	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪੰਜੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ (ਹਰਿਆਣਾ)	£58048
90	ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਗਰਲਜ਼ ਫਾਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਧਾਮੋ ਮਾਜਰਾ	
	(ਪਟਿਆਲਾ)	900000
99	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪਿੰਡ ਆਕੜ (ਪਟਿਆਲਾ)	200000
	ਭਾਈ ਬਹਿਲੋ ਖ਼ਾਲਸਾ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ, ਫਫੜੇ ਭਾਈ ਕੇ (ਮਾਨਸਾ)	£00000
93	ਦਸਮੇਸ਼ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਹਾਇਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ,	
	ਨਾਭਾ ਸਾਹਿਬ (ਮੋਹਾਲੀ)	200000
	ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਗਹਿਲ (ਬਰਨਾਲਾ)	9083489
	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸੀ:ਸੈ: ਸਕੂਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ)	3850808
9٤	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗਰਲਜ਼ ਸੀ:ਸੈ: ਸਕੂਲ, ਘਿਉ ਮੰਡੀ,	
	ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ)	388たりまた
92	ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਕੰਨਿਆ ਸੀ:ਸੈ:ਸਕੂਲ, ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ,	
	ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਗ੍ਰਾਂਟ-ਇਨ-ਏਡ)	9É40É <i>2</i> É
	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਕੈਡਮੀ ਜਲੰਧਰ ਰੋਡ, ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)	90代2000
	ਮਾਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਰੱਤੋਕੇ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)	੯ ੪੮੬੮੨
	ਬੀਬੀ ਰਜਨੀ ਪਬਲਿਕ ਸੀ:ਸੈ: ਸਕੂਲ ਪੱਟੀ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)	35000
	ਦਸਮੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਮਾਣੂੰਕੇ (ਲੁਧਿਆਣਾ)	રર૧ય૧ય
55	ਦਸਮੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਗੁਰਪਾਲ ਸਾਹਿਬ, ਊਨਾ (ਹਿ:ਪ੍ਰ:)	220000

੧੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੋਲਡਨ ਆਫ਼ਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ ਗੁਰਦੁਅਰਾ ਰਾਮਸਰ ਰੋਡ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮–੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

		ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਕੈਮੀਕਲ	330000
Q	ਬਿਜਲੀ	३ 40000
3	ਫੁਟਕਲ	90000
8	ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	400000
ч	ਸਮਾਨ	20000
Ę	ਨਵਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ	82000
2	ਮਸ਼ੀਨਰੀ	£20000

੧੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੋਲਡਨ ਆਫ਼ਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ ਗੁਰਦੁਅਰਾ ਰਾਮਸਰ ਰੋਡ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭–੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

 ੧
 ਕਾਗਜ
 ੧੮੦੫੦੧੭

 ੨
 ਪਲੇਟਾਂ
 ੯੭੮੭੩

 ੩
 ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ
 ੧੬੮੮

 ੪
 ਟੈਲੀਫੋਨ ਇੰਟਰਨੈਟ
 ੪੮੯੪

 ੫
 ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ
 ੫੪੦

20) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਰਾਮਸਰ ਰੋਡ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ 2092-9੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

੧ ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ੨੨੪੪੫੨ ਈ.ਐਸ.ਆਈ.੧੬੫੯੩ ਕਾਗਜ੯੪੦੩੪੨੪ ਤੇਲ ਸਿਆਹੀ੨੪੨੩

੨੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਰਾਮਸਰ ਰੋਡ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮−੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

੧ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ

9800000

੨੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮−੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:−

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

 ੧
 ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ
 ੧੫੦੦੦

 ੨
 ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ
 ੧੫੦੦੦

 ੩
 ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ
 ੮੦੦੦੦

੨੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ (ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭−੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:−

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

੧ ਬੀਮਾ

50358

੨੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯–੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

	טס ומם אַהַאים עָפּיה מוצי חיפי ט			
ਭਾਗ	ਆਮਦਨ			
9	ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ੮੫	253430000		
2	ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ੮੭	20000000		
3	ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਹਾਇਤਾ	3000000		
8	ਸੂਦ	\$0000000		
ч	ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ (ਦਾਖ਼ਲਾ ਫੀਸ)	9400000		
ξ	ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ)	9200000		
2	ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ (ਹਿੰਦੀ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ)	200000		
∀	ਧਰਮ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ			
ť	ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ (ਵਿਕਰੀ)	4000000		
90	ਕਿਰਾਇਆ ਕਮਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਨਿਵਾਸ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ	t00000		
99	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਫਲੈਟਸ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਰਿਆਣਾ	800000		
92	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਫਲੈਟਸ ਯੂ:ਪੀ: ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	५००००		
93	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ,ਹਾਪੜ (ਯੂ:ਪੀ:)	9400000		
98	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਮਗਹਰ ਗੋਰਖਪੁਰ (ਯੂ:ਪੀ:)	t00000		
૧ય	ਗੁਰ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੱਕਾ ਕੂਆਂ, ਸੰਤ ਸਭਾ ਨਗੀਨਾ, ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਅਤੇ			
	ਗੁ: ਪਿੰਡ ਸਾਦੂਲਾਪੁਰ ਯੂ:ਪੀ:	400000		
9٤	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ ਬਗੜੀ (ਯੂ:ਪੀ:)	40000		
92	ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਸਮਾਰੋਹ	20000000		
	ਫੁਟਕਲ ਦਫ਼ਤਰ ਆਮਦਨ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ ਆਦਿ	20000		
	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨ ਗੁ∶ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਕਾਲਾ ਟਿੱਬਾ			
20	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਰਿਆਣਾ	800000		
29	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁ:ਵਿ: ਰਾਏਪੁਰ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ	200000		
	ਆਮਦਨ ਜੋੜ :-	£80000000		
	ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ:-			
	ਕੁਲ ਜੋੜ:-	£80000000		
ਭਾਗ	ਖ਼ਰਚ			
9	ਲਿਟਰੇਚਰ (ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ), ਡਾਇਰੀਆਂ, ਕੈਲੰਡਰ,			
	ਤਸਵੀਰਾਂ ਆਦਿ (ਛਪਾਈ ਤੇ ਖ੍ਰੀਦ)	94000000		
2	ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੁਟਕਲ	940000		
3	ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਜ਼ੀਫੇ			
8	ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ ਤੇ ਖ਼ੋਜ ਕੇਂਦਰ			

ਗੁਰ	ਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
=== น	 ਧਰਮ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ	
٤	ਵਜ਼ੀਫੇ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਟਰੱਸਟ	200000
2	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	50000
t	ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ)	9500000
ぜ	ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਹਿੰਦੀ	4000000
90	- ਉੱਚ-ਹਸਤੀਆਂ, ਪੰਥਕ-ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖ਼ੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ	
	ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ	
99	ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	300000
92	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਛਪਾਈ	900000
ঀঽ	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼ ਦਫ਼ਤਰ	ччооооо
98	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼ ਲਿਟਰੇਚਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਦਿ	£000000
૧૫	ਤਨਖ਼ਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਅਲਾਊਂਸ ਡਰਾਈਵਰਜ਼	99400000
૧૬	ਤਨਖ਼ਾਹ ਧਾਰਮਿਕ ਟੀਚਰ	9200000
92	ਡਾਕ ਤੇ ਤਾਰ ਖ਼ਰਚ	300000
9 C	ਕਮਿਸ਼ਨ ਬੈਂਕਾਂ	994000
9੯	ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ (ਤਨਖ਼ਾਹ ਫਿਲਮ ਉਪਰੇਟਰਾਂ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਆਦਿ)	
20	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤਾਂ)	300000
29	ਮੁਕੱਦਮੇ	£000000
55	ਟੈਲੀਫੋਨ	£00000
੨੩	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਦਫ਼ਤਰ	240000
28	ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ (ਆਉ ਭਗਤ)	300000
રય	ਵਰਦੀਆਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	9400000
ર્ટ્	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	300000
22	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	£00000
	ਫੁਟਕਲ ਦਫ਼ਤਰ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ	9400000
੨੯	ਬੀਮਾ ਗੱਡੀਆਂ ਤੇ ਕੈਸ਼	9400000
	ਬੀਮਾ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	9200000
₹9	ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਆਦਿ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	2500000
	ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਸਮਾਰੋਹ	92530000
33	ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ (ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜੀ)	
	ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿ: ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ	9200000
	ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	900000
રૂર્દ	ਭਾਈ ਨਗਾਈਆਂ ਜੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ (ਗੂੰਗੇ ਬੋਲਿਆਂ)	
	ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ	2000000
	ਗੁਰੂ ਕਾਸ਼ੀ ਗੁ: ਇੰਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ)	<u> </u>
	ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਜੁਬਲੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਫਿਰੋਜਪੁਰ	9400000
	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	3000000
	ਸਬ–ਆਫਿਸ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	2000000
89	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ (ਬਾਦੀਆਂ, ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ ਤੇ ਕਾਲਾਮਾਲਾ	ਸੰਗਰੂਰ)
	ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ, ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	4000000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
 ੪੨ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ (ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ,	
ਆਲਮਗੀਰ) ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ, ਵਜ਼ੀਫੇ, ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	2000000
੪੩ ਜਥੇ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀ: ਆਫ ਐਡਵਾਂਸ ਸਿੱਖ ਸਟੱਡੀਜ,	
(ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ, ਆਨਰੇਰੀਅਮ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	£000000
੪੪ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ (ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਸਮੁੰਹ ਵਿਦਿਆਲੇ)	900000
੪੫ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਮਰੀਕਾ (ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	300000
੪੬ ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਢਾਡੀ ਕਾਲਜ਼, ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਾਲੀ	
(ਤਨਖ਼ਾਹ ਤੇ ਸ/ਖ਼ਰਚ ਅਦਿ)	2000000
ਜੋੜ:-	੩੬੫੫੧੫੦੦ ੦
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ	
੪੭ ਤਨਖ਼ਾਹ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਢਾਡੀ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	t 4000000
੪੮ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ """	t000000
੪੯ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ	90000000
੫੦ ਗਾਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	
੫੧ ਫੁਟਕਲ ਖ਼ਰਚ	60000
ਜੋੜ:–	9£30E0000
ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਰਿਆਣਾ (ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ)	
੫੨ ਤਨਖ਼ਾਹ, ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼	2000000
ਪ੩ ਫੁਟਕਲ ਦਫ਼ਤਰ	£00000
੫੪ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ, ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ	
ਗੁਰਮਤਿ,ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	4000000
ਪਪ ਮੁਕੱਦਮੇ	40000
ਪ੬ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	900000
੫੭ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਮੰਚੂਰੀ, ਕਰਨਾਲ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ	
ਵਜ਼ੀਫੇ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ	2000000
ਜੋੜ:-	94440000
ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਗੁ: ਪਲਾਹ ਸਾਹਿਬ), ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕ: ਬਾਥੂ, (ਊਨਾ)	
ਪ੮ ਤਨਖ਼ਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਰੌਸ਼ਨੀ, ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	2000000
ਪ੯ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ, ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ	
ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	400000
ਜੋੜ:-	2400000
ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਰਾਜਸਥਾਨ (ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ)	
੬੦ ਤਨਖ਼ਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	9300000
੬੧ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ,	
ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ,ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	400000
ਜੋੜ:-	950000
ਯੂ:ਪੀ: ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਾਪੜ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ	
੬੨ ਤਨਖ਼ਾਹ, ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼	92000000
੬੩ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ	
ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	9400000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ੬੨	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
<u></u> ੬੪ ਮੁਕੱਦਮੇ	90000
ਵਰ ਸੁਧੰਦਸ ਵੇਪ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਹਾਪੜ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਰੇ	200000
ਵੇਖ ਸੁਚਮਾਤ ਇਸਾਰਤ ਰਾਕੜ ਸਿਆਨ ਅਤੇ ਸਕੰਧਤ ਸਦਾਰ ਵੇ੬ ਟੈਕਸਿਸ ਹਾਉਸ ਤੇ ਪਾਣੀ, ਰੌਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਯੂ:ਪੀ:	9400000
੬੭ ਫੁਟਕਲ ਦਫ਼ਤਰ	t00000
੬੮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਾਪੜ	920000
੬੯ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਮਗਹਰ ਗੋਰਖਪੁਰ (ਯੁ:ਪੀ:)	9800000
20 ਗੁਰ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੱਕਾ ਕੂਆਂ, ਸੰਤ ਸਭਾ ਨਗੀਨਾ, ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ, ਸਾਦੂਲਾਪੁਰ	£00000
29 ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨਪੁਰ ਯੂ:ਪੀ:	200000
੭੨ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ ਬਗੜੀ ਗਜਰੋਲਾ	
ੋਂ ਮਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾਂ ਕਰੀੜੀ ਗੇਜਰਲਾਂ ਜੋੜ:−	200000
	3 £300000
ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ (ਨਾਗਪੁਰ) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ	1100000
2੩ ਤਨਖ਼ਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼, ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	400000
28 ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ, ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ	000000
ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	900000
ਜੋੜ:-	£00000
ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਕਲਕੱਤਾ) ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ	
੭੫ ਤਨਖ਼ਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	900000
੭੬ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ	
ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	200000
ਜੋੜ:-	9200000
ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਵਿਦਿ:ਰਾਏਪੁਰ (ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ)	
22 ਤਨਖ਼ਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	2200000
੭੮ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ	
ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	940000
੭੯ ਗੁ:ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ	
(ਤਨਖ਼ਾਹਾ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ)	3000000
ਜੋੜ:-	£200000
ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ	
੮੦ ਤਨਖ਼ਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼	2400000
੮੧ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ, ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ	
ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	400000
੮੨ ਲੰਗਰ (ਆਉ ਭਗਤ) ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਦਫ਼ਤਰ	900000
ਜੋੜ:-	3900000
ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਉਤਰਾਖੰਡ ਕਾਸ਼ੀਪੁਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	
੮੩ ਤਨਖ਼ਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼	440000
੮੪ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ, ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ	
ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	200000
੮੫ ਤਨਖ਼ਾਹ, ਸਫ਼ਰ, ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਬਿਲ ਆਦਿ	
(ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਨ)	24000
ਜੋੜ:-	4224000

ਗੁਰ	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	Ęą	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
てき	 ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਨੇਪ	ਾਲ	======================================
		ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੬੨੫੦੦੦੦ ੦
ਭਾਗ	਼ ਖ਼ਰਚ		
ਸਹਾ	ਇਤਾ		
9	ਸਹਾਇਤਾ ਭੇਟਾ ਰ	ਹਿਤ ਪਾਵਨ ਸਰੁਪ	940000
Q	ਸਹਾਇਤਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇ	ਰੀਆਂ ਲਿਟਰੇਚਰ ਆਦਿ	600000
3	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਅ	ਾਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ	23200000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਪੰਜਾਬ	ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਮੂੰਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ	9000000
ч	ਸਹਾਇਤਾ ਧਾਰਮਿ	ਕ ਵਿਦਿਆ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	9400000
Ę		ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖ਼ੇਤਰ ਅਤੇ	
	ਸਿੱਖ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਵਿੀ	ਦੇਆਂ (ਗਤਕਾਂ)	2400000
2	ਸਹਾਇਤਾ ਸਿੱਖ ਿ	ਵੇਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਕੈਂਬਰਿਜ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਫੰਡ	
∀	ਸਹਾਇਤਾ ਪੀੜ੍ਹਤ	ਪਰਿਵਾਰ ਆਦਿ	20000000
ť	ਸਹਾਇਤਾ ਸਿਕਲੀ	ਗਰ ਤੇ ਵਣਜਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ	t000000
90	ਸਹਾਇਤਾ ਕੁਦਰਤੰ	ੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
99	ਸਹਾਇਤਾ ਯਾਦਗਾ	ਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤਾਂ	3000000
92	ਸਹਾਇਤਾ ਧਾਰਮਿ	ਕ, ਪੰਥਕ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ	
	ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਰਾਹੀ	ਂ ਪ੍ਰਚਾਰ	
93	ਸਹਾ:੪੦੦ ਸਾਲਾ	ੰ ਮੈਮੋ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ	
	ਵਰਲਡ ਯੂਨੀ:ਫਤ	ਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	3000000
98		ਾਸ਼ੀ ਕਾਲਜ ਆਫ ਸਿੱਖ ਸਟੱਡੀਜ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ	
	ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ (ੲ	ਰਿੰਡਾ)	
૧ય	ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਫ਼ਤ	ਵਿਦਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ (ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	
		ਈ ਖੇਡਾਂ (ਹਾਕੀ) (ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	9000000
		ਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਟ੍ਰਸਟ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	
		ਸਿੱਖ ਗੁ:ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਦਿੱਲੀ)	
94		ਭਾਨੀ ਕੰਨਿਆ ਨੇਤਰਹੀਣ ਵਿਦਿ: ਸੰਨ ਸਾਹਿਬ ਛੇਹਰਟਾ ਰੋਡ	
	ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		300000
		ਅਫਸੈਂਟ ਪ੍ਰੈਸ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	
29		ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਮੌਤ ਸਮੇਂ	
	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾ	ਾਹਿਬ ਲਈ ਭੇਟਾ	4000000
22		ਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲੀਆਂ	
	ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈ	ਆਂ ਆਦਿ	4000000
		ਜੋੜ:-	98400000
ਭਾਗ	਼ ਖ਼ਰਚ – ਪੂਜੀਗਤ		
9		(ਛਪਾਈ, ਖ੍ਰੀਦ ਆਦਿ)	600000
Ş	ਜਾਇਦਾਦ, ਇਮਾਰ	ਰਤਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਮਰੀਕਾ	2000000
3	ਸਮਾਨ ਦਫ਼ਤਰ		2000000
8	ਇਮਾਰਤ ਦਫਤਰ		400000
ч	ਨਵੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰਜ਼ ਆਦਿ	3000000

ਗੁਰ	ਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	É8	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
<u>=</u>	 ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ		
2	ਇਮਾਰਤ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿ: ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸ	ਰ	2000000
∀	ਸਮਾਨ ਸਮੁੰਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ, ਗੁਰਮੀ		
	ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ		8400000
ť	ਕਿਤਾਬਾਂ ਖ਼ੋਜ ਕੇਂਦਰ		900000
90	ਕਿਤਾਬਾਂ ਸੰਮੂਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ,ਗੁਰਮੀ	ਤਿ ਵਿਦਿਆਲੇ ਅਤੇ	
	ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ		300000
99	ਇਮਾਰਤ ਗੁ: ਇੰਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਰਿ	ਠੰਡਾ)	900000
92	ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰ	-	900000
93	ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ (ਭੂਰਾ		900000
98	ਇਮਾਰਤ ਸਬ–ਆਫਿਸ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ੲ	ਸ਼ਠਿੰਡਾ)	
૧ય	ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ ਜੁਬਲੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ	ਫਿਰੋਜਪੁਰ	400000
9٤	ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ		900000
92	ਇਮਾਰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨਿਵਾਸ (ਹ		900000
	ਇਮਾਰਤ ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਢਾਡੀ		2000000
94	ਇਮਾਰਤ ਸੰਤ ਫ਼ਤਹਿ ਸਿੰਘ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ	ਤ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ <u>,</u>	
	ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ, (ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਨਗਰ)		400000
	ਇਮਾਰਤ ਜਥੇ:ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀ:	•	9000000
	ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ	•	2000000
	ਇਮਾਰਤ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ ਬਗੜੀ, ਗੁ: ਸਾ	ਹਿਬ ਜੋਯਾ ਤੇ ਸ਼ਾਹਜਹਾਂਪੁਰ	3000000
23	ਇਮਾਰਤ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਰਾਏਪੁਰ)		2000000
58	ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਿੱ		2000000
	ਇਮਾਰਤ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਉਤਰਾਖੰਡ (ਕਾਸ਼ੀਪੁਰ)		2000000
	ਇਮਾਰਤ ਗੁ: ਸਾਹਿਬ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਮਗ		2000000
22	ਇਮਾਰਤ ਗੁ:ਸਾਹਿਬ, ਸਕੂਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ	ਦਰਬਾਰ ਹਾਪੜ,	
	ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਫਲੈਟ ਅਲੀਗੜ੍ਹ		900000
Qτ	ਇਮਾਰਤ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਕਿਲ੍ਹ	ਨ੍ਹਾ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਹਰਿ:	400000
		ਜੋੜ (ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚ):-	20000000
		ਜੋੜ ਕੁਲ ਖ਼ਰਚ:-	£80000000
		ਬੱਚਤ:-	
		ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	£80000000

੨੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭–੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:– ਵੱਧ ਪਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

		ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਬੀਮਾ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	せ 24824
Q	ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿ: ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ	55530
3	ਭਾਈ ਨਗਾਈਆ ਜੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ (ਗੂੰਗੇ ਬੋਲਿਆਂ) ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ	ク てて २ 4
8	ਗੁਰੂ ਕਾਸ਼ੀ ਗੁ: ਇੰਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ)	きせつもつ
ч	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	988223

٤	 ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨਪੁਰ ਯੂ:ਪੀ:	24048
2	ਗੁ:ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ (ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਅਤੇ	
	ਬਿੱਲ ਆਦਿ) (ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ)	た代9३२
∀	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੨੯੯੯੯ ੪
ᠸ	ਇਮਾਰਤ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਕਿਲਾ ਲੋਹਗੜ ਹਰਿ:	8044422

੨੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮−੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

	I MITENO EL MADINSOLARS NIO SOLC-LC DO IDA MUNIO MELO	מוסי חיפי ט
		ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿ: ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ	9000000
Q	ਗੁਰੂ ਕਾਸ਼ੀ ਗੁ: ਇੰਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ)	400000
3	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	400000
8	ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਢਾਡੀ ਕਾਲਜ਼, ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਾਲੀ	
	(ਤਨਖ਼ਾਹ ਤੇ ਸ/ਖ਼ਰਚ ਅਦਿ)	£00000
ч	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ	2400000
٤	ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ, ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ	
	ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ (ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ)	4000000
2	ਫੁਟਕਲ ਦਫ਼ਤਰ (ਯੂ:ਪੀ: ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਾਪੜ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ)	400000
∀	ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ, ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ,	
	ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ (ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ	
	ਵਿਦਿ:ਰਾਏਪੁਰ (ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ)	300000
ቲ	ਗੁ:ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ (ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਅਤੇ	
	ਬਿੱਲ ਆਦਿ)	400000
90	ਸਹਾਇਤਾ ਪੀੜ੍ਹਤ ਪਰਿਵਾਰ ਆਦਿ	9000000
99	ਇਮਾਰਤ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਕਿਲ੍ਹਾ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਹਰਿ:	4000000

੨੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯−੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:−

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

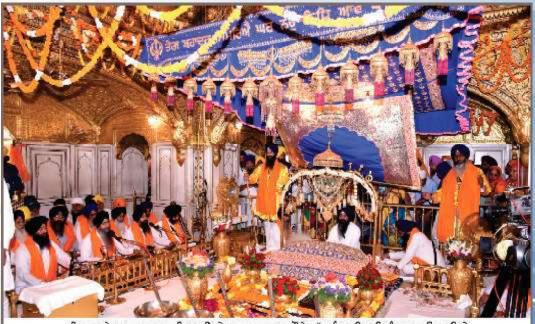
_		<u> </u>
٩	ਚੜ੍ਹਤ	ਗਲਕਾ

	ੳ) ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ	£4000000
	ਅ) ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ	99500000
	ੲ) ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਗੰਜ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ	288000000
	ਸ) ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ ਬਾਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਹਿਬਾਨ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ)	29000000
	ਹ) ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ ਬਾਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਹਿਬਾਨ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ)	3200000
	ਕ) ਚੜ੍ਹਤ ਚੈੱਕ, ਡਰਾਫਟ, ਮਨੀਆਰਡਰ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਡੋਨੇਸ਼ਨ	8000000
Ş	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	83000000
3	ਵੱਟਕ ਪਿੰਨੀ (ਸੁੱਕਾ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	8£000000
8	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	

ਗੁਰ	ਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	ÉÉ	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
	 ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ		33000000
ڋ	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ ਲੰਗਰ		90000000
2	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ		24000000
τ	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਆ	ਾਦ <u>ਿ</u>	9800000
بر	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ		9800000
90	ਠੇਕੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		2400000
99	ਠੇਕਾ ਬਾਗ ਕੁਚੇਸਰ (ਯੂ.ਪੀ.)		850000
	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ		928000000
	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ		320000
98	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸਾਂ		98300000
•	ਆਮਦਨ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਹਾਲ		950000
9٤	ਲੀਜ਼ ਡੀਡ		200000
•	ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਗਮਰਮਰ		
	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ		2800000
•	ਸਹਾਇਤਾ ਸੇਵਾ ਸੋਨਾ ਤੇ ਨਕਾਸ਼ੀ		,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,
•	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਉਸਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ	ਲੰਗਰ	
	ਚੰਦਾ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਿੱਪਲੀ ਸਾਹਿਬ		230000
•	CO TOTAL GOOD TO THE AND THE OWN	ਜੋੜ:-	3,00000000
22	ਸੂਦ ਜਾਇਦਾਦ ਗਲਿਆਰਾ ਸਕੀਮ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚੋਂ		7,00000000
	=	ਵੱਡਾ ਜੋੜ:–	200000000
ਭਾਗ	ਂ ਖ਼ਰਚ		
ਰੁਟੀ	ਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ		
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼ ਦਫ਼ਤਰ		£20000000
	ਖ਼ਰਚ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		
Q	ੳ) ਖ਼ਰਚ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		920000000
	ਅ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		8200000
	ੲ) ਖ਼ਰਚ ਪਿੰਨੀ (ਸੁੱਕਾ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		2000000
	ਸ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਪਿੰਨੀ (ਸੁੱਕਾ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		8400000
3	ਖ਼ਰਚ ਲੰਗਰ		
	ੳ) ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		\$t0000000
	ਅ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਲੰਗਰ ਸਟਾਫ਼		£800000
8	ਖ਼ਰਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ		
ч	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		500000
ξ	ਵਿਸ਼ੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ		920000
2	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		
	g) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ		3300000
	ਅ) ਜਿਉਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ-ਗਲੀਚੇ ਤੇ ਚਾਦਨ	ਹ ਾਂ ਆਦਿ	92000000
	ੲ) ਫੁਟਕਲ		£00000
ᠸ	ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ		
	ੳ) ਸਮਾਨ ਬਿਜਲੀ (ਬਲਬ,ਟਿਊਬਾਂ,ਸਵਿਚ ਅਤੇ	ਤੇ ਤਾਰਾਂ ਆਦਿ)	4400000
		-	(घाबी ਪੰਨਾ ੭੫ 'ਤੇ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਜਾਏ ਗਏ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ। (23 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਜਾਏ ਗਏ ਅਲੌਕਿਕ ਜਲੋਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼। (24 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਡੌਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਇਕੱਤਰਤਾ `ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ। (20 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ `ਤੇ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਨੀਂਹ ਪੱਬਰ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਹਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵਡ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸ. ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਰਾਈਆਂ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। (22 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਤ੍ਰੈ-ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸਾਲਾਨਾ ਡਿਗਰੀ ਵੰਡ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੌਂਗੋਵਾਲ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ।

ਗੁ: ਸ੍ਰੀ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ ਜੀ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਗੇਟ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਹੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੜ੍ਹੰਗਰ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟੈਂਹੜਾ, ਸ. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੱਭਰਵਾਲ ਤੇ ਹੋਰ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਆਲਮਗੀਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਹਾਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਸੰਗਤ ਅਰਪਣ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੈੱਗੋਵਾਲ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈੱਬਰ ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਮੈੱਬਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਲਾ, ਸ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ।

ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡੁਮੇਲੀ ਵਿਖੇ 'ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਸਾਕੇ ਦਾ ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨ ਤੇ ਜੰਬੇਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ੁੱਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਭਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਸੁਲਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। (3 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕਿਆਣਾ ਸਾਹਿਬ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੱਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਰਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰਾਨ ਅਤੇ ਅਰੁਦੇਦਾਰ। (18 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਖੇ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਧੂਰਕੋਟ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਗਿਆਨੀ ਜੋਤਾ ਸਿੰਘ ਜੋਹੀ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਹਟਾਉਣ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਂਗੋਵਾਲ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਵਿਛੇਆ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੂੰਘਾ, ਸ. ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਰਾਈਆਂਵਾਲਾ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੇਵਡ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸ. ਸੁਖਵਰਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੰਨ੍ਹ ਤੇ ਹੋਰ। (22 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਲਾਸ ਏੱਜਲਸ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਕਰਵਾਏ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੈਪੀਟਲ ਰਿਲ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਖੇ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਝੁਲਾਏ ਝੰਡੇ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਮ.ਪੀ. ਮਿਸਟਰ ਸ਼ਰਮਨ, ਮੇਅਰ ਹੈਰੀ ਸਿੱਧੂ, ਭਾਈ ਕੁਲਬੰਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਕੀਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਰੇਣਕ ਸਿੰਘ ਤੇ ਡਾ. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਘ। (15 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਜੱਰਕੰਡ ਜ੍ਰੰ ਗਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਜਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਐਬੂਲੈਂਸ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫ਼ੌਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹੜੀ, ਸ. ਸਨਜੀਤ ਜਿੰਘ ਬਾਰ, ਸ. ਬਣਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌਤ ਜਿੰਘਾ, ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਇੰਜ: ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਜਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੀਨਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। (19 ਅਪ੍ਰੈਨ)

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਣ ਵਿਖੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਜਥਾ ਰਵਾਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਹੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੀ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋੜਾਸਿੰਘਾ ਤੇ ਹੋਰ। (12 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਜਗਨਨਾਥ ਪੂਰੀ ਮੰਦਿਰ (ਉੜੀਸਾ) ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਦੀਪਤ ਮਹਾਪਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਰਮਸਤਕ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਸ. ਸੂਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਟੋਵਡ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਤਾਸਿੰਘਾ ਤੇ ਹੋਰ। (19 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। (30 ਅਪ੍ਰੈਲ)

गुर	<i>ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</i>	24	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
 (ਪੰਨ	<u> </u>		
	ਅ) ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਪਾਣੀ ਆਦਿ		<i>tt</i> 000000
ᠸ	ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ)		2200000
90	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		t 40000
99	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ		200000
92	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ		9 t 40000
93	ਖ਼ਰਚ ਟੈਲੀਫੋਨ		830000
98	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		₹2920
94	ਆਡਿਟ ਫੀਸ		240000
9£	ਇੰਟਰਨਲ ਆਡਿਟ ਫੀਸ		2800000
92	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ		400000
95	ਮੁਕੱਦਮੇ		400000
	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		400000
20	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ		9300000
29	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ		2000000
22	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ		9800000
23	ਖ਼ਰਚ ਨਿਵਾਸਾਂ		2900000
28	ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਿਰਾਏ ਸਹਾਇਤਾ		t00000
วน	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		₹4000000
ર્ટ્	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ		920000
マク	ਖ਼ਰਚ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਨਵੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਆਦਿ		800000
マセ	ਖ਼ਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਿੱਪਲੀ ਸਾਹਿਬ		£00000
੨੯	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖ਼ਰਚ		
	ੳ) ਖ਼ਰਚ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ (ਡੀਜ਼ਲ, ਖਾਦ, ਦਵਾਈਆਂ	ਂ, ਕਟਾਈ, ਵਢਾਈ ਆਦਿ)	4400000
	ਅ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ		960000
	ੲ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ		340000
	ਸ) ਖ਼ਚਰ ਬਾਗ ਕੁਚੇਸਰ		220000
30	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ		
39	ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਰੋਜ਼ੀਨੇ		22000
32	ਬੂਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		900000
33	ਖ਼ਰਚ ਬਾਹਰਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	ਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ)	3200000
38	ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਜਾਇਬ ਘਰ		220000
่อุน	ਖ਼ਰਚ ਸੇਵਾ ਸੋਨਾ ਤੇ ਨਕਾਸ਼ੀ		920000
		ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	ବର୍ଣ୍ଣ ୧୯୯ ୧୯୯
ર્ફ	ਫੰਡਜ਼ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ		
	ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ		339824894
	ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		220473690
	ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		9908੯9੮0੫
	ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ	ਕਮੇਟੀ	22200000
	ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	†	90400000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	ਜੇਠ (ਮਈ) 20.
=====================================	9900000
ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ	£000000
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਸ਼ੁ	੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ੫੦੦੦੦
ਘ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	- -
ਙ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	੫੩੦੦੦ ੦
ਜੋੜ ਫੰਡਾ	ੜ:- ੮ ੧੩੯੫ ੦੮੩
੩੭ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ	
ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ (ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)	3000000
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ	
(ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	3400000
ੲ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਾ	ਰਸਿਟੀ
ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)	8000000
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ [°] ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੰਗ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ)	
ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ	940000
ਜੋੜ ਸਹਾ	ਇਤਾ:- ੧੦੬੫੦੦੦੦
੩੮ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ	
g ੳ) ਸਮਾਨ ਨਿਵਾਸਾਂ	920000
ਅ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	2000000
ੲ) ਖਰੀਦ ਜਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ	3000000
ਸ) ਨਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਡਿਆਲਾ ਕਲਾਂ (ਕਰਜਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ	ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)
ਹ) ਨਵੇਂ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਤੇ ਬੋਰ	200000
ਕ) ਨਵੇਂ ਕੁਆਟਰ ਸਟਾਫ਼	9400000
ਖ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ (ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ)	t000000
ਗ) ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਘਾਟ ਉਜੈਨ	£00000
ਘ) ਇਮਾਰਤ ਸਾਰਾਗੜ੍ਹੀ ਨਿਵਾਸ	950000
ਙ) ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਗ ਕੁਚੇਸਰ ਯੂ.ਪੀ.	200000
ਚ) ਵਿਸਥਾਰ ਇਮਾਰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਲੰਗਰ	2300000
ਛ) ਖਰੀਦ ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	9000000
ਜ) ਨਵਾਂ ਜਨਰੇਟਰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ	
ਝ) ਸਕਿਉਰਟੀ ਬਿਜਲੀ ਮੀਟਰ ਲੋਡ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਤੇ	ਏਅਰਪੋਰਟ
ਞ) ਸੰਗਮਰਮਰ	
ਟ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	200000
ਠ) ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ	
ਡ) ਬਿਜਲੀ ਗਰਿਡ ੬੬ ਕੇ.ਵੀ.	200000
ਜੋੜ:-	₹₹₹00000
੩੯ ਸੂਦ ਜਾਇਦਾਦ ਗਲਿਆਰਾ ਸਕੀਮ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ	
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	:- 250000000

੨੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭–੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

	उठ ।ठम जातुम व भूद त व्याउ ।। द वः	
		ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼	ク É244七2
Q	ਖਰਚ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	90888492
3	ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ	900 <i>2</i> É44
8	ਤਨਖਾਹ ਲੰਗਰ ਸਟਾਫ਼	२੮३੬੮०੯
น	ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ	92200082
٤	ਜਿਊਟ ਮੈਟ ਪਾਏਦਾਨ	4252042
2	ਫੁਟਕਲ	
\vdash	ਸਮਾਨ ਬਿਜਲੀ	<i>う</i> ੬੯੪੧੨
ť	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	942945
90	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼	੨੧੩੫੮੪੨
99	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	ય૦૧૬੮૬
٩२	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	これをいって
93	ਖ਼ਰਚ ਨਿਵਾਸਾਂ (ਚਾਦਰਾਂ, ਕੰਬਲ, ਖੇਸ, ਸਿਰਹਾਣੇ ਆਦਿ)	4३९४२८२
98	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	t 84 3 943
૧ય	ਖ਼ਰਚ ਬਾਹਰਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ)	૧૨૬૫૨૫૦
٩É	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ ਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ	て982代9
92	ਨਵੇਂ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਤੇ ਬੋਰ	296048
95	ਇਮਾਰਤ ਸਾਰਾਗੜੀ ਨਿਵਾਸ	3202449
94	ਖ਼ਰਚ ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	たたり46 ク
20	ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	9238408

੨੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

		ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਖ਼ਰਚ ਪਿੰਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	3000000
Ş	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ	500000
3	ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ	9300000
8	ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਰੌਸ਼ਨੀ	3000000
ч	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	90000
ξ	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	9400000
2	ਖ਼ਰਚ ਨਿਵਾਸ	9000000
$\overline{}$	ਖ਼ਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ ਪਿੱਪਲੀ ਸਾਹਿਬ	940000
ť	ਖ਼ਰਚ ਸੇਵਾ ਸੋਨਾ ਤੇ ਨਕਾਸ਼ੀ	900000
90	ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ	8000000
99	ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਆਦਿ	9800000
92	ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਪੁੱਜੈਕਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ (ਲਾਇਟਾਂ)	8400000

੩੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦ ਹੇਨ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅ	ਲੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–	
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ		228000000
੨ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ ਇਤਹਾਸਿਕ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਵਾਲੀ	ਗੱਡੀ	900000
੩ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		23000000
੪ ਪਿੰਨੀ (ਸੁੱਕਾ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		22000000
ਪ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ		3t000000
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ		32400000
੭ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)		22400000
੮ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ		੯ 400000
੯ ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਦਿ		£000000
੧੦ ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਥੜ੍ਹੇ ਆਦਿ	ī	80000000
੧੧ ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਬਾਗ	ਆਦਿ	
ੳ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ		2200000
ਅ) ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		500000
ੲ) ਠੇਕਾ ਬਾਗ		920000
੧੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ		200000
੧੩ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ		80000
੧੪ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ		20000000
੧੫ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਭੇਟਾ		900000
੧੬ ਫੁਟਕਲ		280000
	ਜੋੜ:	<u> นนน๐๐๐๐๐</u>
	ਆਮਦਨ (ਮੁਆਵਜਾ ਜਮੀਨ):–	
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ:	ययय०००००
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		
ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ		
੧ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼		94000000
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		2500000
੩ ਪਿੰਨੀ (ਸੁੱਕਾ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		£000000
੪ ਖ਼ਰਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ		32400000
ਪ ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		tt000000
੬ ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ		2400000
੭ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		£300000
੮ ਵਿਸ਼ੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾ	ਰਚ	400000
		28000000
੯ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ		
੧੦ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)		9200000
•		

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	ਜੇਠ (ਮਈ) 20.
 ੧੩ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	40000
੧੪ ਟੈਲੀਫੋਨ	tood
੧੫ ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	ママゼク
੧੬ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	t000
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ੳ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ	9000000
ਅ) ਜਿਊਟ, ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ, ਗਲੀਚੇ ਤੇ ਚਾਦਰਾਂ ਆਦਿ	240000
ੲ) ਫੁਟਕਲ	320000
੧੭ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	40000
੧੮ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	400000
੧੯ ਮੁਕੱਦਮੇਂ	96000
੨੦ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼	940000
੨੧ ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	400000
੨੨ ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
ੳ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਆਦਿ	290000
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	t0000
ੲ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	20000
੨੩ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	9400
੨੫ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਖ਼ਰਚ	4000
੨੬ ਖ਼ਰਚ ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਜੀ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	40000
੨੭ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	300000
੨੮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	
੨੯ ਖ਼ਰਚ ਸੂਚਨਾ ਦਫ਼ਤਰ	20000
੩੦ ਖ਼ਰਚ ਅਜਾਇਬ ਘਰ	
੩੧ ਪਾਰਕਾਂ ਫੁਆਰੇ, ਫੁੱਲ ਬੂਟੇ ਆਦਿ	t000
੩੨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖ਼ਰਚ	920000
੩੩ ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	4000
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚ:-	੩੭੯੦੬੭੯੭
੩੪ ਫੰਡਜ਼ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ	
ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	ર્દયર્દ્વ ૧૬૦૧
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	834880
ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	29代2200
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	440000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	920000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	£00000
ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ	9400000
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੇ	
ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ਼ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	40000
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	900000
ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	900000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	to	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
ਚ) ਭਾਈਚਾਰ	– ਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	200000
	ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:	<i>%</i>
੩੫ ਸਹਾਇਤਾ		
ੳ) ਸਹਾਇਤਾ	ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ (ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)	
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ	ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵੱਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	
ੲ) ਸਹਾਇਤਾ	ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ	
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	
ਹ) ਸਹਾਇਤਾ	ਵਾਈਟ ਸਿਟੀ (ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁ:ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ)	
ਖ) ਸਹਾਇਤਾ	ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰਾਂ	200000
	ਜੋੜ:-	200000
੩੬ ਪੁੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਦੇ	J	
ਉ) ਸਮਾਨ ਜਰ		t000000
ਅ) ਨਵਾਂ ਜਨ	ਰੇਟਰ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ, ਲਿਫਟਾਂ	
ੲ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ,	ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	900000
ਸ) ਖ਼ਰੀਦ ਜਾ	- ਇਦਾਦ	
ਹ) ਖ਼ਰੀਦ ਨਵ	ਵੀਂਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	2000000
ਕ) ਇਮਾਰਤ	ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨਿਵਾਸ	
ਖ) ਇਮਾਰਤ	ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਯਾਤਰੀ ਨਿਵਾਸ	
	ਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	900000
ਘ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ.	-	400000
	ਜੋੜ:-	92400000
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	<u>นนน๐๐๐๐๐</u>

੩੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭–੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

•	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	93000
ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	<u> ૧</u> ૧૦૧૫૨૫
ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	224032
ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ	£8£੮੩
ਜਿਊਟ ਮੈਟ ਪਾਏਦਾਨ ਆਦਿ	385043
ਫੁਟਕਲ	६०३७३१
ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	9823242
ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼	ર ૂપર્દરય
ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	ર્દત્તરપર્દર
ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	98848
ਇਮਾਰਤ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨਿਵਾਸ	8 ૧ ੩੪੬੫੭
ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	ਵੰਪਵੰ੮੮੨
ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	92900£3
	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ ਜਿਊਟ ਮੈਟ ਪਾਏਦਾਨ ਆਦਿ ਫੁਟਕਲ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼ ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਇਮਾਰਤ ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨਿਵਾਸ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ

੩੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮−੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:−

	• •	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਖ਼ਰਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	2000000
Q	ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ	3200000
3	ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	400000
8	ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ	200000
ч	ਫੁਟਕਲ	400000
٤	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼	£00000
2	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	£00000
∀	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	300000
ť	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖ਼ਰਚ	900000
90	ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	4000
99	ਸਹਾਇਤਾ/ਪੈਨਸ਼ਨ	20000
٩२	ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਆਦਿ	200000
93	ਖ਼ਰੀਦ ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	2400000

੩੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ	ਂ ਆਮਦਨ		
9	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ		944000000
Q	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		५२०००००
3	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ		20000000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ		9É000000
น	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)		94200000
Ę	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ		340000
2	ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ		4000000
\vdash	ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਥੜ੍ਹੇ ਆਦਿ		₹400000
۴	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ		2200000
90	ਠੇਕੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		9900000
99	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ		9800000
٩२	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਿਤ ਲਿਟਰੇਚਰ		20000
93	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ		290000
98	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ		20000
૧ય	ਫੁਟਕਲ		40000
		ਜੋੜ :-	392000000
92	ਕਰਜ਼ਾ (ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਮੋਹਾਲੀ ਤੋਂ)		
		ਕੁੱਲ ਜੋੜ :-	392000000

ਗੁਰ	<i>ਾਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</i>	t 2	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
ਭਾਰ			
	ਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ		
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		££000000
2	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖ਼ਰਚ		29000000
3	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ		9500000
8	ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		8200000
น	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		260000
ڋ	ਵਿਸ਼ੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ		t00000
2	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ		92400000
τ	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		(1,1,2,1,2,1,1,1,1,1,1,1,1,1,1,1,1,1,1,1
•	ੳ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		200000
	ਅ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ		20000
ᡛ	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ		300000
90	ਟੈਲੀਫੋਨ		£0000
99	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		9t23t
	ਆਡਿਟ ਫ਼ੀਸ		90000
	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬ		(00000)
(~	g) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ		9800000
	ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ		9400000
	ੲ) ਫੁਟਕਲ		900000
98	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ		440000
	ਮੁੱਕਦਮੇ		200000
	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		400000
	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)		2000000
	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)		200000
	ਮੁਰੰਮਤਾਂ		,,,,,,,
, ,	g) ਮਰੰਮਤ ਸਮਾਨ		t000000
	ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਰੰਗ ਰੋਗਨ		900000
20	ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ		900000
	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		20000
	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		2400000
	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ		24000
	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ		24000
	ਪੰਥ ਰਤਨ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਲਾ	ਏਬੇਰੀ	80000
	ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ ਤੇ ਨੇਜਾਬਾਜ਼ੀ ਅਕੈਡਮੀ	<u> </u>	400000
	ਖ਼ਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ		30000
	ਗਰੀਨ ਹਾਉਸ ਤੇ ਨਰਸਰੀਆਂ		200000
	ਖੇਡ ਤੇ ਖਿਡਾਰੀ		3£0000
		ਜੋੜ:-	੧੯੫੨੯੮੨੩੮
39	ਫੰਡਜ਼		(0-1-00-1-0
- (g) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ		3É840tt9
	5) . Sinial 33 4371 40 0 Siniol		1204000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	t 3	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019
	ਕਮੇਟੀ	283004F2
ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:	ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	929402੯8
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ	ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	2850000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮ	ਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	9040000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇ	ਟੀ	3300000
ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਅਟੀ ਤੇ ਤਨ:ਰਿਆਇ	ਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)	690000
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕ	ਨਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	
ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ		300000
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇ	ਟੀ	9030000
ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣ	ੀ ਕਮੇਟੀ	9030000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ	ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	9030000
	ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼ :-	た 代マ09 <i>2</i> ੬੨
੩੧ ਸਹਾਇਤਾ		
ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚਿ	ਟਅਕ ਅਦਾਰੇ	2000000
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ	ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	
ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ	੍ਰ:ਪ੍ਰ.ਕਮੇਟੀ)	५०००००
ੲ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈ		
ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ	ੀ ਕਮੇਟੀ)	
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
	ਜੋੜ: –	2000000
੩੪ ਪੁੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ		
ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		3000000
ਅ) ਪੁਰਾਤਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇ	ਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ	900000
ੲ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਬਾਬਾ	ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ	4000000
ਸ) ਖ਼ਰੀਦ ਜਮੀਨ	.	
ਹ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ		900000
ਕ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ	ਕੋਠੇ ਆਦਿ	400000
ਖ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ		£000000
ਗ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿ	ਬ	8000000
	ਜੋੜ:-	20400000
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	39200000
ਕਿਸ਼ਤ ਕਰਜ਼ਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅੰ	ਬਿ ਸਾਹਿਬ ਮੁਹਾਲੀ <u> </u>	
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	392000000

੩੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭−੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

 ੧ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ
 ੬੦੪੦੮੦

 ੨ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ
 ੧੨੬੯੨੯

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ		C8	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
3	ਆਡਿਟ ਫੀਸ		 42£00
8	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼		9યય૨૦੯ર્દ
ч	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		੨੬੩੯ ੦
ξ	ਵਰਦੀਆਂ		੨੦੯੩੫੮
2	ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ		8755803
\vdash	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		38939

੩੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

29000000

੧ ਖ਼ਰਚ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ 2000000 ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ 2400000

	੩੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ,				
	ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦	੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤ	ਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:−		
ਭਾਗ	ਆਮਦਨ				
9	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ				
	ੳ) ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ		92000000		
	ਅ) ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤੇਗਸਰ ਧਬਲਾਨ		980000		
2	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		੫੬੦੦੦੦ ੦		
3	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ		2900000		
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ		9£00000		
ч	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)		9000000		
Ę	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ		3400000		
2	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ		य £00000		
\vdash	ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		£00000		
ť	ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤੇਗਸਰ ਧਬਲਾਨ		600000		
	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ		2900000		
99	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ (ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਫ਼. ਡੀ. ਆਰ.)				
	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਿਤ ਲਿਟਰੇਚਰ		20000		
93	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ		8000000		
98	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਭੇਟਾ		90000		
૧ય	ਫੁਟਕਲ		90000		
		ਜੋੜ :-	280000000		
	ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ				
ਰੁਟੀ	ਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ				
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼		£4000000		
2	ਤਨਖ਼ਾਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤੇਗਸਰ ਧਬਲਾਨ		t0000		

੩ ਕੜਾਹਿ ਪਸ਼ਾਦਿ ਖ਼ਰਚ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	tu	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
 ੪ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ		9400000
ਪ ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		8500000
੬ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		£00000
2 ਵਿਸ਼ੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੋ	ਤੇਤਨਾ ਮਾਰਚ ਆਦ <u>ਿ</u>	940000
੮ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ		9000000
੯ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		
ੳ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		96000
ਅ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ	5	90000
੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ		400000
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ		20000
੧੨ ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		2240
੧੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ		900000
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		
ੳ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ		900000
ਅੰ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਰ	ਗ਼ਲੀਚੇ ਆਦਿ	t00000
ੲ) ਫੁਟਕਲ		900000
੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ		40000
੧੬ ਮੁਕੱਦਮੇਂ		40000
੧੭ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		800000
੧੮ ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਅ	ਮਾਦਿ)	£00000
੧੯ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਅ		840000
੨੦ ਮੁਰੰਮਤਾਂ		0.40000
ਉ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ (ਰੰਗ-ਰੋਗ	ਨ ਆਦਿ)	200000
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	() (i) (i)	800000
੨੧ ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ		400000
੨੨ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		20000
੨੩ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		950000
੨੪ ਲਾਇਬਰੇਰੀ		५००००
੨੫ ਖ਼ਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ		30000
੨੬ ਅ) ਮਾਮਲਾ ਜਮੀਨ		90000
੨੭ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ / ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਬਾਗ	ī	t0000
27 04 04 M / 119 119 05 and	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	929832240
੨੮ ਫੰਡਜ਼ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ	_	(> (644>40
ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ		<i>૨</i> ૦૧੯੩੬૨૫
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੈ		9±92੯0±3
ਲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ. ਕਾ ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ		######################################
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿ		
		900000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ	di: Ψ: αΗΖΙ	200000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	+ * 1 0.4 (1 2 1)	230000
ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ:ਰਿਆਇਤੀ	। ਞੇਟਾਆ (ਮੇਂ:ਕਸਟਾ)	£30000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	τέ	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
 ਗ) ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲ	ੀਫ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ	200000
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟ		t00000
ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫ਼ੰਡ		60000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫ਼ੰਡ		60000
-	ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼ :-	きっきてってい
੨੯ ਸਹਾਇਤਾ		
ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਵਿਦਿਅਕ	ਾ ਅਦਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ	
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਹ	<u>ਸਪਤਾਲ ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵੱਲ੍ਹਾ</u>	
ੲ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ	ਨ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰਥ ਸਾਹਿਬ	। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	
ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਹਾਕੀਵਿੰਗ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕ	ਮੇਟੀ	
ਕ) ਸਹਾਇਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬੀ: ਜਸਵਿੰਚ	ਭਰ ਕੌਰ	t0000
	ਜੋੜ:-	£0000
੩੦ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ		
ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		t00000
ਅ) ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ (ਸਟਾਫ਼ ਕੁਆਰ	ਾਟਰ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਨਾਨਕੀ ਨਿਵਾਸ ਆਦਿ)	
ੲ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਓ	ਦੇ	
ਸ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ		
ਹ) ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ		
ਕ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ		
ਖ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ		
ਗ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	;	
	ਜੋੜ:-	£00000
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	280000000

੩੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭−੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

	alcuion ei hacineai	AHC	HiQ	2042-45	go	ାର୍ଜ୍ୟ	พิงินเจ	ત્રં£.౪	מואי חיפי ט:-
									ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ								七 24300
Ş	ਖ਼ਰਚ ਲੰਗਰ								9É8 ੨ 8੮੭
3	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ								た842 ク
8	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ								22540
ч	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼								24232
٤	ਜਨਰੇਟਰ ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ								२१੯੬੩
2	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ								ય૨૧૨
∀	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ								909994
ť	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ								まりたま
90	ਖ਼ਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ								ਪ੩੩੦੭
99	ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ								23500

੧੨ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ ੧੩ ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ

ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ

୧୧୯३३३५

8七932

980000

੩੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮−੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਖ਼ਰਚ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ੩੫੦੦੦੦ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ੬੦੦੦੦ ਆਡਿਟ ਫੀਸ ੧੦੦੦੦

੩੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁ:ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ, ਠੱਠਾ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

नाज	ਆਮਦਨ	
9	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	99200000
2	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	3400000
3	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	4400000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	9500000
ч	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	98000000
Ę	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	9300000
2	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	200000
\vdash	ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਥੜ੍ਹੇ ਆਦਿ	té00000
۴	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	3400000
90	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	950000
99	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	200000
92	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	40000
93	ਪਸ਼ੂ ਧੰਨ	t00000
98	ਫੁਟਕਲ	40000
	ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	245800000
૧ય	ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ	
	ੳ) ਆਮਦਨ ਟੈਸਟਾਂ (ਐਕਸਰੇ, ਈ.ਸੀ.ਜੀ., ਅਲਟਰਾਸਾਉਂਡ,	
	ਓ.ਪੀ.ਡੀ, ਇਨਡੋਰ, ਲੈਬੋਰਟਰੀ ਆਦਿ)	<u>น</u> £00000
	ਅ) ਠੇਕਾ ਸਕੂਟਰ/ਸਾਈਕਲ ਸਟੈਂਡ	
	ੲ) ਕਿਰਾਇਆ ਐਬੁਲੈਂਸ	ť0000
	ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਠੱਠਾ	
	ਹ) ਠੇਕਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ/ਕੰਨਟੀਨ	9200000
	ਕ) ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ/ਦੁਕਾਨਾਂ	200000

ਗੁਰ	ਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	tt	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
	 ਖ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਹਸਪਤਾਲ	-	90000
		ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਹਸਪਤਾਲ:–	2£00000
		ਕੁੱਲ ਜੋੜ :-	258000000
ਭਾਗ	ਂ ਖ਼ਰਚ	_	
ਰੁਟੀ	ਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ		
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼ ਗੁਰਦੁਆਰਾ		นะ์00000
Q	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖ਼ਰਚ		92200000
3	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖ਼ਰਚ		₹000000
8	ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		24000000
ч	ਖ਼ਰਚ ਨਿਵਾਸ		280000
٤	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		3200000
2	ਵਿਸ਼ੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ		200000
abla	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ		₹600000
۴	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		
	ੳ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		990000
	ਅ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ		20000
90	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ		240000
99	ਟੈਲੀਫੋਨ		20000
92	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		て42七
93	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ		200000
98	ਆਡਿਟ ਫੀਸ		900000
૧ય	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		
	ੳ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ		3000000
	ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ-ਗਲੀਚੇ ਤੇ ਚਾਦਰ	ਾਂ ਆਦ <u>ਿ</u>	400000
	ੲ) ਫੁਟਕਲ		t00000
9٤	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ		400000
	ਮੁਕੱਦਮੇਂ		900000
	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		340000
	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਤੇ ਬੀਮਾ ਆਦਿ	<u>i)</u>	t 40000
	ਜਨਰੇਟਰ ਤੇਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ		2000000
29	ਮੁਰੰਮਤਾ <mark>ਂ</mark>		
	ੳ) ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਇਮਾਰਤਾ ਂ		400000
	ਅ) ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਸਮਾਨ		340000
	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		90000
	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		2400000
	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖ਼ਰਚ		t 40000
રય	ਸੰਭਾਲ ਪਸ਼ੂਆਂ		900000
		ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ:-	१य८०य८य२८
ર્ટ્	ਫੰਡਜ਼ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ		_
	ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ		રય੮ય੪੨੩੬

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019 ====================================
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	9223€942
ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	せんきゅうかん
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	9550000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	900000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	4000000
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ	
ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	880000
ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	880000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	880000
ਜੋੜ ਫੰਡਜ:-	<u></u>
੨੭ ਹਸਪਤਾਲ ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ	
ੳ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼ ਹਸਪਤਾਲ	32000000
ਅ) ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਐਬੂਲੈਂਸ ਆਦਿ	920000
ੲ) ਜਨਰੇਟਰ ਅਤੇ ਤੇਲ ਆਦਿ	240000
ਸ) ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ	9380000
ਹ) ਖ਼ਰਚ ਦਵਾਈਆਂ ਆਦਿ	200000
ਕ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	920000
ਖ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	920000
ਗ) ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	3000
ਘ) टैਲੀਫੋਨ	20000
ਙ) ਬਾਇਓ ਮੈਡੀਕਲ ਵੇਸਟ	90000
ਚ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	2200000
ਛ) ਫੁਟਕਲ	90000
ਜ) ਕੰਪਿਊਟਰ ਖ਼ਰਚ	
ਝ) ਖ਼ਰਚ ਕੈਂਪ ਆਦਿ	90000
ਞ) ਸਟੇਸ਼ਨਗੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ	940000
ਟ) ਖ਼ਰਚ ਲੈਬ (ਐਕਸਰੇ, ਈ.ਸੀ.ਜੀ., ਅਲਟਰਾਸਾਊਂਡ ਆਦਿ)	t 40000
ਠ) ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	£00000
ਡ) ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼	40000
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਹ	मथडाल:- ३५११३०००
੨੮ ਸਹਾਇਤਾ	
ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵੱਲ੍ਹਾ	
ੲ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ	
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਤਿ	ਰਗੜ੍ਹ ਮਾਹਿਬ
ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ	
ਕ) ਸਹਾਇਤਾ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸੀ:ਸੈ: ਸਕੂਲ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ	

Ĕ	<i>ਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</i>	to	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
dI)	ਸਹਾਇਤਾ ਯਾਤਰੂਆਂ	ਜੋੜ:-	0
੨੯	ਪੁੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ		
	ੳ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		£00000
	ਅ) ਖ਼ਰੀਦ ਜਮੀਨ (ਜਾਇਦਾਦ)		
	ੲ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ		940000
	ਸ) ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ		
	ਹ) ਇੰਟਰਲਾਕ ਟਾਇਲਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੰਪਲੈਕਸ		
	ਕ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ		3400000
	ਖ) ਨਵਾਂ ਜਨਰੇਟਰ ਅਤੇ ਪੈਨਲ ਬੋਰਡ		
	ਗ) ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਮਾਤਾ ਮਿਰੋਆ ਜੀ ਨਿਵਾਸ	(ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਮਟੀਰੀਅਲ)	
	ਘ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		500000
30	ਹਸਪਤਾਲ ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ		
	ੳ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ (ਹਸਪਤਾਲ)		200000
	ਅ) ਸਮਾਨ ਬਿਜਲੀ (ਹਸਪਤਾਲ)		20000
	ੲ) ਨਵੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਆਦਿ (ਹਸਪਤਾਲ)		50000
		ਜੋੜ:-	ਪ੯੨ ੦੦੦੦
		ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	2 68000000

੪੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਠੱਠਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭−੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼ £9300 ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ 204800 \supset ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼ ਹਸਪਤਾਲ 24222代8 ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਹਸਪਤਾਲ ਐਂਬੂਲੈਸ **£**੯98३ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਹਸਪਤਾਲ ૧૫૧૬ ਖ਼ਰਚ ਲੈਬ ਐਕਸਰੇ, ਈ.ਸੀ.ਜੀ. 832て9 2 ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਹਸਪਤਾਲ 8984t ੮ ਖ੍ਰੀਦ ਨਵੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨ (ਹਸਪਤਾਲ) 229948

੪੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੀੜ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਠੱਠਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮−੧੯ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:−

		ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਮੁਕੱਦਮੇਂ	480000
Ş	ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ	9200000
3	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼ ਹਸਪਤਾਲ	8400000
8	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	920000
ч	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	2400000

8੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ, ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯–੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

	ਹੋਠ ਲਿਖ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–				
ਭਾਰ	ਅਾਮਦਨ				
9	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ				
	ੳ) ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ		98000000		
	ਅ) ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ ਕਾਲੇਕੇ		t 40000		
Q	ੳ) ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		2500000		
	ਅ) ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਕਾਲੇਕੇ		24000		
3	ੳ) ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ		34400000		
	ਅ) ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾਲੇਕੇ		400000		
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ		98400000		
ч	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)		9300000		
Ę	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ		9200000		
2	ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ		9000000		
∀	ੳ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ		300000		
	ਅ) ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		20000		
۴	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ		t200000		
90	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ		84000		
99	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ		£00000		
٩२	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ		980000		
93	ਫੁਟਕਲ		20000		
		ਜੋੜ:–	282400000		
98	ਸਕੂਲ				
	ੳ) ਕਿਰਾਇਆ ਸਕੂਲ ਬੱਸ (ਲੜਕੀਆਂ)				
	ਅ) ਫ਼ੀਸਾਂ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਕੰਨਿਆ ਸਕੂਲ/ਮਾਡਲ	ਸਕੂਲ			
	ਸ) ਫੀਸਾਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਕੂਲ				
		ਜੋੜ:-	0		
		ਕੁੱਲ ਜੋੜ :-	282400000		
	ਖ਼ਰਚ				
ਰੁਟੀ	ਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ				
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼		य ੯ 000000		
2	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖ਼ਰਚ		9300000		
	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖ਼ਰਚ ਕਾਲੇਕੇ		50000		
3	ੳ) ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ		30400000		
	ਅ) ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖ਼ਰਚ ਕਾਲੇਕੇ		800000		
8	ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		22400000		
ч	ੳ) ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		900000		
ч			950000 950000		

ਗੁਰ	<i>ਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ</i>	£ 5	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
<u>۔</u> و	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ		4200000
2	ੳ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		934000
	ਅ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ		20000
t	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ		400000
ᠸ	ਟੈਲੀਫੋਨ		44000
90	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		੧੫੩੨੯
99	ਆਡਿਟ ਫੀਸ		240000
92	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		
	g) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ		<u>น</u> ะ์00000
	ਅ) ਜਿਉਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨੇ ਚਾਦਰਾਂ ਆਦਿ		60000
	ੲ) ਫੁਟਕਲ		2000000
93	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ		600000
98	ਮੁਕੱਦਮੇ ਂ		24000
૧ ય	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		840000
9٤	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)		400000
92	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)		200000
95	ਮੁ ਰੰਮ ਤਾਂ		
	ੳ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ		340000
	ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ		200000
	ਘ) ਮੁਰੰਮਤ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਸਟੇਡੀਅਮ		9੯
ਨਿਵ	ਾਸ ਖ਼ਰਚ		300000
20	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		40000
29	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ		300000
22	ਬੀਮਾ		
	ੳ) ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		2400000
	ਅ) ਬੀਮਾ ਕੈਸ਼		£0000
23	ਲਾਇਬਰੇਰੀ		20000
58	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ		940000
	ਸ਼ਹੀਦੀ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ		
ŹĘ	ਖ਼ਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ		90000
		ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	98代ま代0ま੨੯
マク	ਖ਼ਰਚ ਸਕੂਲ		
	ੳ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਕੂਲ		
	w) रुठभार राम रेग प्रतासन भाष्ट्रपा प्रतास	ा% हिंा	

- ਅ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ੫% ਹਿੱਸਾ ੲ) ਤੇਲ ਖ਼ਰਚ, ਮੁਰੰਮਤ ਬੱਸਾਂ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਸਕੂਲ ਸ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਅਨਏਡਿਡ ਸਟਾਫ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਸਕੂਲ

- ਹ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਸਕੂਲ ੫% ਕ) ਸਮਾਨ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਕੰਨਿਆ ਸਕੂਲ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	43	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019,
——— ਖ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਸਕੂਲ ਲੜ	ਤਕੀਆਂ	
	ਜੋੜ:-	0
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ:–	୩୫୯३୯୦३२୯
੨੮ ਫੰਡਜ਼		
ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ		28435536
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੈ		9ର୍ଥ ଅଧିକ୍ର
ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ੫਼	•	
	ਟਰੇਚਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	9200000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ	ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	580000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		3800000
ਖ) ਗਰੈਚੁਅਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇ	_	<u> </u>
	ਈ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	
ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾ		200000
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		320000
ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ		320000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮ	- "	320000
	ਜੋੜ ਫੰਡਜ:–	
੨੯ ਸਹਾਇਤਾ		
ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਆ		2000000
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ		
ੲ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀ		3000000
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾ		3000000
ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ (ਸ਼੍ਰੋ	·	9400000
• •	ਾਦਰ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ	
	ਆ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ	
_	ਨੇਆ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ	
ਘ) ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ	_	30000
	ਜੋੜ:-	੯ਪ੩੦੦੦੦
੩੦ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ		
ੳ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ -		200000
ਅ) ਸਮਾਨ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖ਼		
	ਹਾਲ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਇਮਾਰਤ ਹਾਕੀ ਅਕੈਡਮੀ)	9400000
ਸ) ਇਮਾਰਤ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ	ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਕੂਲ	900000
ਹ) ਖ਼ਰੀਦ ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ		
ਕ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		£300000
ਖ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ		ť 400000

ਜੋੜ:-ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-

२१०००००० २४२५०००००

੪੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭–੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

		c . x c
9	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	१०२१३८४
Ş	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ	9੯9੩0
3	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼	<u>૧</u> ૬૬૪૧
8	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	นนนนุลน
น	ਤੇਲ ਖ਼ਰਚ ਸਕੂਲ ਬੱਸਾਂ	૭ ૧૫ ૭ ૪
٤	ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ	9000

੪੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੌਵੀਂ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮−੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:−

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

		•
9	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	900000
Ş	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	2000000
3	ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ	£00000
8	ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ	900000

੪੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਨਾਢਾ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਚਕੂਲਾ (ਹਰਿਆਣਾ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

છ'હા	mineo		
9	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ		2੯400000
2	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		28000000
Э	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ		92600000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ		92000000
ч	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)		9000000
ξ	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ		3000000
2	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ		9400000
\vdash	ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		น£0000
ᡛ	ਸੁਦ ਬੈਂਕਾਂ		2400000
90	ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ		30000
99	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ		8200000
٩२	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ		900000
93	ਫੁਟਕਲ		90000
		ਜੋੜ :-	9É0000000

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ

੧ ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ ੨੭੫੦੦੦੦

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	t u	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
=====================================		2400000
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖ਼ਰਚ		92400000
੪ ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		20400000
ਪ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		£00000
੬ ਬਿਜਲੀ, ਰੌਸ਼ਨੀ		T400000
੭ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ		9300000
੮ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		940000
੯ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ		30000
੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ		90000
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ		60000
੧੨ ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		4828
੧੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ		900000
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		
g) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ		t00000
ਅ) ਜਿਉਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ, ਗਲੀ	ਚੇ ਆਦਿ	300000
ੲ) ਫੁਟਕਲ		440000
੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ		400000
੧੬ ਮੁਕੱਦਮੇ		40000
੧੭ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		220000
੧੮ ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ		440000
੧੯ ਜਨਰੇਟਰ ਡੀਜਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ		930000
੨੦ ੳ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ		200000
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ		220000
੨੧ ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ		880000
੨੨ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		90000
੨੩ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		900000
੨੪ ਖ਼ਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ		380000
	ਜੋੜ ਰੂਟੀਨ ਖ਼ਰਚ:-	t 4244828
੨੫ ਫੰਡਜ਼	-	
ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕ	ਮੇਟੀ	9七३३੭२੬३
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੂ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		92228482
ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ:		ર્દ૧૧૨૪૨૧
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:	ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	9800000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ		340000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		2200000
ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ	ਛੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਹੋ: ਕਮੇਟੀ)	8000000
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ		
ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ	ਪੀੜਤਾਂ	200000

ਗੁਰ	ਸਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ <i>ਟ</i>	र्स्ह	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
	ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		280000
	ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਰੁ		280000
		ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	8นน88นวิธ์
<u>م</u> د	ਸਹਾਇਤਾ	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼:-	939300000
75	ਰ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅ	vend	
	ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ		
	(ਹਰਿਆਣਾ)	A.OH W.Od.E W.OMS.	29000000
	ੲ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਯੂ	ਕਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਤਰਿਗਤ ਸਾਹਿਸ	2 (000000
	ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਹਾਕੀਵਿੰਗ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟ	-	
	ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਗੁ: ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਬੁੰਗਾ		
	ਕ) ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਾਲ		
	ਖ) ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾ ਦ		
	ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਗਰਲਜ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਕ	ਕਾਲਕਾ (ਹਰਿਆਣਾ <u>)</u>	
	=	ਜੋੜ:-	29000000
マク	ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ		
	ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		600000
	ਅ) ਸਮਾਨ ਦਫ਼ਤਰ		
	ੲ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ		2000000
	ਸ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ.ਕੈਮਰੇ		90000
	ਹ) ਇਮਾਰਤ ਕਾਰ ਪਾਰਕਿੰਗ		
	ਕ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਆਦਿ		2000000
	ਖ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ		3000000
		ਜੋੜ:-	2200000
		ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	95000000
	੪੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਰਿ	ਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਨਾਢਾ	ਸਾਹਿਬ ਪੰਚਕੁਲਾ
	(ਹਰਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ	ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹ	
			ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		9८६9२७३
2	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		१३६७४
3	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		8 દે યર્ટ
8	ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ		222940
น	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		クマロクゼ

8੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਨਾਢਾ ਸਾਹਿਬ ਪੰਚਕੂਲਾ (ਹਰਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮–੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

 ੧ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ
 ੧੫੦੦੦

 ੨ ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ
 ੩੦੦੦੦੦

 3
 ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ
 ੨੦੦੦੦੦

 8
 ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ(ਹਰਿਆਣਾ)
 ੫੦੦੦੦੦

੪੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ (ਬਠਿੰਡਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯ -੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ	ਆਮਦਨ	·	
9	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ		4t000000
Q	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		20000000
3	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ		५२०००००
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ		250000
ч	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)		2400000
ξ	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ		200000
2	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਆਦਿ		4400000
t	ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਥੜ੍ਹੇ ਆਦਿ		9900000
ť	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ		3500000
90	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		
	ੳ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ		200000
	ਅ) ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		92000000
	ੲ) ਠੇਕਾ ਬਾਗ (ਕਿੰਨੂ, ਅਮਰੂਦ ਆਦਿ)		9£00000
99	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ		8£00000
92	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ		20000
93	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ		930000
98	ਪਸ਼ੂ ਧੰਨ		30000
૧ય	<u>ਫ</u> ੁਟਕਲ		20000
		ਜੋੜ :-	934000000
	ਖ਼ਰਚ		
ਰੁਟੀ	ਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ		
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼		3£000000
2	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖ਼ਰਚ		2400000
3	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ		3400000
8	ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		9900000
ч	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		3000000
ξ	ਵਿਸੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ		800000
2	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ		9000000
t	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		
	ੳ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		840000
			0 10 0 0 0
	ਅ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ		20000
ぜ			

ਗੁਰ	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
99	 ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	930t2
, ,	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	20000
	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	ੳ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	t00000
	ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ– ਗਲੀਚੇ ਤੇ ਆਦਿ	чч0000
	E) ਫੁਟਕਲ	400000
98	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿਘਾਂ	400000
9ય	ਮੁਕੱਦਮੇਂ	300000
9ළු	ਵਰਦੀਆਂ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ	300000
92	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	200000
95	ਜਨਰੇਟਰ (ਡੀਜ਼ਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	੫੫ 0000
9੯	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
	ੳ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	940000
	ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	340000
20	ਖ਼ਰਚ ਨਿਵਾਸਾਂ	900000
29	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	4000
シ シ	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	90000
੨੩	ੳ) ਬੀਮਾ ਕੈਸ਼	90000
	ਅ) ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	960000
28	ਖ਼ਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	90000
วน	ਲਾਇਬਰੇਰੀ	94000
ર્ટ	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖ਼ਰਚ	
	ੳ) ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖ਼ਰਚ (ਡੀਜ਼ਲ, ਦਵਾਈਆਂ, ਖਾਦ ਆਦਿ)	90000
	ਅ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	
	ੲ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	
22	ਸਾਂਭ–ਸੰਭਾਲ ਬਾਗ	200000
2七	ਆਉ-ਭਗਤ (ਧਾਰਮਿਕ ਸਖ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ)	300000
੨੯	ਬੂਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	940000
30	ਪਸ਼ੂ ਧਨ	40000
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚ:-	ておんたさったっ
₹9	ਫੰਡਜ਼ -	
	ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	੧੫੨੨੮੪੫੯
	ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	૧૦૧૫૨૨૦૬
	ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍: ਕਮੇਟੀ	น02Éๆนฮ
	ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	T30000
	ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	220000
	ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	8£0000
	ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖ਼ਾਹ (ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)	300000
	ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ	22222
	ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	900000

ਗੁਰਚੁ	ਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	22000
) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	22000
₹) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	2É000
	ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	੩੫੩੧੬੯੧੮
32 7	ਹਾਇਤਾ	
€) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ	9£0000
γ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	3000000
Σ) ਸਹਾਇਤਾ ਲੋਕਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਨੂੰ	
7) ਸਹਾਇਤਾ ਜਾਇਦਾਦ	
	ਜੋੜ:–	850000
ខ្ល	ਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ	
() ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	900000
γ	ਂ) ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ	3200000
Σ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	900000
7) ਨਵੇਂ ਟਿਊਬਵੈਲ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	200000
2) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	200000
7) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	8000000
5) ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਸੰਦ ਖੇਤੀ	
	ਜੋੜ:–	9090000
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	934000000

੪੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ (ਬਠਿੰਡਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭–੨੦੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਤਨਖ਼ਾਹ 3872905 ਬੀਮਾ ਗੱਡੀਆਂ 39t90 ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ € 83代ク ੪ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ **£8804**£ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼ ੩੮੬੬੩ ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ 229484 ੭ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. 932599 ੮ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ર્દરર૦૫૧ ਬੀਮਾ ਮਲਾਜ਼ਮਾਂ 833329 ੧੦ ਖ਼ਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ 28282代

ਪo) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ (ਬਠਿੰਡਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮−੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

੧ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼

5000000

ਗੁਰ	ਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	900	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		940000
3	ਜਿਊਟਮੈਟ		900000
8	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		900000
ч	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ		200000
ξ	ਖ਼ਰਚ ਨਿਵਾਸ		900000
2	ਬੀਮਾ ਗੱਡੀਆਂ		60000
\vdash	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		33329
ť	ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਬਾਗ		20000
90	ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ		2400000
99	ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ		2000000

ਪ੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯–੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਭਾਗ	ਆਮਦਨ	
9	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	£8000000
Ş	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	32000000
Э	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	£ 400000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	££00000
ч	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	99400000
ξ	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	200000
2	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	3200000
t	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	440000
ť	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	
	ੳ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ	92000
	ਅ) ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨ	940000
90	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	300000
99	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	40000
92	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	96000
93	ਫੁਟਕਲ	940000
98	ਪਸ਼ੂ ਧੰਨ	20000
		_
		ਜੋੜ:- ੧੫੪੦੦੦੦੦
ਭਾਗ	ਖਰਚ	
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼	นซ์น๐๐๐๐
2	ਕੜਾਹਿ ਪਸ਼ਾਦਿ ਖ਼ਰਚ	9600000
3	ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ	92000000
8	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	2000000
ч	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	2000000
ξ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	940000
2	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ	4000000

मुख	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
	 ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	90000
بر	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰਾਂ	9000
90	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	240000
99	ਟੈਲੀਫੋਨ	20000
92	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	98324
93	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	20000
	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
98	ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ	200000
૧ય	ਜਿਉਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	90000
9٤	ੂ ਫੁਟਕਲ	300000
92	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	840000
95	ਮੁਕੱਦਮੇ [:]	20000
9 ੯	ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ	96000
20	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼	240000
29	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	340000
22	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	380000
રફ	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
	ੳ) ਮੁਰਮੰਤਾਂ ਸਮਾਨ	940000
	ਅ) ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਇਮਾਰਤ	20000
58	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	90009
วน	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	9200000
	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	É000
	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖ਼ਰਚ	60000
シケ	ਖ਼ਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ (ਦਵਾਈਆਂ ਆਦਿ)	20000
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖ਼ੁਰ	उत्त:- ११३१००३२४
੨੯	ਫੰਡਜ਼ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ	
	ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	95334732
	ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	90tt3224
	ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	યક8ર્દદેવરૂ
	ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	92£0000
	ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	330000
	ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	220000
	ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	นะ์0000
	ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	ਰਲੀਫ ਫੰਡ
	ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	340000
	ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	930000
	ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	930000
	ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼ :-	४० ईर्स्स्ट्रिय

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	902	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
---------------	-----	----------------

੩੦ **ਸਹਾਇਤਾ**

ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਸ਼ੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ

ਜੋੜ

३१ थुंनीगड ਖ਼ਰਚे

ੳ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ

200000

- ਅ) ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦੇ ਪਕਾਉਣ ਵਾਲੀ
- ੲ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ
- ਸ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ

ਜੋੜ:- ੨੦੦੦੦੦ ਕੱਲ ਜੋੜ:- ੧੫੪੦੦੦੦੦

ਪ੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭−੨੦੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

 ੧ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ
 ੩੦੪੦੦੦

 ੨ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ਼
 ੨੮੨੫੧੫੭

 ੩ ਸਮਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
 ੭੪੫੧੩

 ੪ ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ
 ੫੪੪੬੯੮

ਪ੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ 9800000 ਸੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ Q 800000 ਬਿਜਲੀ ਰੌਸ਼ਨੀ 300000 ਆਡਿਟ ਫੀਸ 22000 ਜਿਊਟ ਮੈਟ 394000 ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ 40000 ਜਨਰੇਟਰ ਤੇਲ 900000 ਮਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ₹ 20000 ਮੁਕੱਦਮੇਂ 920000 ੧੦ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ 9920000 ੧੧ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ 950000

ਪ੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, (ਕਪੂਰਥਲਾ) ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

9	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	t 4000000
Q	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	24000000
Э	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	26400000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	£300000
ч	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	É40000

ਗੁ	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ੧੦	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
<u>=</u>	 ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	300000
2	ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਆਦਿ	
	g) ਕਿਰਾਇਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ/ ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	£ 400000
	ਅ) ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਥੜ੍ਹੇ ਆਦਿ	830000
	ੲ) ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	900000
τ	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	
	ੳ) ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	800000
	ਅ) ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	820000
	ੲ) ਪਸ਼ੂ ਧੰਨ	
ᠸ	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	400000
90	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	30000
	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ (ਬੰਧਾਨ ਰਾਗੀਆਂ)	250000
	ਫੁਟਕਲ	90000
	ੂ ਜੋੜ	:- 922000000
ਭਾਰ	ਾ ਖ਼ਰ ਚ	
ਰੁਟੀ	ਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ	
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼	8000000
Q	ਖ਼ਰਚ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	
	ੳ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	2400000
	ਅ) ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖ਼ਰਚ	9900000
Э	ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ	
	ੳ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਲੰਗਰ	£200000
	ਅ) ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ	9400000
8	ਖ਼ਰਚ ਨਿਵਾਸ	
	ੳ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਨਿਵਾਸ	960000
	ਅ) ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ	340000
ч	ਖ਼ਰਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	2900000
ξ	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੫੫੦੦੦੦
2	ਵਿਸ਼ੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	200000
t	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ	9200000
ť	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ	
	ੳ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	200000
	ਅ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	90000
90	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	300000
99	ਟੈਲੀਫੋਨ	29000
92	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	99३३४
93	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	£0000
98	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	g) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ, ਪਤਾਸੇ ਆਦਿ	3300000
	ਅ) ਜਿਊਟ, ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ ਤੇ ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	200000

ჟ	ਾਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ੧ ੦੪	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
	 ੲ) ਫੁਟਕਲ	20000
૧ ૫	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	840000
96	ਮੁਕੱਦਮੇਂ	200000
	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼	300000
95	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਬੀਮਾ)	440000
	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	240000
20	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
	ੳ) ਸਮਾਨ ਮੁਰੰਮਤ	200000
	ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	t0000
29	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	90000
22	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	2300000
23	ਖ਼ਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ	940000
58	<u> </u> भेडीघाੜी	
	ੳ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ (ਦਵਾਈ, ਖਾਦ, ਡੀਜ਼ਲ, ਲੇਬਰ,	
	ਕਟਾਈ, ਵਢਾਈ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)	200000
	ਅ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	
วน	ਪਸ਼ੂ ਸ਼ੰਭਾਲ	30000
	ਜੋੜ:-	ଏଠମଣ୍ଟଠଶଶନ
ર્ટ્	ਫੰਡਜ਼	
	ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	962さませまま
	ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	9995522
	ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	યયર્੮8੬੧੧
	ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	920000
	ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	330000
	ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	£50000
	ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)	4000000
	ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	
	ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	900000
	ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	330000
	ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	330000
	ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	330000
	ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼ :-	85002655
マク	ਸਹਾਇਤਾ	
	ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	2000000
	ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ਼ ਵੱਲ੍ਹਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	
	ੲ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ	940000
	ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੰਗ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	
	ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,	
	ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	2400000
	ਜੋੜ:-	500000

ਗੁ	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	904	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
マセ	ਪੁੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ		
	ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		920000
	ਅ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ		
	ੲ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਤੇ ਕੋਟੇ	ਨ ਆਦਿ	200000
	ਸ) ਉਸਾਰੀ ਨਵੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਸੁ	ਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ,	
	ਕਮਰੇ ਅਖੰਡਪਾਠਾਂ ਵੇਈ ਘ	ਾਟ ਆਦਿ	
	ਹ) ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਅਰਾ ਧਰਮਸ	<u> </u>	
	ਕ) ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨ	ਗ਼ੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕਾਦੂਪੁਰ	
	ਖ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ		90000
	ਗ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	T	900000
	ਘ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ		9900000
	ਙ) ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ		
	ਚ) ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ਰੀਦ		
	ਛ) ਖ਼ਰੀਦ ਨਵਾਂ ਬਿਜਲੀ ਟਰਾਂਸ	_	_
		ਜੋੜ:-	3€00000
		ਕੁੱਲ ਜੋੜ	922000000
,		ਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ	-
	ਸਪਲਮਿੱਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ	s ੨੦੧੭–੨੦੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ :	
			ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਤਨਖ਼ਾਹ		388059
5	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ——		9282670
3	ਵਰਦੀਆਂ		25692
8	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ		24 t 92
น	ਬੀਮਾ 		€084 ੯ 0
ξ	ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਮਨ ਨੇਜ਼ ਤੋਜ਼ ਤੋਂ ਮਜ਼ਸ਼ ਤੋਂ ਜਿ	6	94t93
	•	ਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ	_
	HAWIN COL AHC H	ਾਲ ੨੦੧੮–੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜ	
0	भेक्टे महास्क्र		ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਖ਼ਰਚ ਲੰਗਰ		9±00000 3£00000
5	ਸ਼ਰਚ ਲਗਰ ਆਡਿਟ ਫੀਸ		
3	M1196 GIH		น£000

t00000

900000

940000

800000

200000

£00000

40000000

t900000

2200000

੪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ

੬ ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ

੮ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ

੯ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ.

੧੧ ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ਰੀਦ

੧੦ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ

੧੨ ਖ਼ਰੀਦ ਨਵਾਂ ਟਰਾਂਸਫਾਰਮਰ

੭ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ

ਪ ਜਿਉਟ ਮੈਟ

 ੧੩ ਖ਼ਰਚ ਕ:ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	
੧੪ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	₹00000
੧੫ ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	2800000

ਪ੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯−੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

	वाट मेल २० (८-२० ७० ।लव मतुमच पूरत वा	5° н°С° 0.=
ਭਾਰ	ਗ ਆਮਦਨ	
9	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	84000000
2	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	9500000
3	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	t000000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	93000000
ч	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	t900000
٤	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	9300000
2	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਆਦਿ	té0000
\vdash	ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਥੜ੍ਹੇ ਆਦਿ	9800000
۴	ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	9400000
90	ਸੁਦ ਬੈਂਕਾਂ	9£0000
99	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	30000
92	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	9900000
93	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	900000
98	ਫੁਟਕਲ	90000
	ਜੋੜ :-	90400000
ਭਾਰ	ਗ ਖ਼ਰਚ	
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼	34000000
Q	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖ਼ਰਚ	<i>?</i> t00000
Э	ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ	9000000
8	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖ਼ਰਚ	\$000000
ч	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	9400000
٤	ਵਿਸ਼ੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ	90000
2	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ	4200000
∀	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ	
	ੳ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	20000
	ਅ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	90000
ᠸ	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	200000
90	ਟੈਲੀਫੋਨ	24000
99	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	203੯३
92	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	900000
93	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	ੳ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	3900000
	ਅ) ਜਿਉਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ– ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	
	_	

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	902	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
ੲ) ਫੁਟਕਲ		300000
੧੪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ		8£0000
੧੫ ਮੁਕੱਦਮੇ [:]		£0000
੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		240000
੧੭ ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ		840000
੧੮ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)		É 40000
੧੯ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ		200000
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ		240000
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		4000
੨੨ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		900000
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚ:-	クク をせつませま
੨੩ ਫੰਡਜ਼		
ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ		90੯੩੪੮੦੩
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		クマセゼセをゼ
ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		રૂદે 88 ઈરૂપ
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮ	ਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	200000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕ	ਮੇਟੀ	220000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		300000
ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ:ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋ	•	3300000
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		200000
ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		£0000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ:	ਕਮੇਟੀ	£0000
	ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:–	२ ੬੮੧੯੬० <i>੭</i>
੨੪ ਸਹਾਇਤਾ		
₿)		
	ਜੋੜ:-	0
੨੫ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ		
ੳ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		240000
ਅ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ		40000
ੲ) ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਮਾਨ		
ਸ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ		200000
ਹ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ		
ਕ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ		
	ਜੋੜ:-	400000
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	90400000

ਪ੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭–੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

9	ਤਨਖ਼ਾਹ	990877
Q	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	ય૧੪੬੪੭
3	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	マク て の 0
8	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	4980 22

ਪ੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ, ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ੧ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼ ੧੫੦੦੦੦ ੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ੫੦੦੦੦ ੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ ੫੦੦੦੦ ੪ ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ ੧੫੦੦੦ ੫ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ੨੦੦੦੦

੬੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ, ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯−੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:−

ਭਾਗ	ਆਮਦਨ		
9	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ		83800000
Q	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		94000000
3	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ		2200000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ		2200000
ч	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)		4800000
٤	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ		940000
2	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ		800000
∀	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		
	ੳ) ਠੇਕਾ ਕੰਟੀਨ		500000
	ਅ) ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨ		840000
	ੲ) ਕਿਰਾਇਆ ਆਰਜ਼ੀ ਦੁਕਾਨਾਂ		2000000
ť	ਸੁਦ ਬੈਂਕਾਂ		440000
90	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਿਤ ਲਿਟੇਰਚਰ		80000
99	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ		900000
93	ਫੁਟਕਲ		90000
		ਜੋੜ :-	té400000

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ

१ उतथार मटाइ १२४००००

 ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖ਼ਰਚ		£800000
ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ		4900000
ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		9t£00000
ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		
ਸਲ ਗੁਰਪੁਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਧਾਰ	tha maari	9900000 200000
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ	שווע מיסטיבי	
ਅਮ੍ਰਿਤ ਸਚਾਰ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਰੌਸ਼ਨੀ		40000
		чч00000
ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		4000C
ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ		90000
		900000
ਟੈਲੀਫੋਨ —— : ——		24000
ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		ี
ਆਡਿਟ ਫੀਸ		90000
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		
ੳ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ ਹਵਾਲੇ		800000
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀ	ਸ਼ਿੱਚ ਆਦਿ	9£0000
ੲ) ਫੁਟਕਲ		£00000
ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ		840000
ਮੁਕੱਦਮੇਂ		90000
ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼	_	920000
ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਤੇ ਡੀਜ਼ਲ	5 ਆਦਿ)	ર્દય૦૦૦૦
ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)		ર્દય૦૦૦૦
ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		200000
ਮੁਰੰਮਤਾਂ		
ੳ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ		40000
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ		240000
ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ		930006
ਖ਼ਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ		200000
ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ		
ਪਾਰਕਾਂ		40000
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚ:-	€ว੩น੮੨น੩
ਫੰਡਜ਼ 		
ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕ	ਨਮੇਟੀ	せんと
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	ो	£83 <i>2</i> 28t
ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ:	ਕਮੇਟੀ	ま つりてもつい
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:	ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍: ਕਮੇਟੀ	200000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ	j: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	220000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		400000
ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ	vn • .5 5 0.	9200000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	990	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
 ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	÷	400000
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		9£0000
ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		900000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:	ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	900000
	ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	२३२੯१ <i>ว</i> ४ <i>७</i>
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼:-	t ué40000
੨੮ ਸਹਾਇਤਾ		
ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅ	ਦਾਰੇ	
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼	ਜਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ,	
ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	·	५००००
	ਜੋੜ:-	400000
੨੯ ਪੁੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ		
ੳ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		340000
ਅ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ		
	ਜੋਤ:-	340000
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	té40000

੬੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ, ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭−੨੦੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

 ੧ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਰੌਸ਼ਨੀ
 ੯੨੪੭੬

 ੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ
 ਪ੩੩

 ੩ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ
 ੧੨੯੫੦

 ੪ ਜਨਰੇਟਰ ਖ਼ਰਚ
 ੪੫੧੬੪

 ੫ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ
 ੧੬੩੭੦੧

੬੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ, ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮−੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

 ੧ ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ
 ੩੦੦੦੦੦

 ੨ ਨਿਵਾਸ
 ੨੫੦੦੦

(2) Jun 72 12 June 76 may 64 m

੬੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਰਾਮਦਾਸ, (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

 ੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ
 ੨੯੪੦੦੦੦

 ੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ
 ੫੫੦੦੦੦

ਗੁ	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	999	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
3	 ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ		9000000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ		2480000
น	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)		9200000
ج ا	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ		20000
2	ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ/ਦੁਕਾਨਾਂ ਆਦਿ		950000
τ	ਲੀਜ ਮਨੀ ਸਕੁਲ/ਹਸਪਤਾਲ		20200
بخ	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ (ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ)		940000
90	ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		2200000
99	ਬਕਾਇਆ ਠੇਕਾ		(,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,
	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ		220000
	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ		9500
98	ਪਸ਼ੁ ਧੰਨ		20000
	ਛੁਟਕਲ ਛੁਟਕਲ		40000
		ਜੋੜ :-	T400000
ਭਾਰ	ਾ ਖ਼ਰਚ		
ਰੁਟੀ	ਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ		
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼		2£200000
Q	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖ਼ਰਚ		950000
Э	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖ਼ਰਚ		9300000
8	ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		9000000
ч	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		00000EP
ξ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ		90000
2	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ		3200000
\vdash	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		930000
ť	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ		9000
90	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ		9£0000
99	ਟੈਲੀਫੋਨ		9000
٩२	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		นว8੮
93	ਆਡਿਟ ਫੀਸ		90000
98	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		
	ੳ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ		250000
	ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ		220000
	ੲ) ਫੁਟਕਲ		840000
૧ય	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ		840000
٩ ٤	ਮੁਕੱਦਮੇ [:]		800000
	ਮਾਮਲਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		4000
	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		956000
	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀ ਤੇਲ ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ		440000
	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)		440000
29	ਮੁਰੰਮਤਾਂ		

ੳ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ		90000
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ		220000
੨੨ ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ		920000
੨੩ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		4000
੨੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		900000
੨੫ ਲਾਇਬਰੇਰੀ		t000
੨੬ ਪਸ਼ੂ ਧੰਨ		t0000
੨੭ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ		20000
੨੮ ਖ਼ਰਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ		
ੳ) ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ		É 4000
ਅ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ		300000
ੲ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ		20000
ਸ) ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		90000
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	き ੭ਪ੬੭੨੪੮
੨੯ ਫੰਡਜ਼		
ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ		てならまつ
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		420245
ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੰ		੨੮੫੩੭੯ :
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋ	· ·	240000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ:	ਕਮੇਟੀ	290000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		90000
ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਮ	ਆਂ ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ	250000
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹ		
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		93000
ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		90000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:	ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	
	ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	૨૧૦૧૨ <i>੭</i> ૫૨
੩੦ ਸਹਾਇਤਾ		
ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾ	ਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ	
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿ	ਹਬ ਪਬਲਿਕ ਸੀ:ਸੈ:ਸਕੂਲ)	
	ਜੋੜ:-	
੩੧ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ		
ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		220000
ਅ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ		
ੲ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਵਿ	ਹ	200000
ਸ) ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ		
ਹ) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰਡ		
ਕ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ		
	ਜੋੜ:-	820000
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	<i>t</i> £000000

ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ

Q

ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ

੬੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਰਾਮਦਾਸ, (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ 9592509 920੯

ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ 3 94092 ਬੀਮਾ २२२६१੯ ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ २८95554

੬੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਰਾਮਦਾਸ, (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮-੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

9 ਤਨਖ਼ਾਹ 3000000 Q ਆਡਿਟ ਫੀਸ 40000 ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀ ₹ 900000 ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ 900000

੬੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅੱਠਵੀਂ (ਅੰਬਾਲਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ 8000000 ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ 9500000 ਭੇਟਾ ਸੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ £60000 ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ

t000000 ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ) 8400000 ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ 9000000 ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ 920000 t ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ **É**40000

ਜਾਇਦਾਦ ᡛ ੧੦ ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ **É**40000 ੧੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ 9200000 ੧੨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ 30000 ੧੩ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ ਰਾਗੀਆਂ 940000 ੧੪ ਫਟਕਲ 40000 ਜੋੜ :-£0000000

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ

ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼ 98000000 ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖ਼ਰਚ 2200000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	998	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019
 ੩ ਖ਼ਰਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ		2000000
੪ ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		93800000
ਪ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		9280000
É ਵਿਸ਼ੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮ	ਾਰਚ	200000
੭ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ		3300000
੮ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		20000
੯ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ		20000
੧੦ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ		200000
੧੧ ਟੈਲੀਫੋਨ		84000
੧੨ ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		£002
੧੩ ਆਡਿਟ ਫੀਸ		900000
੧੪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		
ੳ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ		340000
ਅ) ਜਿਊਟ–ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ– ਗਲੀਚੇ ਅ	ਆਦਿ	300000
ੲ) ਫੁਟਕਲ		990000
੧੫ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ		440000
੧੬ ਮੁਕੱਦਮੇ		40000
ੇ ਹ ੧੭ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		920000
੧੮ ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)		840000
੧੯ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)		t00000
੨੦ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ		900000
੨੧ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾ ਂ		400000
੨੨ ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ		200000
੨੩ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		90000
੨੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		чч0000
੨੫ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ		
	ਜੋੜ ਰੂਟੀਨ ਖ਼ਰਚ:-	य 9८£१०० <i>०</i>
੨੬ ਫੰਡਜ਼		
ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ		੯ 9888੯੬
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		દં૦੯૬ંરૂ
ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	गे	308 t 9ÉÉ
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ	ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	400000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ:	: ਕਮੇਟੀ	90000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		યર્દ0000
ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀ	ਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ ਸਹਾਇਤਾ)	9400000
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੂ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰ	ਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	
ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ		900000
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੌਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		20000
ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		20000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:	ਪੁ: ਕਮੇਟੀ	20000
	ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:-	2933七代代3

9,09	,	994	110 (1101) 2013)
22 H	 ਮਹਾਇਤਾ		
€	ਤੇ) ਸਹਾਇਤਾ	ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ	9000000
n	ਮ) ਸਹਾਇਤਾ	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ)	
8	ਦ) ਸਹਾਇਤਾ	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਭਵਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ	9200000
F	ਜ) ਸਹਾਇਤਾ [ਂ]	ਸਿੰਘ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ	
่อ	ਹ) ਸਹਾਇਤਾ	ਕਾਲਜ	
		ਜੋੜ:–	9920000
રુષ્ટ્ર યુ	੍ਵੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ		
	ਤੇ) ਸਮਾਨ ਜਨ		9200000
	и) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	ਰਾਟਾ ੭੦੯	940000
	ਟ) ਨਵਾਂ ਬੋਰ		
	*	ਾਰਤ (ਕਾਰ ਪਾਰਕਿੰਗ)	
		ਿਜਮੀਨ/ਜਾਇਦਾਦ	200000
	x) ਨਵਾਂ ਏਅਰ		
	a) ਸੈਂਟਰਲ ਏ. -		
	॥) ਨਵਾਂ ਜਨਰੇ		
	ਪ) ਸਟੀਮ ਕੁਰਿ		940000
	a) ਰੀਜ਼ਰਵ ਫੰ		
₹	ਭ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰ	ਦੁ ਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫੰਡ	9200000
		ਜੋੜ:-	นะ์๐๐๐๐
		ਕੁੱਲ ਜੋੜ:−	£0000000

੬੭) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅੱਠਵੀਂ (ਅੰਬਾਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭−੨੦੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

 ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

 9 ਖ਼ਰਚ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ
 99820€

 2 ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ
 29€220

 3 ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼
 20330

 8 ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ
 99902

 4 ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ
 2000000

 5 ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ
 9000000

 7 ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ
 4000000

੬੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅੱਠਵੀਂ (ਅੰਬਾਲਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮−੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

		ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਖ਼ਰਚ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	000000
Q	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	£00000
3	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਮੁਰੰਮਤ)	200000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ	£00000

ਪ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ੬ ਸੈਂਟਰਲ ਏ.ਸੀ.

400000 900000

੬੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਲੰਬੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸੱਤਵੀਂ ਮੋਹਾਲੀ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯−੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈੈ:−

	०० ।तम मातुरा ७ मूटत	415 116 6.
ਭਾਰ	ਾ ਆਮਦਨ	
9	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	22000000
2	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	2400000
3	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	850000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	५३०००००
ч	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	350000
٤	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	80000
2	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	60000
abla	ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	3300000
ť	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	3000000
90	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	24000
99	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	920000
92	ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	2400000
93	ਫੁਟਕਲ	94000
	ਜੋੜ :-	य <i>2</i> £00000
ਭਾਰ	਼ ਖ਼ਰਚ	
ਰੁਟੀ	ਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ	
9	ਤਨਖ਼ਾਹਾਂ	9400000
Q	ਕੜਾਹਿ ਪਸ਼ਾਦਿ ਖ਼ਰਚ	3000000
3	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	3300000
8	ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ	9920000
ч	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	200000
٤	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ	8200000
2	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	40000
t	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	92000
۴	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	20000
90	ਟੈਲੀਫੋਨ	20000
99	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	र्ट २३र्ट
92	ਆਡਿਟ ਫ਼ੀਸ	40000
93	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
	ੳ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	240000
	ਅ) ਜਿਉਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ	90000
	ੲ) ਫੁਟਕਲ	800000
98	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	240000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	992	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
 ੧੫ ਮੁੱਕਦਮੇ ਂ		 40000
੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		t0000
੧੭ ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ	ਆਦਿ)	330000
੧੮ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)		820000
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ		
g) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ		900000
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ		40000
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ		230000
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		4000
੨੨ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		800000
੨੩ ਪਾਰਕਾਂ ਫੁੱਲ ਬੂਟੇ ਆਦਿ		t 4000
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	ชว ๆ น੮੨੩੬
੨੪ ਫੰਡਜ਼		
ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ		を 920七七2
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇ		8000400
ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ		2080248
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ	::ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ	330000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ	ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	900000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		40000
ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੰ	_	૧૬૫૦૦૦૦
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੰ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸ		
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ	Ů	40000
ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਰ	ਨ ਮੇਟੀ	30000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਕ	ਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	30000
	ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼ :-	988८92€8
੨੫ ਸਹਾਇਤਾ		
ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤੇ ਵਿੱੱ	ਦਅਕ ਅਦਾਰੇ	400000
	ਜੋੜ:-	400000
੨੬ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ		
ੳ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		350000
ਅ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ ਮ	ਆਦਿ	900000
ੲ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫ	ਤੋਂ ਡ	
ਸ) ਖ਼ਰੀਦ ਜਮੀਨ ਜਾਇਦਾਦ		
	ਜੋੜ:-	850000

੭੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਲੰਬੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸੱਤਵੀਂ ਮੋਹਾਲੀ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭−੨੦੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:−

		ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	959453
Ş	ਫੁਟਕਲ	₹ 9€€
3	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	80240
8	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	9 ੯ ੮੧੨
ч	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	૧૨૧૬૬
٤	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	825230
2	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	248400
abla	ਤਨਖ਼ਾਹ	9502599
ť	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	9 ੬ ੬੯੮
90	ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ	せののをて

29) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਲੰਬੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸੱਤਵੀਂ ਮੋਹਾਲੀ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮–੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

> ੭੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ,ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯−੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

40000

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

ਜਨਰੇਟਰ

9	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ		32£00000
Q	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		94900000
3	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ		2500000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ		3200000
ч	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)		4300000
٤	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ		2800000
2	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ		3300000
∀	ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		5000000
ť	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ		920000
90	ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ		80000
99	ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ		300000
92	ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ		20000
93	ਫੁਟਕਲ		20000
		ਜੋੜ :-	\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\\

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	994	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
ਭਾਗ ਖਰਚ		
੧ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼		2520000
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖ਼ਰਚ		£300000
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਖ਼ਰਚ		੫੩੦੦੦੦
੪ ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		9040000
ਪ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		9240000
੬ ਵਿਸ਼ੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤ	ਤਨਾ ਮਾਰਚ	ÉÉ000
੭ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ		8200000
੮ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		980000
੯ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ		920000
੧੦ ਟੈਲੀਫੋਨ		24000
੧੧ ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		ਪ੯ ੭੩
੧੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ		40000
੧੩ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		
ੳ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ, ਪਤਾਸੇ ਆ	ਾਦਿ	200000
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ– ਗੁ	ਲੀਚੇ ਆਦਿ	220000
ੲ) ਫੁਟਕਲ		240000
੧੪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ		840000
੧੫ ਮੁਕੱਦਮੇ		20000
੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		930000
੧੭ ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਪ	ਆਦਿ)	800000
੧੮ ਜਨਰੇਟਰ (ਖ਼ਰਚ ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ	3)	240000
੧੯ ਮੁਰੰਮਤਾਂ		
ੳ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ		90000
ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ		300000
੨੦ ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ		940000
੨੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		4000
੨੨ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		200000
੨੩ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਿਤ ਲਿਟਰੇਚਰ		94000
੨੪ ਲਾਇਬਰੇਰੀ		20000
੨੫ ਖ਼ਰਚ ਜਾਇਦਾਦ		240000
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚ:-	੬ ੧੨੯੬੯੭੩
੨੬ ਫੰਡਜ਼		
ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹ		t 90949 3
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟ		4809004
ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ:		2200404
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:		400000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਰ	ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	940000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		90000
ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ	ਂ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)	2800000

920	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
	920

ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ

ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ 900000

ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ

ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ

ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:- ੧੯੪੫੩੦੨੭

੨੭ ਸਹਾਇਤਾ

ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)

ਜੋੜ:- ੦

२८ थुंनीगड ਖ਼ਰਚੇ

ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ ੨੫੦੦੦੦

ਅ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ

ੲ) ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਲਾਈਆਣਾ ਸਾਹਿਬ

ਸ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ ਬਲੈਰੋ ਕੈਂਪਰ

ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ

ਜੋੜ:- ੨੫੦੦੦੦ ਕੱਲ ਜੋੜ:- ੮੧੦੦੦੦੦

9354

੭੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭−੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ રર્પદંય૦૫੪ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 3€8£00 ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ นูลวะป ਖ਼ਰਚ ਲੰਗਰ २*ว*£tuu 8 ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ 29023 ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਰੌਸ਼ਨੀ **9**3842だ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ 98t3

੭੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮−੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

		਼ ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼	900000
Q	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	200000
₹	ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	400000
8	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	30000
ч	ਫੁਟਕਲ	40000
Ę	ਵਰਦੀਆਂ	930000
2	ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ	20000
\vdash	ਖ਼ਰਚ ਨਿਵਾਸ	80000

ぜ	 ਖ਼ਰਚ ਜਾਇਦਾਦ	900000
90	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	320000
99	ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਗੁ:ਭਲਾਈਆਣਾ ਸਾਹਿਬ	8 ੯ ੫०००

੭੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਧਮਤਾਨ ਸਾਹਿਬ (ਜੀਂਦ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯−੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ	ਆਮਦਨ		
9	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ		92000000
2	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ		8400000
3	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ		2200000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ		9340000
ч	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)		3200000
٤	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ		80000
2	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ		200000
t	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		
	ੳ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ		85800000
	ਅ) ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		8400000
t)	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ		2000000
	ਫੁਟਕਲ		90000
99	ਪਸ਼ੂ ਧੰਨ		500000
		ਜੋੜ:–	23400000
	ਖ਼ਰਚ		
ਰੁਟੀ	ਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ		
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਦਫ਼ਤਰ		92000000
2	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖ਼ਰਚ		960000
3	ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		££00000
8	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ		
ч			9440000
	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੂਰਬ		9440000 390000
Ę	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੂਰਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ		
	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੂਰਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ		390000
ξ	ਮੌਲੇ ਗੁਰਪੂਰਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ੳ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		00000P 00000P 000000P 00000CP
ؤ 2 ح	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੂਰਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ		0000P\$ 00000P 000000P
é ク せ	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੂਰਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ੳ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫ਼ਤਰ		390000 900000 900000 90000
É ク せ せ	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੂਰਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ੳ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫ਼ਤਰ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ		0000P\$ 00000P 0000CP 0000CP
É ク せ せ	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੂਰਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ੳ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫ਼ਤਰ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ ਟੈਲੀਫੋਨ		\$90000 000000 000000 90000 00000 00000
É ク せ 90 99 92	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੂਰਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ੳ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫ਼ਤਰ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ ਟੈਲੀਫੋਨ ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		0000P\$ 00000P 0000CP 0000CP
É ク せ 99 92 93	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੂਰਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ੳ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫ਼ਤਰ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ ਟੈਲੀਫੋਨ ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ ਆਡਿਟ ਫੀਸ		\$90000 000000 000000 90000 00000 00000
É ク せ 99 92 93	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੂਰਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ੳ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅ) ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫ਼ਤਰ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ ਟੈਲੀਫੋਨ ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		390000 900000 900000 90000 90000 20000 20000

ਗੁਰ	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ <i>ਟ</i>	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
	 ਅ) ਜਿਉਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ– ਗਲੀਚੇ	980000
	ੲ) ਫੁਟਕਲ	440000
૧ ૫	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	840000
96	ਮੁਕੱਦਮੇਂ	40000
	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼	920000
95	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	£00000
٩ ੯	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)	920000
	ਮੁਰੰਮਤਾਂ	
	ੳ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	930000
	ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ	200000
29	ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ	940000
22	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ	90000
23	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	200000
	ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	
	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖ਼ਰਚ	
	ੳ) ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ (ਡੀਜ਼ਲ, ਦਵਾਈਆਂ, ਖਾਦਾਂ, ਕਟਾਈ,	
	ਵਢਾਈ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਆਦਿ)	98400000
	ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ (ਖੇਤੀਬਾੜੀ)	400000
	ੲ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	3200000
	ਸ) ਮਾਮਲਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	É 4000
ર્ટ	ਪਸ਼ੁ ਧੰਨ	900000
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	8202代代をて
マク	ਫੰਡਜ਼	
	ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ	202009É
	ਅ) ਦਸਵੰਧ	8293388
	ੲ) ਵਿੱਦਿਆ ਫੰਡ	234ÉÉ22
	ਸ) ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ	430000
	ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ	920000
	ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ	200000
	ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ: ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)	960000
	ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ	
	ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ	900000
	ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ	90000
	ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ	940000
	ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਫੰਡ	940000
	ਜੋੜ ਫੰਡਜ:-	んちちちゅう
	ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ ਦਾ ਜੋੜ:-	୧୫२५०००
マセ	ਸਹਾਇਤਾ	
	ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ	
	ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ	4000000

ੲ) ਸਹਾਇਤਾ ਸੀ ਗਰ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯਨੀਵਰਸਿਟੀ										
	∇T	11 11 (1 7 7	- 11	717	ਜੰਜ	$\frac{1}{1}$		ᠻᠮ	111) -	_ ()

- ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨਿਵਾਸ
- ਹ) ਸਹਾਇਤਾ ਪੱਟੇਦਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਪਿੰਡ ਕੁੱਪੀਆਂ
- ਕ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਕੇਸ ਪਿੰਡ ਖੰਨਾ ਚੁਮਾਰਾ
- ਖ) ਸਹਾਇਤਾ ਸਵ: ਆਰਜੀ ਮਲਾਜ਼ਮ ਖੇਤੀਬਾੜੀ

ਪ) ਸਹਾਵਿਤਾ ਸਵ. ਆਪਸ਼। ਸੁਲਾਜ਼ਸ ਖਤਾਬਾਵਾ ਬ	
ਜੋੜ:-	400000
੨੯ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ	
ੳ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	800000
ਅ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ	900000
ੲ) ਇਮਾਰਤ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਧਮਤਾਨ ਸਾਹਿਬ	
ਸ) ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਨਵਾਂ ਸਮਾਨ ਖੇਤੀ	800000
ਹ) ਨਵੇਂ ਟਿਊਬਵੈਲ, ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ	t 40000
ਕ) ਨਵਾਂ ਜਨਰੇਟਰ ੨੫੦ ਕੇ.ਵੀ. ਪੈਨਲ ਸਮੇਤ	400000
ਖ) ਤਰੱਕੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	9000000
ਗ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	900000
ਜੋੜ:-	8240000
ਕੁੱਲ ਜੋੜ:-	<i>ว</i> ੩੫੦੦੦੦

੭੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਧਮਤਾਨ ਸਾਹਿਬ (ਜੀਂਦ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭−੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

		ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ
9	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ	੨੮੯੫ 0
Ş	ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ	938380
Э	ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ	3ť4000
8	ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ	920000
ч	ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ	984000
٤	ਸਹਾਇਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ	824000
2	ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ	920000
∀	ਭਾਈਚਾਰਕ ਫੰਡ	920000
ť	ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	200000
90	ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੋਠੇ	て8だだて
99	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	૧૬૧૫૧૨
٩२	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ	99885
93	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼	9498082

22) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਧਮਤਾਨ ਸਾਹਿਬ (ਜੀਂਦ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮−੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਰੌਸ਼ਨੀ 920000 ਆਡਿਟ ਫੀਸ 80000

ਗੁ	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	928	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
3	ਫੁਟਕਲ		
8	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ		900000
ч	ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ	ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ(ਹਰਿਆਣਾ)	500000

੭੮) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ ਪਿੰਡ ਕਟਾਣਾ ਸਾਹਿਬ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯-੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਹਠ ਲਿਖ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਾਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹ:-	
ਅਾਮਦਨ	
ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	28400000
ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	94000000
ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	9É40000
ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	£200000
ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	200000
ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	90000
ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	250000
ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	200000
ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	330000
ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ	80000
ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	£0000
ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ	£0000
ਫੁਟਕਲ	90000
ਜੋੜ :-	£2000000
ਂ ਖ਼ਰਚ	
ਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ	
ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼	9300000
ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖ਼ਰਚ	4000000
ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	99800000
ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ	9020000
ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	500000
_	900000
ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ	2500000
ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ	60000
	90000
	930000
ਟੈਲੀਫੋਨ	30000
ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	208t
ਆਡਿਟ ਫੀਸ	40000
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ	
ੳ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ	840000
ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ	900000
	ਗਤ ਗੋਲਕਾਂ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ ਕਿਗਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਟਰੇਚਰ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ ਫੁਟਕਲ ਜੋੜ :- ਬਰਚ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖ਼ਰਚ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ ਟੈਲੀਫੋਨ ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ ਆਫ਼ਿਟ ਫੀਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ

ੲ) ਫੁਟਕਲ		340000
ਪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ		840000
੬ ਮੁੱਕਦੂਮੇ ਂ		90000
੭ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		920000
੮ ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ		440000
੯ ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)		440000
੦ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ		240000
੧ ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ		200000
੨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ		920000
੩ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		4000
੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		200000
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ:-	82042084
ਪ ਫੰਡਜ਼		
ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇ -	ाटी	き89七七 クを
ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		822代392
ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਫ		૨૧ ੩੯੬૫੯
ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰ	- 1	400000
ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:	ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	200000
ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		tt0000
ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ:ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱ	ਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ)	9400000
ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਰੁ	ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ	
ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੰ	ੀੜ੍ਹਤਾ ਂ	
ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		930000
ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟ	टी	930000
ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ	ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ	930000
	ਜੋੜ ਫੰਡਜ:–	୧੬੩୦୬୯ଧ୍ୟ
	ਜੋੜ ਰੋਟੀਨ ਖ਼ਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼:-	€3800000
੬ ਸਹਾਇਤਾ		
ਰ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ । ਫ	ਅਦਾਰੇ ਸ਼ੋਪਣੀ ਕਪੇਟੀ	\$00000
ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਮੈਂ		200000
ੲ) ਸਹਾਇਤਾ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੰਗ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ		
ਸ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ		900000
א) אַסיוּכּב. אָו שָּׁהַ שָּׁל אַיוּסִים	ਜੋੜ:-	900000 960000
ਨ ਮੰਜੀਕਾਰ ਮ ਤਰੇ	п⊋.−	4600000
੭ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ ੳ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ		200000
		200000
ਅ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ੲ) ਰੀਜ਼ਵਰ ਫੰਡ		200000
। । ਗੁਹੂਟਰ ਟੂਟੋ		

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	926	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
---------------	-----	----------------

ਹ) ਨਵਾਂ ਜਨਰੇਟਰ ੨੫੦ ਕੇ.ਵੀ.ਏ.

950000

ਜੋੜ:- ੨੦੦੦੦੦ ਕੁੱਲ ਜੋੜ:- ੬੭੦੦੦੦੦

੭੯) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ ਪਿੰਡ ਕਟਾਣਾ ਸਾਹਿਬ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭–੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

		स्य यूर्-तिवा सा लग्न
9	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	338800
Q	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	840 स्य
3	ਫੁਟਕਲ	੩੮੨੭੬
8	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	ク ただ40
ч	ਤਨਖ਼ਾਹ	ช ว น੯88
ξ	ਵਰਦੀਆਂ	£0280
2	ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ	七 ク99É
t	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੯੧੦੫੩
ᡛ	ਦਸਵੰਧ	400000

੮੦) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ ਪਿੰਡ ਕਟਾਣਾ ਸਾਹਿਬ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮ –੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

		•
9	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	200000
Q	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	940000
3	ਫੁਟਕਲ	40000
8	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ	20000
ч	ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ	920000
Ę	ਖ਼ਰਚ ਨਿਵਾਸ	30000

੮੧) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਸਰਾਏ ਲਸ਼ਕਰੀ ਕੋਟਾਂ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯–੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

9	ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ	2500000
Q	ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	É 400000
Э	ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ	9000000
8	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	8000000
ч	ਚੜ੍ਹਤ ਜਿਨਸ (ਲੰਗਰ)	200000
ξ	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ	900000
2	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ	930000
∀	ਆਮਦਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ	
	ੳ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ	9400000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	922	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019
 ਅ) ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ		
੯ ਪਸ਼ੁ ਧਨ		930000
੧੦ ਸੁਦ ਬੈਂਕਾਂ		240000
੧੧ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਿਤ ਲਿਟਰੇਚਰ		30000
੧੨ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ		£00000
੧੩ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ		900000
੧੪ ਫੁਟਕਲ		20000
	ਜੋੜ :-	£000000
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ		
ਰੂਟੀਨ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ		
੧ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼		92000000
੨ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖ਼ਰਚ		2,00000
੩ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਖ਼ਰਚ		2900000
੪ ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		9090000
ਪ ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		£00000
੬ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ		2000000
੭ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		44000
੮ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ		90000
੯ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ		24000
੧੦ ਟੈਲੀਫੋਨ		30000
੧੧ ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		੯ ੧੨੨
੧੨ ਆਡਿਟ ਫੀਸ		40000
੧੩ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		
g) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ		900000
ਅ) ਜਿਉਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀ	ੀਚੇ ਤੇ ਆਦਿ	900000
ੲ) ਫੁਟਕਲ		400000
੧੪ ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ		840000
੧੫ ਮੁੱਕਦਮੇਂ		40000
੧੬ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		200000
੧੭ ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ ਤੇਲ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ, ਬੀਮ	ਜ ਆਦਿ	340000
੧੮ ਜਨਰੇਟਰ ਤੇਲ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ		400000
੧੯ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ		94000
੨੦ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ		40000
੨੧ ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ		900000
੨੨ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		4000
੨੩ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ		900000
੨੪ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		£00000
੨੫ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ		94000
੨੬ ਖ਼ਰਚ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ		
੨੭ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਿਤ ਲਿਟਰੇਚਰ		90000

गुर	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ <i>ਟ</i> ੧੨੮	•	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
	ਪਸ਼ੂਧੰਨ		800000
੨੯	ਖ਼ਰਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ		
	ੳ) ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ ਖ਼ਰਚ (ਡੀਜ਼ਲ, ਖਾਦਾਂ, ਦਵਾਈਆਂ, ਕਰ	ਾਈ, ਵਢਾਈ ਆਦਿ)	3200000
	ਅ) ਤਨਖ਼ਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ (ਲੇਬਰ ਆਦਿ)		9£00000
	ੲ) ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ		940000
₹೦	ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਰ -	 	200000
⊋ 9	ਜੜ ਨੂੰ ਫੰਡਜ਼	ਹੁਟੀਨ ਖਰਚ:−	ય૦૬૫੯૧૨૨
~ (ਉ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ		2960835
	ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		8223£2£
	ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		マミナ <u>く</u> こし マミナミナリミ
	ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ:ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਰ	्र स्रोटी	800000
	ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		940000
	ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		50000
	ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨਖ਼ਾਹ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ: ਕਮੇਟੀ)		9200000
	ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੂ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੋ	3	
	ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ		
	ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		940000
	ਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		90000
	ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		90000
	ਜੋੜ ਫ	ਫ਼ਿਤਜ਼:–	੧੬੯੮੦੮੭੮
	ਜੋੜ ਤੁ	਼ਟੀਨ ਖ਼ਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ:−	£2£80000
32	ਸਹਾਇਤਾ		
	ੳ) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ		
	ਅ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨ	ੀਵਰਸਿਟੀ	
	ੲ) ਸਹਾਇਤਾ (ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ)		£0000
	ਜੋੜ:-		60000
33	ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚੇ		
	ਉ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ 2: × 2		200000
	ਅ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ		
	ੲ) ਸਹਾਇਤਾ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ		
	ਸ) ਨਵੇਂ ਬੋਰ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੋਠੇ ਆਦਿ		900000
	ਹ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ ਜੋੜ:-		300000
	ਜੜ:- ਵੱਡਾ :		500000
	€9' '	⊓ਜ਼∙=	£(000000

੮੨) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਸਰਾਏ ਲਸ਼ਕਰੀ ਕੋਟਾਂ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭−੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:–

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

9É33292

੧ ਤਨਖ਼ਾਹ

ਗੁ	ਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	924	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
2	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ		
3	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ		ય9£੮
8	ਫੁਟਕਲ		2090غ
น	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ		૨૦૫૬મ
Ę	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ		93900
2	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		9七9代29
t	ਖਰਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ		੧ ੨੫੯੭੫
۴	ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ		20000

੮੩) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਸਰਾਏ ਲਸ਼ਕਰੀ ਕੋਟਾਂ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਦਾ

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮–੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:– ਵੱਧ ਪਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋਤ

		ह्य यूहात्वा सा लइ
9	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	34000
Q	ਫੁਟਕਲ	940000
3	ਮੁਕੱਦਮੇ	90000
8	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	30000
ч	ਮੁਰੰਮਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	24000
ξ	ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨ	824000
2	ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ	900000
\vdash	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	940000
ᠸ	ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ	900000

੮੪) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਛੇਹਰਟਾ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੯−੨੦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਭਾਗ ਆਮਦਨ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕਾਂ 35000000 ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ 93400000 ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਜੀ £200000 ੪ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ 2500000 ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤ 20000 ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ/ਦੁਕਾਨਾਂ 400000 ਕਿਰਾਇਆਂ ਆਰਜੀ ਦੁਕਾਨਾਂ 8000000 ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਵਾਸ 940000 ੯ ਖਦਕਾਸ਼ਤ ੧੦ ਠੇਕਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 9000000 ੧੧ ਲੀਜ ਡੀਡ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਅਕੈਡਮੀ 29000 ੧੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ 920000 ੧੩ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਰਮਿਤ ਲਿਟਰੇਚਰ ₹000 ੧੪ ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ 20000

ਗੁਰ	ਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	930	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
=== 94	 ਫੁਟਕਲ		90000
		ਜੋੜ :-	£8500000
ਭਾਗ	ਖ਼ਰਚ		
ਰੂਟੀ	ਨ ਖ਼ਰਚੇ		
9	ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਟਾਫ਼		20000000
Q	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਖ਼ਰਚ		£300000
Э	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ		8200000
8	ਲੰਗਰ ਖ਼ਰਚ		t 400000
ч	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ		200000
ξ	ਵਿਸ਼ੇਸ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਮਾਰਚ		90000
2	ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ		250000
\vdash	ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ		t0000
۴	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਛਪਾਈ ਆਦਿ		900000
90	ਟੈਲੀਫੋਨ		20000
99	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ		829੯
92	ਆਡਿਟ ਫੀਸ		t0000
93	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ		
	ੳ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਰਪਾਉ		2300000
	ਅ) ਜਿਊਟ-ਮੈਟਿੰਗ ਪਾਏਦਾਨ- ਗਲੀਚੇ ਆਦਿ		30000
	ੲ) ਫੁਟਕਲ		940000
98	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ		200000
૧ય	ਮੁੱਕਦਮੇਂ		90000
9٤	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ਼		900000
92	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਡੀਜ਼ਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਆਦਿ)		200000
95	ਜਨਰੇਟਰ (ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ)		300000
94	ਮੁਰੰਮਤਾ <u>ਂ</u>		
	ੳ) ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ		900000
	ਅ) ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ		
20	ਨਿਵਾਸ ਖ਼ਰਚ		900000
29	ਧਰਮ ਅਰਥ ਲੋਕਲ		9000
22	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ		200000
	ਖ਼ਰਚ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ		94000
58	ਰੱਖ-ਰਖਾਅ / ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਬਾਗ		20000
		ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚ:-	୫੬୯੧୦୬୩୯
રય	ਫੰਡਜ਼		
	ੳ) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ		250£{80
	ਅ) ਦਸਵੰਧ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		8405857
	ੲ) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ		2803298
	ਸ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟ: ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣ		880000
	ਹ) ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇ	टी	940000

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ	939	ਜੇਠ (ਮਈ) 2019)
 ਕ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ		

ਖ) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਤਨ:ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋ:ਕਮੇਟੀ) ਗ) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ

900000

) ਸਹਾ।ਟਤਾ ਸ੍ਰ. ਗੁ. ਪ੍ਰ. ਕਸਟ। ਕੁਦਰਤ। ਆਫ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ

ਘ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀਙ) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ

990000

ਚ) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ: ਪੁ: ਕਮੇਟੀ

990000

ਜੋੜ ਫੰਡਜ਼:–

9993ť2੮9

ਜੜ ਫ਼ਡਜ਼.-ਜੋੜ ਰੂਟੀਨ ਖ਼ਰਚ ਅਤੇ ਫੰਡਜ਼:-

£8040000

੨੬ ਸਹਾਇਤਾ

ਜੋਤ:-

0

२० भुँनीगड भ्रवचे

ੳ) ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ

940000

ਅ) ਨਵਾਂ ਜਰਨੇਟਰ

ੲ) ਨਵੇਂ ਕਨੈਕਸ਼ਨ, ਕੋਠੇ, ਬੋਰ ਆਦਿ

ਸ) ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ

ਹ) ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਕੈਮਰੇ

ਜੋੜ:-ਕੁੱਲ ਜੋੜ:- 940000

€8300000

੮੫) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੀ੍ਰ ਛੇਹਰਟਾ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੭-੧੮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

9	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	⊤ ยวยน
Q	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	332300
3	ਖ਼ਰਚ ਲੰਗਰ	989É8 C
8	ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਓ	てせっこせ
ч	ਵਰਦੀਆਂ	つせぎ
Ę	ਖ਼ਰਚ ਜਨਰੇਟਰ	੩੬੫੨੩
2	ਬੀਮਾ ਮਲਾਜ਼ਮਾਂ	209代29

੮੬) ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੀ੍ਰ ਛੇਹਰਟਾ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੧੮−੧੯ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ

9	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	300000
Q	ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ	200000
3	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	20000
8	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	200000
		ਚੱਲਦਾ

English Section

Editor: Manjit Singh

Associate Editor: Harbhajan Singh 'Vakta'

DAYS COMMEMORATING HISTORICAL EVENTS

(16th May to 15th June)

(a) The Sikhs attacked Lahore. Ahmed Shah Durani's Regent offered the Sikhs right to collect custom duty on all the goods coming from Multan side. The Sikhs rejected Durani's offer. (16-5-1764) (b) Akali Dal passed a resolution that only Amritdhari (baptised) Sikhs should be given job in Gurdwaras. (16-5-1939) (c) British "Cabinet Mission" released its report. Pakistan conceded. (16-5-1946) 17 May Sant Harchand Singh Longowal elected president of Shiromani Akali Dal. (17-5-1981) 22 May Kamagata Maru ship with Sikh passengers reached Vancouver (Canada). (22-5-1914) 23 May Sahibzada Ajit Signh led Sikh army to punish Ranghers of Nuh. (23-5-1699) 25 May Delegation of 16 Brahmins from Kashmir, escorted by Bhai Kirpa
Multan side. The Sikhs rejected Durani's offer. (16-5-1764) (b) Akali Dal passed a resolution that only Amritdhari (baptised) Sikhs should be given job in Gurdwaras. (16-5-1939) (c) British "Cabinet Mission" released its report. Pakistan conceded. (16-5-1946) 17 May Sant Harchand Singh Longowal elected president of Shiromani Akali Dal. (17-5-1981) 22 May Kamagata Maru ship with Sikh passengers reached Vancouver (Canada). (22-5-1914) 23 May Sahibzada Ajit Signh led Sikh army to punish Ranghers of Nuh. (23-5-1699)
(b) Akali Dal passed a resolution that only Amritdhari (baptised) Sikhs should be given job in Gurdwaras. (16-5-1939) (c) British "Cabinet Mission" released its report. Pakistan conceded. (16-5-1946) 17 May Sant Harchand Singh Longowal elected president of Shiromani Akali Dal. (17-5-1981) 22 May Kamagata Maru ship with Sikh passengers reached Vancouver (Canada). (22-5-1914) 23 May Sahibzada Ajit Signh led Sikh army to punish Ranghers of Nuh. (23-5-1699)
(b) Akali Dal passed a resolution that only Amritdhari (baptised) Sikhs should be given job in Gurdwaras. (16-5-1939) (c) British "Cabinet Mission" released its report. Pakistan conceded. (16-5-1946) 17 May Sant Harchand Singh Longowal elected president of Shiromani Akali Dal. (17-5-1981) 22 May Kamagata Maru ship with Sikh passengers reached Vancouver (Canada). (22-5-1914) 23 May Sahibzada Ajit Signh led Sikh army to punish Ranghers of Nuh. (23-5-1699)
should be given job in Gurdwaras. (16-5-1939) (c) British "Cabinet Mission" released its report. Pakistan conceded. (16-5-1946) 17 May Sant Harchand Singh Longowal elected president of Shiromani Akali Dal. (17-5-1981) 22 May Kamagata Maru ship with Sikh passengers reached Vancouver (Canada). (22-5-1914) 23 May Sahibzada Ajit Signh led Sikh army to punish Ranghers of Nuh. (23-5-1699)
(c) British "Cabinet Mission" released its report. Pakistan conceded. (16-5-1946) 17 May Sant Harchand Singh Longowal elected president of Shiromani Akali Dal. (17-5-1981) 22 May Kamagata Maru ship with Sikh passengers reached Vancouver (Canada). (22-5-1914) 23 May Sahibzada Ajit Signh led Sikh army to punish Ranghers of Nuh. (23-5-1699)
17 May Sant Harchand Singh Longowal elected president of Shiromani Akali Dal. (17-5-1981) Kamagata Maru ship with Sikh passengers reached Vancouver (Canada). (22-5-1914) Sahibzada Ajit Signh led Sikh army to punish Ranghers of Nuh. (23-5-1699)
17 May Sant Harchand Singh Longowal elected president of Shiromani Akali Dal. (17-5-1981) 22 May Kamagata Maru ship with Sikh passengers reached Vancouver (Canada). (22-5-1914) 23 May Sahibzada Ajit Signh led Sikh army to punish Ranghers of Nuh. (23-5-1699)
Dal. (17-5-1981) 22 May Kamagata Maru ship with Sikh passengers reached Vancouver (Canada). (22-5-1914) 23 May Sahibzada Ajit Signh led Sikh army to punish Ranghers of Nuh. (23-5-1699)
22 May Kamagata Maru ship with Sikh passengers reached Vancouver (Canada). (22-5-1914) 23 May Sahibzada Ajit Signh led Sikh army to punish Ranghers of Nuh. (23-5-1699)
(Canada). (22-5-1914) 23 May Sahibzada Ajit Signh led Sikh army to punish Ranghers of Nuh. (23-5-1699)
23 May Sahibzada Ajit Signh led Sikh army to punish Ranghers of Nuh. (23-5-1699)
(23-5-1699)
,
25 May Delegation of 16 Brahmins from Kashmir escorted by Rhai Kirna
• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •
Ram Dutt, visited Chakk Nanaki and requested Guru Tegh Bahadur
Sahib to help them against forcible conversion of Hindus by the
Mughal regime. (25-5-1675)
26 May (a) Arrest of Sikh Guru Arjan Sahib. Guru Sahib imprisoned and tortured
for three days. $(26-5-1606)$
(b) Publication of Sikh papers, 'Akali' and 'Parbhat', stopped by
government. All the empolyees arrested and sent to jail. (26-5-1960)
27 May Indiscriminate firing by police at Gurdwara Dukh Niwaran Sahib
Patiala. (27-5-1984)
29 May Moghul emperor ordered charging Jaziyah at double rate from the
Sikhs. (29-5-1711)
1 June (a) Maharaja Ranjit Singh got Koh-i-Noor diamond. (1-6-1813)
(b) Seventh Shaheedi Jatha (group of martyrs) left Akal Takhat Sahib
for Jaito. (1-6-1924)

Gurawara C	sazette	134	Jetn (May 2019)		
	(c)	Hindi and Punjabi made medium of instruction	n in the schools of		
		Punjab.	(1-6-1948)		
	(d)	Indian forces fired at Sri Harimander Sahib and killed 11 Sikh			
			(1-6-1984)		
2 June		(Maharaja) Ranjit Singh captured Multan (after	abortive attempts		
		in 1802,1805,1807,1810,1812 and 1815).	(2-6-1818)		
3 June		Indian army occupied the whole of the Sikh He	omeland. Curfew		
		imposed and undeclared Martial law promulgate	ed. (3-6-1984)		
4 June	(a)	Indian forces invaded Sachkhand Sri Harimande	r Sahib, Sri Darbar		
		Sahib, Sri Amritsar and more than 36	other shrines.		
		Thousands of Sikhs killed. All the Akali leaders	arrested.		
			(4-6-1984)		
	(b)	b) U.S.Congressmen condemned Indian atrocities on the S			
			(4-6-1987)		
5 June		Indian army's attack and killing of the Sikhs continued. Several Sikhs			
		killed with their hands tied on their backs. Bomb	thrown on the		
		Sikh pilgrims after their arrest.	(5-6-1984)		
6 June	(a)	Indian forces occupied the Sikh shrines, archive	es, libraries, muse-		
		ums.Most of them were, later, set ablaze.	(6-6-1984)		
	(b)	Several thousands Sikhs marched towards Amritsar t			
		sacrilege. Hundreds of Sikh marchers were show	t dead. Several		
		thousand Sikhs, including women and small child	dren were arrested.		
			(6-6-1984)		
7 June		Sikh soldiers rebelled in protest against army attack on Sri			
		Harimander Sahib, Sri Darbar Sahib, Sri Amrits	ar. Several Sikh		
		soldiers killed, thousands arrested.	(7-6-1984)		
9 June	(a)	Baba Banda Singh Bahadur's son tortured to dea			
		out and thrust into Banda Singh's mouth. Baba E	=		
		limb by limb. Several other Sikhs too were kil	led the same day.		
			(9-6-1716)		
	(b)	Martydom of Bhai Tara Singh of Wan (Amritsan			
10 June	(a)	8th Shaheedi Jatha (Group of martyrs) left Aka			
		Jaito.	(10-6-1924)		
	(b)	The Sikhs took out huge procession at London,			
		the Capitals of all the major countries throughout t	the world to protest		

		against attack on Sri Harimander Sahib.	(10-6-1984)	
11 June		The Sikh soldiers left army barracks at Ramgarh to protest against		
		the attack on Sri Harimander Sahib, Sri Darbar Sahib, under		
		'Operation Blue Star' and began march to Amr	itsar. (11-6-1984)	
12 June	(a)	"Khalsa Akhbar" launched by Professor Gurmukh Singh and Giani		
		Jhanda Singh.	(12-6-1886)	
(b)		The Sikh procession at Delhi fired at by police. Harbans Singh and		
		three others were killed and several were injured (some of the		
		died later).	(12-6-1960)	
13 June		Master Tara Singh became the president of Shiromani Gurdwara		
		Parbandhak Committee.	(13-6-1936)	
14 June		Dr. Ganda Singh returned Padam Sri Award to	Govt. of India as a	
		protest against invasion of Sri Darbar Sahib b	y the Indian army.	
			(14-6-1984)	

Appeal

The devotees are requested to bring the 'PAVAN BIRS' of Sri Guru Granth Sahib (Old ones for SANSKAR) to Sri Guru Granth Sahib Bhawan, Gurdwara Ramsar Sahib complex near Gurdwara Shaheed Ganj Baba Deep Singh Ji Shaheed, Sri Amritsar Sahib only instead of Sri Akal Takhat Sahib. This has been decided to facilitate the 'SANGAT' for the Holy Sri Guru Granth Sahib (Newly published) are available at the same venue.

-Guru Panth Da Das-

Secretary,

Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Sri Amritsar Sahib. In continuation with the last edition:

SRI GURU GOBIND SINGH JI (1666-1708)

-S. Surjit Singh 'Gandhi'

We are taking pleasure while publishing these contents from the book 'History of the Sikh Gurus' by S. Surjit Singh Gandhi former Head of Sikh History Research Board (SGPC).

CONSIDERING THE WELFARE AND HAPPINESS OF OTHERS

In Sikhism, another social ideal is the welfare and happiness of others. This ideal in the modern parleys is known as Altruism. The Gurus aver that the eradication of desires of enmity and slander is not sought for the complete realization of human brotherhood, it must be realised positively by altruistic activities. And in fact this thing has been made as the test in terms of which a person professing Sikhism is evaluated. Bhai Gurdas ji says, "The test of good man is that he seeks always the welfare of others. The bad man is selfish, he does not do good to others." There are hazards of altruism as well. It sometimes degenerates itself into a sort of social pity, at times it gives rise to pride which is an evil in itself. In view of all this, the altruist is required to regard his altruism as an opportunity of recieving divine sanctification since the creator is there in creation. It was against the background of this type of altruism, that the Gurus and Sikhs made supreme sacrifices. The Gurus stress on par-upkars (service of others) the cardinal virtue and true to this spirit, the compilers of Sikh moral codes enjoin upon the Sikhs. "When the food is ready, pray for some needy person to come and share your food so that your food may be sanctified." Bhai Chopa Singh, in consonance with this strain, requires the Sikhs to consider help to the needy as 'rendition unto the Guru'² and desires the boarding of one's possession while his fellow-beings may be in great distress. Sri Guru Hargobind Sahib ji calls the mouth of the poor and needy as the safe of the Guru and scolded the Sikh in possessions of honey (which he wanted to offer to the Guru) for not giving to his fellow-being who suffered a sudden attack of asthma and needed honey for cure. Altruism is, indeed, the holiest spark in the life of human soul. Bhai Daya Singh ji and Bhai Nand lal ji also express similar views when they come to discuss

the attributes of the 'par-upkar' (service of others).

Bhai Mani Singh, in his book 'Bhakta Ratnavali' divides the 'Gurmukh-Par-upkari Jiv' into three categories, as he divides the evil person into three categories. The sine-qua-non is atruism. The three levels of par-upkari jiv are (1) Gurmukh (2) Gurmukhtar (3) Gurmukhtam. Gurmukh is 'he who does good unto those who do good unto him and returns evil for evil.' Gurmukhtar is 'one who has turned his back to evil deeds and his face is towards the teahings of the Guru. If someone does even a single act of goodness unto him, the Gurmukhtar would always do good to him. He never takes pride for the good he does unto others.' Gurmukhtar is 'the finest specimen of altruism. He seeks good for others even if they seek his evil. His altruism is spontaneous without any discrimination of friend or foe.'

Of the three categories of the evil persons the first is of the Manmukhs who does not remember the good done to him but never forgets the evil done to him. Manmukhtar forms the second category of evil persons. They are, in the moral scale, lower than the Manmukhs. They always return evil in return both for the good as well as the evil done to them. They have no faith in the spiritual word. They invariably would argue that the spiritual word and the good of others is not fruitful for them, while the evil done by them to others leads to their own good. Such persons are perenially condemned ones.³

From the evidence of Bhai Mani Singh it is also clear that altruism is the quality much loved by the Guru. To lend another dimension to this virtue the Gurus say that persons saturated with altruism help others, achieve salvation. In this context, Gurmukhtam plays the role of Bodhistava and leads countless beings to Nirvana. In the words of Guru Nanak Dev ji, 'Nanak te mukh ujjale keti chhuti nal' testifies to the aforesaid role of Gurmukhtar. Guru Angad Dev ji puts his seal to this view when he repeats the words of Guru Nanak sahib with solitary addition of the 'Hor'.4

SOCIAL SERVICE

Likewise altruism social service is regarded as another positive step towards the realisation of human brotherhood. In fact it is something that breeds altruism and through which altruism is expressed. This being so, it is accorded central place in the social ethics of the Sikhs. Moreover, social service is closely connected with mystic contemplation and according to Guru Nanak Dev ji, one of the most important effects of devotion and contemplation lies in the attitude of a person towards social service. He says, "When one dwells on the Guru's word, one's mind flows out to serve others and one practices contemplation and self-control by overpowering ego.

Rendering social service has also been considered an attribute of God. This is why that the Gurus accord highest respect to the persons engaged in serving the needy. Bhai Gurdas ji says, "Sacrifice I am unto that person who sacrifices for others. Sacrifice I am unto one who is happy by serving others." According to the Gurus the person doing social service is entitled to the seat nearest to God.

Different forms of social service are recorded in Sikh scriptures and religious literature. It may be in providing requisite material by rendering physical service or by reading out scriptures for the solace of the people. Service according to Guru Gobind Singh ji ought to be more for the help of the oppressed. He says, "I am not inclined to serve others of higher castes, charity will bear fruit in this and the next world if given to such worthy people as these common people."

In Sikh scriptures, great importance is given to service of the Guru and the service of God. A question may be asked as to who this Guru or God is whose service has been stressed so often in Sikhism. The question at first sight seems baffling, but it will not pose any problem if we are acquainted with the concept of Guru ji in Sikhism. The Guru in Sikhism is not any particular living Guru, but it is held that True Guru ji's word is the soul of the Guru and the holy congregation is the body of the Guru. Obiviously the service of the congregation is called the service of the Guru.

Similarly by service of God we mean service of people. The answer is furnished by Guru Arjan Dev ji when he says, "God is intertwined with the servant as the wrap with the woof. He sustains his servants and gives them peace. I bring water for his servants, fan them and grind their corn, for this also is the service of God." In this striking passage, the Guru is clear that service of people may be taken as service of God.

Reference:

- 1. Bhai Gurdas Vars Stanza 12 Var 20.
- 2. Chopa Singh: Rahat Nama.
- 3. Bhai Kahan Singh, Gurmat Sudhakar, para, 673.
- 4. Nanak te mukh ujjale hor keti chhuti nal.
- 5. Bhai Gurdas Var Stanza 5, Var 12.
- 6. Adi Granth, p. 101

Conti....

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਅ

Regd. with the Registrar of Newspapers of India at No. 88/57.

Postal Registration No. ASR/0323/2018-20

Without Pre-payment of Postage under License No. PB:R-002,2018-20 Valid upto 31-12-2020

Monthly GURDWARA GAZETTE May 2019

Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Sri Amritsar.

ਕਾਹਨੂੰਵਾਨ ਦੀ ਛੰਭ ਵਿਚ ਵਾਪਰੇ ਛੋਟੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਚਿੱਤਰ

ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈੱਟ ਪ੍ਰੈਸ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਤੇ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਨੇ ਛਪਵਾ ਕੇ ਦਫ਼ਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। Date: 15-05-2019

> ਡਿਜ਼ਾਈਨ : ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤਸਵੀਰਾਂ : ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਨਾਲੀ)